

Jewels of Odisha

4th Edition 2026

Celebrating

50

**LUMINARIES SHAPING
ODISHA'S LEGACY**

VARINDIA

Trailblazing

Anil Pradhan

Anvi Agrawal

Ayushman Nanda

Charudutta Panigrahi

Dash Benhur

Deepak Kumar Karan

Dr. Padmini Panigrahi

Dr. Dipak Samantarai

Dr. Natabar Rout

Dr. Vijaya Lakshmi Mohanty

Gopinath Singh

Dr. Jayashree Dhala

Kamalakanta Jena

Laxmidhar Rout

Maj Gen Rama Krushna Sahoo (Retd.)

Minati Mohapatra

Narasingha Prasad Guru

Omprakash Mishra

Pradeep Kumar Jena

Prakruti Mishra

Pratibha Satpathy

Prof Aditya Prasad Dash

Sakyasingha Mahapatra

Sarbeswar Bhoi

Satyabrata Rout

Achievers

26

Shyamamani Devi

27

Sitaram Agrawal

28

Soumya Ranjan Biswal

29

SP Rajguru

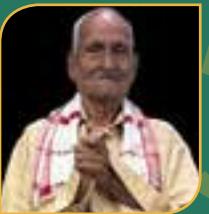
30

Sujata Mohapatra

31

Valena Valentina

32

Surendra Nath Panda

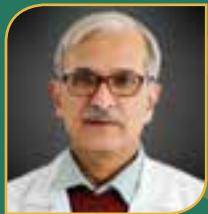
33

Dr. Damayanti Beshra

34

Debashis Das

35

Dr. Ashok Kumar Mahapatra

36

Durga Charan Ranbir

37

Ignace Tirkey

38

Dr. Kailash Chandra Sahu

39

Manasi Pradhan

40

Pradyumna Kumar
Mahanandia

41

Priyadarshi Mohapatra

42

Prahallad Nayak

43

Pramila Pradhan

44

Roopa Roshan Sahoo

45

Vishal Kumar Dev

46

Injeti Srinivas

47

Sunil Mohapatra

48

Soumendra Mattagajasingh

49

Mamata Behera

50

Yugabrat Kar

PROVIDING INVESTMENTS THAT HELP ACHIEVE INDIA'S SUSTAINABILITY GOALS

ATMANIRBHARTA. GREEN ENERGY. NET ZERO EMISSION.

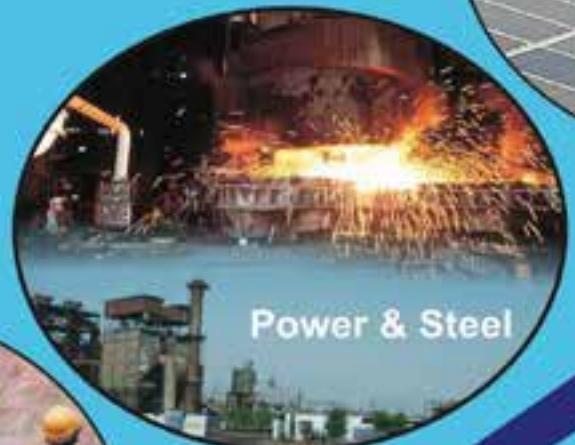
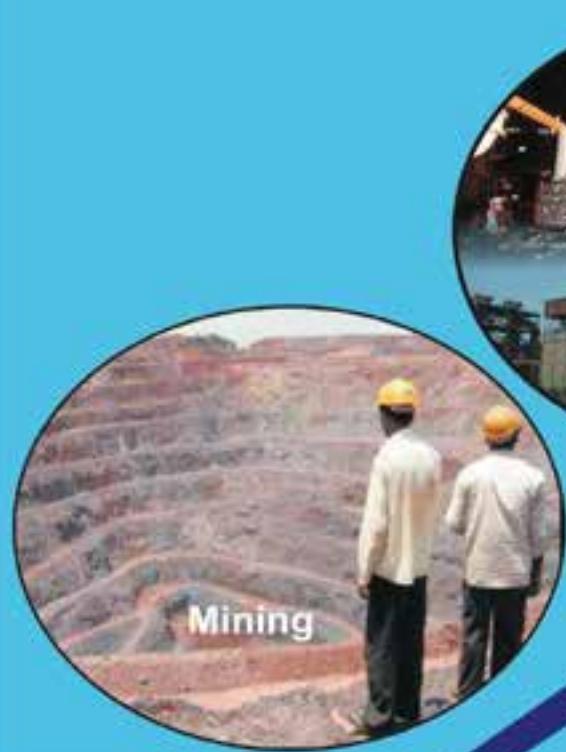
नई ऊर्जा नई सोच

Established and trusted brand with 38 years of experience
Highest Credit Rating of 'AAA/Stable'

Comprehensive suite of financial products and services across:

Traditional Technologies ➤ Solar ➤ Energy Efficiency & Conservation ➤ Hydro ➤ Biomass & Cogeneration ➤ Wind ➤ Waste To Energy ➤ Transmission ➤ Ethanol
Emerging Technologies ➤ Battery Storage System ➤ Fuel Cells ➤ Pumped Storage Hydro ➤ Green Hydrogen ➤ RE Component Manufacturing ➤ Electric Vehicle & Charging Infra

Bringing **SMILE**
to the Rural Life...

SNM

SNM GROUP

Weigh Bridge Road, Barbil, Dist : Keonjhar - 758 035, Odisha

Website: www.snmgroups.com

A Part of **First**Meridian Group

PEOPLE-POWERED GROWTH EXECUTION

Elevate Your Brand. Dominate Markets.

Unlock Operational Excellence.

At V5 Global, we are a market leader with **20+ years** of proven experience in crafting tech-enabled workforce solutions, managed services and executing new-age, industry-focused sales and marketing strategies to elevate your business and operations.

We are part of the **FirstMeridian Group**, an award-winning premier HR investment platform backed by world-renowned investors and among the **top three Indian Staffing companies** today.

150,000+
Associates

1200+
Clients Served

350+
Skills Hired

1 Million+
Candidate Pool

15+
Industries Served

3500+
Deployment Locations

OUR SOLUTION OFFERINGS

Workforce Solutions

Contract Staffing • Perm Recruitment • Pharma Hiring
Hire-Train Deploy • Apprenticeship

Managed Services

Smart Technology Meets Human Excellence: Outcome-Based Managed Programs That Deliver

Trade Marketing

Market Activation • Store Development • Visual Merchandising
Retail Audits • Virtual Integrated Sales • Loyalty Programs

Technology Solutions

Field Sales Automation Suite • E2E Talent Mgt Platform
Mobile HRMS • Fully Customizable AI Dashboards (No-Code)

Elevate Your Business | Contact Us

✉ sanjay.dhyani@v5global.com

✉ puneet.chawla@v5global.com

🌐 www.firstmeridian.com

Face of Odisha

DHARMENDRA PRADHAN

Odisha's Torchbearer of Transformative Governance and National Progress

Dharmendra Pradhan (born 26 June 1969) stands as one of contemporary Odisha's most influential national leaders, whose visionary policies have touched millions of lives across India while keeping his roots firmly planted in Talcher's soil. As Union Minister of Education and a distinguished parliamentarian representing Sambalpur, he embodies the modern face of Odisha's contribution to nation-building—combining grassroots understanding with transformative governance.

Born in Talcher to Dr. Debendra Pradhan, himself a former Union Minister, young Dharmendra's political consciousness awakened early through student activism. Joining the Akhil Bharatiya Vidyarthi Parishad (ABVP) in 1983 at Talcher College, he served as president and secretary of the student union, championing youth issues with remarkable dedication. He pursued his postgraduate degree in Anthropology from Utkal University, Bhubaneswar, grounding himself in the systematic study of society—a foundation that would shape his people-centric policy approach.

His parliamentary journey began with election to the 14th Lok Sabha, followed by consecutive terms in the Rajya Sabha representing Bihar and Madhya Pradesh, before his triumphant return to Odisha in 2024, winning the Sambalpur Lok Sabha seat. This trajectory reflects both his pan-Indian appeal and his enduring bond with his home state.

As Minister of Petroleum and Natural Gas (2014-2021), Pradhan implemented transformative initiatives that revolutionized energy access. The Pradhan Mantri Ujjwala Yojana provided over 80 million LPG connections to women from Below Poverty Line families, liberating rural India from traditional cooking fuels' health hazards. His PAHAL scheme became the world's largest Direct Benefit Transfer initiative, while the #GiveItUp campaign inspired 10 million affluent citizens to voluntarily surrender LPG subsidies for the needy—a masterclass in participatory governance. The Hydrocarbon Exploration and Licensing Policy he championed attracted substantial investment, boosting domestic production and employment.

As Minister of Steel (2019-2021), he launched Mission Purvodaya and Ispati Irada, strengthening regional industrial growth across eastern India. His tenure as Minister of Skill Development and Entrepreneurship (2017-2024) expanded ITI infrastructure by over 40% and increased enrollment by 28%, directly addressing India's skill gap crisis.

Since July 2021, as Union Education Minister, Pradhan has spearheaded the implementation of the National Education Policy 2020—India's most comprehensive educational reform in decades. He has championed digital learning platforms like DIKSHA, SWAYAM, and PM eVidya, making quality education accessible across geographic and economic divides. His reforms to the National Testing Agency and initiatives establishing global university campuses in India position the nation as an emerging knowledge economy hub.

Honored with the Best Legislator Award, Utkalmantri Gopabandhu Pratibha Samman, and Odisha Citizens' Award, Pradhan represents a new generation of Odia leadership—rooted in regional identity yet commanding national stature. His life exemplifies how dedicated public service, innovative policy-making, and unwavering commitment to inclusive development can transform millions of lives while honoring one's heritage.

THE TEAM BEHIND

S Mohini Ratna
Editor

Gyana Swain
Consulting Editor

Sagar Rath
Associate Editor

Ravinder Barthwal
Visualizer

Rakesh Kumar
Art Director

Anil Kumar Sahu
Business Head (West)

Sunil Kumar Sahu
Business Head (East)

Kalinga Digital Media, the publisher of VARINDIA and Group Publications, is one of South Asia's largest specialty media houses, holds a prestigious position among India's top technology magazine brands. Renowned for its publishing excellence and innovative storytelling, Kalinga Digital Media has expanded its repertoire with the release of the landmark coffee table book(Brand Book) and Jewels of Odisha.

This publication reflects the organization's deep admiration for the exceptional individuals who have shaped Odisha's cultural, artistic, and intellectual landscape. Jewels of Odisha honors their extraordinary achievements and resilience, celebrating the diverse contributions that have enriched the state's legacy. This initiative is a tribute to Odisha's vibrant heritage and a platform to inspire future generations by spotlighting the stories of its trailblazers.

Driven by a team of industry veterans, the initiative underscores Kalinga Digital Media's commitment to quality and innovation. The book is not just a publication but a heartfelt initiative to immortalize the brilliance of Odisha's personalities. Its success reaffirms the publisher's reputation for delivering impactful content while honoring the incredible contributions of the state's visionaries. Jewels of Odisha stands as a testament to Kalinga Digital Media's mission to celebrate excellence and preserve heritage.

KALINGA DIGITAL MEDIA PVT. LTD.

VAR House, A-84A/3 Rose Apartment, Paryavaran complex, IGNOU Road, New Delhi - 110030,

Printed at Pushpak Press Pvt. Ltd. 153, DSIDC Complex, Okhla Industrial Area, Phase-I New Delhi-110020

For Subscription queries contact: publisher@varindia.com
Subscription: Rs.500 (Per copy)

All payments favouring:
KALINGA DIGITAL MEDIA PVT. LTD.

©All rights are reserved. No part of this publication may be reproduced or copied in any form or by any means without the prior written permission of the publisher.

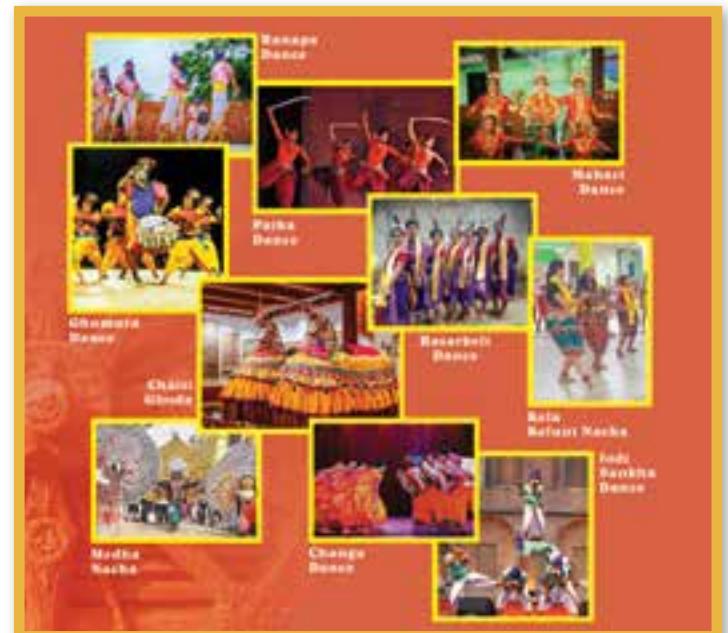
*All disputes are subject to the exclusive jurisdiction of competent courts and forums in Delhi only.

Contents

PREFACE	10		
01. Anil Pradhan	14	26. Shyamamani Devi	64
02. Anvi Agrawal	16	27. Sitaram Agrawal	66
03. Ayushman Nanda	18	28. Soumya Ranjan Biswal	68
04. Charudutta Panigrahi	20	29. SP Rajguru	70
05. Dash Benhur	22	30. Sujata Mohapatra	72
06. Deepak Kumar Karan	24	31. Valena Valentina	74
07. Dr. Padmini Panigrahi	26	32. Surendra Nath Panda	76
08. Dr. Dipak Samantarai	28	33. Dr Damayanti Beshra	78
09. Dr. Natabar Rout	30	34. Debashis Das	80
10. Dr. Vijaya Lakshmi Mohanty	32	35. Dr. Ashok Kumar Mahapatra	82
11. Gopinath Singh	34	36. Durga Charan Ranbir	84
12. Dr. Jayashree Dhala	36	37. Ignace Tirkey	86
13. Kamalakanta Jena	38	38. Dr. Kailash Chandra Sahu	88
14. Laxmidhar Rout	40	39. Manasi Pradhan	90
15. Maj Gen Rama Krushna Sahoo (Retd.)	42	40. Pradyumna Kumar Mahanandia	92
16. Minati Mohapatra	44	41. Priyadarshi Mohapatra	94
17. Narasingha Prasad Guru	46	42. Prahallad Nayak	96
18. Omprakash Mishra	48	43. Pramila Pradhan	98
19. Pradeep Kumar Jena	50	44. Roopa Roshan Sahoo	100
20. Prakruti Mishra	52	45. Vishal Kumar Dev	102
21. Pratibha Satpathy	54	46. Injeti Srinivas	104
22. Prof Aditya Prasad Dash	56	47. Sunil Mohapatra	106
23. Sakyasingha Mahapatra	58	48. Soumendra Mattagajasingh	108
24. Sarbeswar Bhoi	60	49. Mamata Behera	110
25. Satyabrata Rout	62	50. Yugabrata Kar	112

Odisha's Cultural Decalogue

01. Ranapa Dance	115
02. Paika Dance	116
03. Mahari Dance	117
04. Rasarkeli Dance	118
05. Chaiti Ghoda	119
06. Medha Nacha	120
07. Changu Dance	121
08. Ghumura Dance	122
09. Kela Keluni Nacha	123
10. Jodi Sankha Dance	124

PREFACE

DR. DEEPAK KUMAR SAHU

Founder & Editor-in-Chief
Kalinga Digital Media Pvt. Ltd.

Jewels of Odisha

A Celebration of Excellence

In every corner of Odisha—from the temple spires of Bhubaneswar to the tribal heartlands of Mayurbhanj, from the bustling lanes of Cuttack to the serene shores of Chilika—there exists a quiet brilliance that has shaped not just this ancient land, but the very fabric of our nation and beyond.

Jewels of Odisha 2026 is our humble attempt to honor that brilliance.

This year's edition arrives at a transformative moment in Odisha's journey. The state that once exported spices to Java and Sumatra centuries ago now commands a pivotal position in India's economic resurgence. Under visionary governance, Odisha has emerged as a powerhouse—leading in steel production, pioneering renewable energy corridors, attracting semiconductor investments, and building world-class infrastructure that connects its remotest villages to global opportunities. The Smart City transformation of Bhubaneswar, the Make in Odisha initiatives drawing investments worth lakhs of crores, and the state's leadership in climate-resilient governance reflect an administration committed to inclusive prosperity while honoring cultural roots.

Against this backdrop of economic dynamism, we celebrate fifty remarkable personalities who embody Odisha's timeless spirit of excellence. They are scientists who decode the cosmos, administrators who reshape governance, artists who preserve our soul, entrepreneurs who build empires from conviction, and activists who awaken social conscience. Each profile is a testament to what becomes possible when talent meets purpose, when roots run deep but vision soars high.

Alongside these luminous individuals, we honor Odisha's living heritage through ten folk dance forms—from the thunderous beats of Ghumura to the devotional grace of Jodi Sankha. These dances are not mere performances but repositories of memory, identity, and joy passed down through generations, thriving even as modernity reshapes our landscape.

What unites every story in these pages is not privilege or circumstance, but something far more profound: the courage to dream beyond limitations, the discipline to pursue mastery, and the generosity to serve communities larger than oneself. Here are lives that began in small towns and remote villages, yet reached global stages. Here are voices that rose from struggle to become instruments of change.

As Odisha strides confidently into a future defined by technology, sustainability, and social equity, these achievers remind us that our greatest strength has always been our people—their resilience, their innovation, their unwavering commitment to excellence.

May these stories ignite in you what they have ignited in us: pride in our past, confidence in our present, and boundless hope for our future.

Welcome to Jewels of Odisha 2026—where legacy meets aspiration, and tradition dances with transformation.

Kalinga Digital Media (KDM), India's leading tech media house for over 26 years, publishes VARINDIA, Brand Book, and SPO India, serving the IT, telecom, and cybersecurity sectors. Known for organizing 1,000+ national and global events like the Star Nite Awards and Infotech Forum, KDM connects 30,000 IT partners and a million B2B/B2C subscribers through its Partner Connect model.

Its research arm, VARINDIA Research, delivers critical market insights via the Channel Leadership Survey, empowering 1,000+ corporate clients worldwide.

Corporate Office:

VAR House, A-84 a/ 3& 6, Rose Apartments,
Paryavaran Complex IGNOU Road, New Delhi-110030
www.varindia.com
Email : info@varindia.com, publisher@varindia.com
Tel. : +91-11- 41656383, 41655458

Follow Us:

VARINDIAMagazine
varindiamagazine
varindia
varindiamag

Services to the industry

Anniversary Issue

26th Year

Channel Awards Nite

25th Edition

Enterprise Customer Summit

24th Edition

SME Summit

15th Edition

Cyber Security Summit

10th Edition

Brand Book

15th Edition

Tech Summit

15th Edition

VAR Summit

16th Edition

OPINION MATTERS

17th Edition

Glimpses of Jewels of

Odisha 2025

Trailblazing

Anil Pradhan

STEM Education Visionary

ଶେ ଦୂଆ ଅବଧାରଣା ଓ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ବାଷପ ରୂପ ଦେବାକୁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ରତ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ପରିଚିତ ଅନିଲ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ମୁଖରଣ କରିବାରେ ଓଡ଼ିଶା ଗୋରବ ଅନୁଭବ କରେ । ଜଣେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିସମ୍ପଦ ଇଞ୍ଜିନିୟର, ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଉଭାବକ ଯିଏ ସୁଜନଶୀଳଭା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତିବିଦ୍ୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଶିକ୍ଷାକୁ ପୁନଃ ପରିଭାଷିତ କରିଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଗାଁ ରେ ଜନ୍ମିତ ଅନିଲଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସରାୟ ମାନ୍ୟତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ଯାତ୍ରା ହେଉଛି ଦୃଢ଼ତା, ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ମନ୍ଦାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତର କାହାଣୀ ।

ଯନ୍ତ୍ର ଟିକର ପାଉଣ୍ଡେସନ୍ଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଏବଂ ସିଇଓ ଭାବରେ, ଅନିଲ ପ୍ରଧାନ ଟିକର ସେସ ଏବଂ ଟିକର ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଭଲି ହାତପାଆନ୍ତା STEM ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ 2.7 ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଛାତ୍ରଜ୍ଞାନୀ ସନ୍ତୋଷ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଦଳ NASA ରୋଭର ଟ୍ୟାଲେଙ୍କ 2021ରେ ବିଶ୍ୱର ଢୁଟୀୟ ରାଙ୍କ ଜିତିଛି , ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଜାତୀୟ ଯୁବ ପୁରସ୍କାର (ଭାରତ ସରକାର, 2021), 3M CII ଯୁବ ଉଭାବକ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ Forbes Asiaର 30 ବନ୍ଦରୁ କମ 30 ମାନ୍ୟତା ସମେତ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ସମ୍ବାନ୍ଧ ରେ ଅଳଙ୍କୃତ କରିଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଶଂସା ବ୍ୟତୀତ, ଅନିଲ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ସହିତ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ସ୍କୁଲ ନବସୂଚନ ଏବଂ ଉଦ୍‌ୟୋଗୀତା ନାଟି (SIEP 2021) ଗଠନ କରିବାରେ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି - ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ ଟିକ୍ଟା କରିବା ଏବଂ ସମ୍ମିଳନ କରିବା ପାଇଁ ପେରଣା ପଦାନ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର I.C.E. (ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ବିଷୟବସ୍ତୁ, ପରିବେଶ) ଅବଧାରଣା ମାଧ୍ୟମରେ ଅନିଲ IIT, IIM ଏବଂ ବିଶ୍ୱବ୍ସରୀୟ ଫୋରମରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟତର ଉଭାବକମାନଙ୍କୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିଚାଲିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କୁ ଗର୍ଭର ସହିତ ନିଜର ଅନ୍ୟତମ ଉତ୍ସୁଳ ରହୁ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରୁଛି, କାରଣ ଗୋଟିଏ ଜୋଟ ଗାଁରୁ ବିଶ୍ୱକୁ ଆଲୋକିତ କରିପାରିବାର ଏକ ସଫଳ ସ୍ବପ୍ନର ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଦ୍ୱାଳକ୍ଷ ପତୀଙ୍କ ।

‘ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଭାବନ ଶିକ୍ଷାର ଧାରାକୁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ’ ଏହି ଉକ୍ତିର ପ୍ରମାଣ ଭାବରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ଯବ ଉଭାବକ ଅନ୍ତିଲ ପଥାନ ।

ଶିକ୍ଷାର ଧାରାରେ ଉତ୍ତାବନ୍ନର ସମନ୍ୱୟକାରୀ ନାୟକ

Achievers

Odisha beams with pride as it celebrates Anil Pradhan, fondly known as the “Ideas Man of India” — a visionary engineer, educator, and social innovator who has redefined rural education through creativity and technology. Born in the humble village of Baral, Anil’s journey from a small island in Odisha to global recognition is a story of grit, purpose, and brilliance.

As Founder and CEO of the Young Tinker Foundation, Anil Pradhan has empowered over 2.7 lakh students through hands-on STEM initiatives like Tinker Spaces and Tinker on Wheels. His team won World Rank 3 at NASA Rover Challenge 2021, earning him National Youth Award (Govt. of India, 2021), 3M CII Young Innovators Award and global honors including Forbes Asia’s 30 Under 30 recognition.

Beyond accolades, Anil played a key role in shaping India’s first School Innovation and Entrepreneurship Policy (SIEP 2021) with the Ministry of Education—empowering millions of students to think and create fearlessly.

Through his I.C.E. philosophy—Intent, Content, Environment—Anil continues to inspire future innovators across IITs, IIMs, and global forums. Odisha proudly celebrates him as one of its brightest jewels, a symbol of how dreams from small villages can illuminate the world.

Anil Pradhan stands as proof that innovation, when rooted in purpose, can change the course of education forever.

Odisha’s pride and
India’s real-life rancho

Trailblazing

**Anvi
Agrawal**

Creative
Prodigy

ବନ୍ଦେଶ୍ୱରର ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିର ନଗରୀରେ, ୪ ବର୍ଷୀଯା ବିଶ୍ୱ ରେକର୍ଡଧାରୀ କଲାକାର ଅନ୍ନଭି ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଧାଳ ଶବ୍ଦ ପୂର୍ବରୁ ରଙ୍ଗ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜର ସ୍ଵର ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ ଶିଶୁ ବିଭିନ୍ନ ସଂରଚନା ଏବଂ ଭାବନା ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିଲେ ସତେ ଯେମିତି , ତାଙ୍କ କୋମଳ ଶିଶୁମୂଳଭ୍ୟ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ଜୀବନରେ ଝଲସୁଥୁବା ସତ୍ତ୍ଵରେ ଅଧିକ କଲାକୃତି ସୃଷ୍ଟି କରି କରି ବିଶ୍ୱ ରେକର୍ଡ କରିଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ର ନଅ ମାସ ବୟସରୁ କଲାମୂଳକ ପ୍ରତିଭା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି, ସେ ପ୍ରତିଫଳନ କଲା, ଶାଇରୋଗ୍ରାଫ୍ ଏବଂ ଅପସାଇକ୍ଳାର ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ସମେତ ଗାନ୍ଧି କଲା କୌଣସିଲରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । କଲା ବ୍ୟତୀତ, ଅନ୍ନଭି ଶାନ୍ତି କହିବା ଏବଂ ସମସ୍ତ ୪୭ଟି ଫୋନ୍ଟିକ୍ ଶବ୍ଦ ଟିପ୍ପଣୀ କରିପାରୁଥୁବା ପ୍ରତିଭା ଯୋଗୁଁ ଲାଗୁଆ ବୁକ୍ ଅଫ୍ ରେକର୍ଡସ ଟାଇଟଲ ମଧ୍ୟ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା କାନ୍ଦାସକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଭାବପ୍ରବଶ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥୁବା ଏକ ଦ୍ୱିଭାଷୀ ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଏକ ଏତିହାସିକ TEDx ଆବିର୍ଭାବ ତାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାର ସାହସର ସବୁଠାରୁ ଯୁବ ଦୂତମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିଚିତ କରାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ନଭି ପ୍ରକାର ଉପହାର ତାଙ୍କର ସମେଦନା ପରିଚାଳିତ ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ଅବିଚଳିତ ବିଶ୍ୱାସ 'ଆନନ୍ଦ ବାଣ୍ଣିଲେ ବହୁଗୁଣିତ ହୁଁ' ରେ ନିହିତ ରହିଛି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ରଦ୍ଧିକ୍ଷାକୁ ଏବଂ କଥୁତ ଶବ୍ଦ ମାଧ୍ୟମରେ, ସେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ କୌତୁକିଲ ସହିତ ସହାନ୍ତ୍ରୁତି ମିଶ୍ରିଥାଏ ସେଠାରେ ମହାନତା ଜାଗ୍ରତ ହୁଁଥା । ତାଙ୍କ କାହାଣୀ ଆମକୁ ମନେ ପକାଇ ଦିଏ ଯେ ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ବୟସ କିମ୍ବା ଅନୁମାନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ନାହିଁ - କେବଳ ପ୍ରାମାଣିକ ପ୍ରକାଶନ ଏବଂ ଏକ ଖୋଲା ହୃଦୟ ହୁଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ମନୀ, ଉନ୍ନତି ଏବଂ ତଥାପି ଉଦୟମାନ ।

ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଶିଶୁ ପ୍ରତିଭା,
ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ସର୍ବକନ୍ନିଷ୍ଠ ସ୍ଵର

Achievers

In Bhubaneswar's ancient temple city, Anvi Vishesh Agrawal discovered her voice through colour before words. This prodigy spoke in textures and emotions, creating over seventy artworks that shimmer with wisdom beyond her tender years.

Her journey transcended canvas. A bilingual book teaching emotional intelligence and a historic TEDx appearance made her one of Odisha's youngest ambassadors of courage. But Anvi's truest gift lies in her compassion-driven initiatives and unshaken belief that joy multiplies when shared.

Through every brushstroke and spoken word, she demonstrates that greatness awakens wherever curiosity meets kindness. Her story reminds us that profound impact requires neither age nor permission—only authentic expression and an open heart. A jewel of Odisha, radiant and still rising.

“

**Bhubaneswar's youngest
voice of wonder**

”

Trailblazing

**Ayushman
Nanda**

Young Innovator

ଗା ବର୍ଷୀୟ ଆୟୁଷାନ ନନ୍ଦ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବକନ୍ତିଷ୍ଠ ଉଭାବକ ଏବଂ ଉଦେୟାଗୀ ଭାବରେ ସ୍ମୂନାମ ଅର୍ଜନ କରିବା ସହିତ ସାରା ଭାରତରେ ପ୍ରଶଂସାର ପାତ୍ର ହେଲ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଗୌରବାନ୍ତିତ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରମୁକିବିଦ୍ୟା ଏବଂ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ପ୍ରତି ଆଗହୀ ଛାତ୍ର, ଆୟୁଷାନ ପ୍ରମାଣ କରିଥାରିଛନ୍ତି ଯେ ବନ୍ୟସ କେବେ ବି କହୁନା କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ଵାର କରିବାର ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତ ଓଡ଼ିଶା କନକ୍ଷେତ୍ର 2025ରେ, ଆୟୁଷାନ ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ଅଭିନବ ସୃଷ୍ଟି - ପିଠି ଯନ୍ତ୍ରଣା ରୋକିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପୋଶ୍ଟର ଆଲର୍ ଟିଭାଇସ୍ ଏବଂ ସନ୍ଦେହଜନକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇ ଏକ ଏଥାଇ-ଆଧାରିତ ସୁରକ୍ଷା ସଫ୍ଟୱେର - ସହିତ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଆହ୍ଲାଦିତ କରିଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟରୁ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅନୁଦାନ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥତ, ସେ ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ପ୍ରୋଗ୍ରାମପରେ ପରିଣାମ କରି ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଜନକୁ ସାମାଜିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ମିଶ୍ରଣ କରି ବିଶ୍ୱ ଉପରେ ଏକ ବାପ୍ତବ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ।

ଆୟୁଷାନ, ଜିଜ୍ଞାସୁ, ଆମ୍ବିଶ୍ୟାସୀ ଏବଂ ନବସୁଜନ ପ୍ରତି ପ୍ରତିବନ୍ଦ ନୃତ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ଆମାକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଛି । ତାଙ୍କର ସଫଳତାର କାହାଣୀ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ସୁଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୁବ ମନ୍ଦ୍ରାଜୁ ପୋଷଣ କରିବାର ଶକ୍ତିକୁ ମୁଦ୍ରିତ କରେ । ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ମିଜନ୍ ଶ୍ଟାର୍-ଅପ୍ ଏବଂ ଟେକ୍-ଟାଲିଟ ଚିନ୍ତାଧାରାର ଏକ ଉଦ୍ୟମାନ କେନ୍ଦ୍ର ଭାବରେ ଛାନ୍ତି କରେ, ସେଇଠି ଆୟୁଷାନଙ୍କ ପରି ପ୍ରତିଭା ଏହାର ଉନ୍ନତ ମଣି କହିଲେ ଅତ୍ୟକ୍ରମିତ ହେବ ନାହିଁ ।

ଯୁବ ଉଭାବକଙ୍କ ଯାତ୍ରା ଆମକୁ ମନେ ପକାଇ ଦିଏ ଯେ କହୁନା ଏବଂ ଦୃଢ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହିତ, ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ସ୍କୁଲ ପିଲା ମଧ୍ୟ ଦେଶକୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିପାରିବ ଏବଂ ପ୍ରମୁକିବିଦ୍ୟାର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଗଡ଼ିପାରିବ ।

ଯୁବ ପ୍ରତିଭା - କରନ୍ତି କହୁନାକୁ
ନବସୁଜନରେ ପରିଣାମ

Achievers

Odisha beams with pride as 13-year-old Ayushman Nanda emerges as one of the state's youngest innovators and entrepreneurs, earning admiration across India. A student with a passion for technology and problem-solving, Ayushman has already proven that age is no limit to imagination or impact.

At the Utkarsh Odisha Conclave 2025, Ayushman wowed audiences with his two innovative creations — a posture alert device to prevent back pain and an AI-based security software to detect suspicious activity. Backed by a ₹2 lakh grant from the Ministry of Education, he turned his ideas into prototypes, blending personal experience with social purpose to create real-world impact.

Ayushman represents the spirit of New Odisha — curious, confident, and committed to innovation. His success story underscores the power of nurturing young minds through mentorship and opportunity. As Odisha positions itself as a rising hub for start-ups and tech-driven ideas, talents like Ayushman are its brightest jewels.

The young innovator's journey reminds us that with imagination and determination, even a schoolboy from Odisha can inspire a nation and shape the future of technology.

“

The young genius- turning imagination into innovation

”

Trailblazing

**Charudutta
Panigrahi**

Poet-Changemaker

ବି ଏବଂ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ଭାବରେ ଚାରିଦର ପାଣିଗାହୀଙ୍କୁ ପାଇ ଓଡ଼ିଶା ଗର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଭବ କରେ, ଯିଏ ତାଙ୍କ କବିତା ସଂକଳନ 'Swirl & Still' ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବିଶ୍ୱପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ ଏମିଲି ଡିକିନସନ୍ ପୂର୍ବରୀର ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପର୍କ ବିଶ୍ୱରୁ ପ୍ରଶଂସା ସାଇଁଟ୍ ଆଣିଛନ୍ତି । ଏହି ବିଶ୍ୱପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ ଖ୍ୟାତି ତାଙ୍କର ଗୀତିକବିତାକୁ ସମ୍ମାନିତ କରେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବୋତ୍ତମା ସାହିତ୍ୟକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଛାନ୍ତି କରେ, ଯେଉଁମାନେ ଡିକିନସନ୍ ପରି, ଭାବନା, ଦର୍ଶନ ଏବଂ ମାନବ ଅଭିଜାର ସୂକ୍ଷ୍ମ ସନ୍ଧିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭବାନ କରନ୍ତି ।

କବିତା, ସୃଜନଶୀଳତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବିକାଶଶୀଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ସହୂଳିତ କରି ଆଗକୁ ବହୁଥିବା ରାଜ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ବିଚାରବିତ୍ତ ପ୍ରତିଭା ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ହେଉଛନ୍ତି ଚାରିଦର । ତାଙ୍କର ସଂକଳନ ସ୍ବଲ୍ପ ଆଣ୍ଟି ଶ୍ରୀଲ୍ ପୁରୁଣା ସମୃଦ୍ଧ ଏବଂ ଆଧୁନିକତା ମଧ୍ୟରେ ଗତି କରେ, ଓଡ଼ିଶାର ଭୂଦୃଶ୍ୟରୁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ସାର୍ବଜନୀୟ ଭାବନା ସହିତ ପ୍ରତିଧ୍ୟନିତ ହୁଏ । ତାଙ୍କର ସାହିତ୍ୟକ ପ୍ରତିଭା ବ୍ୟତୀତ, ସେ ଏକ ବିକାଶ ଅଭିମୁଖୀୟ ଥିଲୁ ଟ୍ୟାଙ୍କ FIDR ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା, ଯାହା ଅନ୍ତର୍ଭୂତମୂଳକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନୀତିକୁ ଗଠନ କରିଛି ଏବଂ ଲକ୍ଷାଧୂକ ଜୀବନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି ।

ଜଣେ TED ବିଷ୍ଣୁ, ନୀତି ପ୍ରଶନ୍ନନ ରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ ସମାଜ ସଂସାରକ, ଚାରୁଦରଙ୍କ ସର ଓଡ଼ିଶାମାଟିରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଶ୍ୱ ସାମ୍ବ୍ୟ ସମ୍ମାନୀ ଭଲି ମଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଧ୍ୟନିତ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଠାରେ ସେ ଭାରତର ଶ୍ରୀ ବିକାଶ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପୁସ୍ତକ "ଦି ସେଷ୍ଟ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା", ଭୁବନେଶ୍ୱର@75, ଏବଂ "ଓଡ଼ିଶା@2036" ରାଜ୍ୟର ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ବିକାଶମୂଳକ ନବଜାଗରଣ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିବନ୍ଦତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ନିଜର ଅନ୍ୟତମ ଉତ୍ସଳ ରହୁ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ ଗର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଭବ କରେ, ଯେତେବେଳେ ଚାରିଦର ପାଣିଗାହୀ କଳା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୟର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି - ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କ ଶବ୍ଦ ମନକୁ ଶାନ୍ତ କରେ ଏବଂ ଯାହାଙ୍କ ଚିତ୍ରାଧାରା ପ୍ରଗତି ପଥରେ ଅଗ୍ରସର କରାଏ ।

ହୃଦୟ ଏବଂ ବିଗନ୍ଧକୁ
ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା କବି

Achievers

Odisha proudly celebrates the remarkable Charudutta Panigrahi, a poet and visionary who has brought global acclaim home with the prestigious Emily Dickinson Award for his poetry anthology *Swirl & Still*. This global recognition celebrates his lyrical genius and positions him among the world's finest literary voices who, like Dickinson, explore the delicate intersections of emotion, philosophy, and human experience.

Charudutta has long been one of the state's most dynamic minds, balancing poetry with purpose. His anthology *Swirl & Still* moves fluidly between nostalgia and modernity, drawing from Odisha's landscapes while resonating with universal emotion. Beyond his literary brilliance, he is the founder of FIDR, a development think tank that has shaped inclusive growth policies and impacted over half a million lives.

A TED speaker, policy influencer, and social reformer, Charudutta's voice has echoed from Odisha's heartlands to global forums such as the World Health Summit, where he represented India's vision of sustainable development. His books *The Scent of Odisha*, *Bhubaneswar@75*, and *Odisha@2036* reflect his enduring commitment to the state's cultural and developmental renaissance.

As Odisha celebrates one of its brightest jewels, Charudutta Panigrahi stands as a symbol of harmony between art and action—a man whose words heal and whose ideas build.

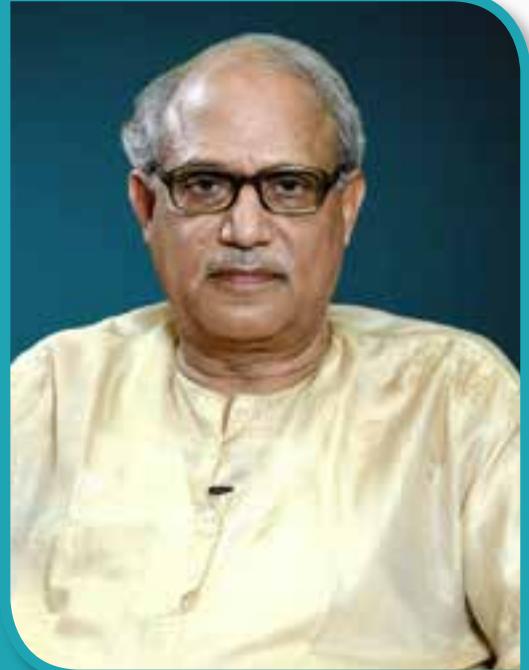
“

**The poet who bridges hearts
and horizons**

”

Trailblazing

**Dash
Benhur**

Literary Educator

ଶେ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ବିଜେତା ଲେଖକ, ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ମଶାଲବାହକ ଜୀତେହ୍ନ ନାରାୟଣ ଦାଶଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ଗର୍ବର ସହିତ ସ୍ଥାନ କରେ, ଯିଏ ନିଜ ଛନ୍ଦମାତ୍ର ଦାଶ ବେନହୁର ନାମରେ ଅଧିକ ଜଣାଶ୍ରମା । ସେ ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଓଡ଼ିଶାର ଶବ୍ଦ, ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଉପନ୍ୟାସ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଢ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ - ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର 100 ରୁ ଅଧିକ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରି ସେ ପାଠକ ଏବଂ ଲେଖକଙ୍କର ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ପିତ୍ତ ଗଠନ କରିଛନ୍ତି । ଶିଶୁ ଓ କିଶୋରଙ୍କ ମାନସିକ ପ୍ରତିପୋଷଣ କରିବାରେ ତାଙ୍କର ଗଭୀର ବିଶ୍ୱାସ ତାଙ୍କୁ ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୃଜନଶୀଳତା ଏବଂ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଥୁବା ଏକ ସଂଗଠନ 'ଇଟିକିଲ୍ ମିଟିକିଲ୍' ପ୍ରତିଶ୍ଵା କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥିଲା । ଏହି ସଂଗଠନର ଅନେକ ଯୁବ ପ୍ରତିଭା ଦାଶ ବେନହୁରଙ୍କ ସ୍ଥାଯୀ ପ୍ରଭାବର ପ୍ରମାଣ ସ୍ଵରୂପ ନିଜ ଜୀବନରେ ଛାପ ଛାଡ଼ିଯାଇଛନ୍ତି ।

ପୁରୀର SCS କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଅବସର ନେଇଥିବା ଜଣେ ସନ୍ଧାନିତ ଶିକ୍ଷାବିତ୍ତ ଦାଶ ବେନହୁରଙ୍କର କାହାଣୀ କହିବା ପ୍ରତି ଆଶ୍ରମ କେବେ ବି ଥମି ନଥିଲା । 'ଆମ ଓଡ଼ିଶା'ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସବସପ୍ତ ଏବଂ 'ସମାଦ'ର ଦୀର୍ଘ ସମୟ ସହଯୋଗୀ ଭାବରେ, ସେ ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତି ଏବଂ ଶିଶୁ ପରିପୂରକ 'ଫୁଲ ଝରି' ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ଆସୁଛନ୍ତି ।

ଗାନ୍ଧୀବାଦୀ ଦର୍ଶନର ଜଣେ ନିଷ୍ପାର ଅନୁଗାମୀ ଭାବରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦାଶ ବେନହୁର ଙ୍କ ଉକ୍ତଳ ଗୌରବ ମଧ୍ୟସୂଦନ ଦାସଙ୍କ ଉପରେ ରଚିତ ପ୍ରଶଂସିତ ଜୀବନୀ ଉପନ୍ୟାସ 'ପଗଡ଼ ପୁରୁଷ' ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଏକ ଆନ୍ତିରାଷ୍ଟ୍ରିକ ସମ୍ମାନ ଭାବରେ ବିଜ୍ଞ୍ୟାତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ଅବଦାନ ତାଙ୍କୁ ଅନେକ ସନ୍ଧାନ ସହିତ କେଣ୍ଟେଇ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର (2014) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର (1987) ରେ ସନ୍ଧାନିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଦାସ ବେନହୁର ଜଣେ ଏମିତି ସ୍ଵର୍ଗ ଯାହାଙ୍କ କଳମ ପିତ୍ତ, ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏବଂ ସ୍ଵପ୍ନକୁ ଯୋଦ୍ଧିଥାଏ, ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କୁ ଶତତ ନମନ କରେ ।

ପିତ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରତିପୋଷଣ କରୁଥୁବା
କାହାଣୀକାର

Achievers

Odisha proudly celebrates Jitendra Narayan Dash, better known by his pen name Dash Benhur — a Sahitya Akademi Award-winning writer, teacher, and lifelong torchbearer of Odia literature. He has dedicated his life to words, wisdom, and the cultural soul of Odisha.

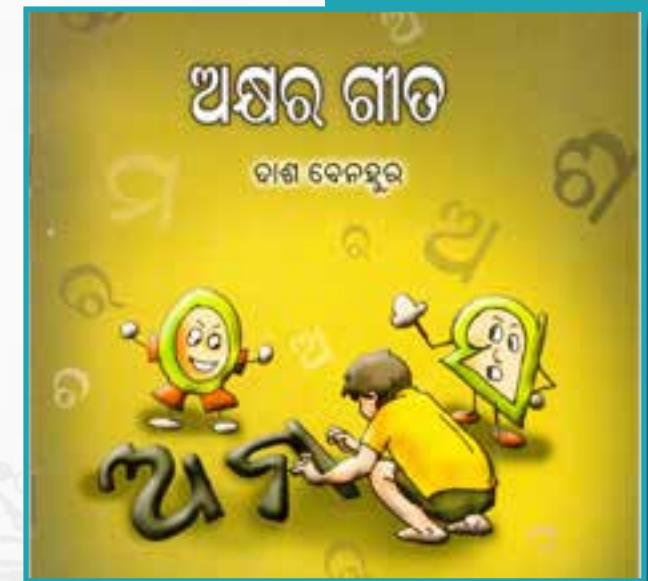
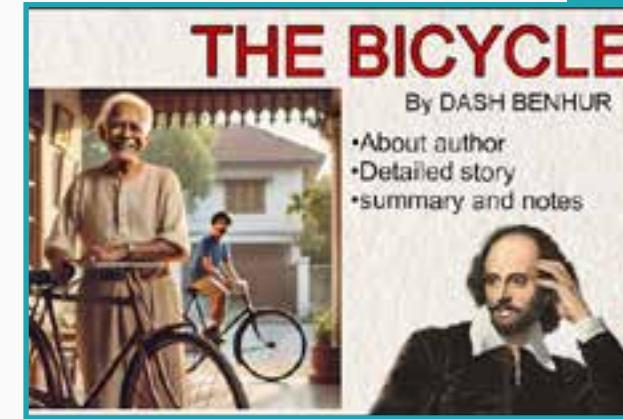
With over 100 books across genres — from children's literature to novels and short stories — he has shaped generations of readers and writers. His deep belief in nurturing young minds led him to establish Itikili Mitikili, an organization promoting creativity and culture among children. Many of its young talents have gone on to make their mark in life, a testament to his enduring influence.

A revered academician, he retired as Principal of SCS College, Puri, but his passion for storytelling never paused. As a founder member of Aama Odisha and long-time associate of Sambad, he continues to inspire through his columns and children's supplement Phula Jhari.

Renowned as an authority on Gandhian philosophy, his acclaimed biographical novel 'Pagadi Purusha' on Utkal Gourav Madhusudan Das stands as a landmark in Odia literature. His contributions earned him the Central Sahitya Akademi Award (2014) and the Odisha Sahitya Akademi Award (1987) among many honors.

Odisha salutes Dash Benhur, a writer whose pen bridges generations, values, and dreams.

The storyteller
who nurtures generations

Trailblazing

**Deepak
Kumar Karan**

Space
Science Pioneer

ବ୍ୟାପାର ମାଣିଆବନ୍ଧ ଗ୍ରାମର ଜଣେ ପ୍ରତିଭାବାନ ଯୁବ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୀପକ କୁମାର କରନ୍, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଜ୍ଞାନେସ୍ ଏବଂ ଜ୍ଞାନେଜିଞ୍ଜ ଯୁନିଅନରୁ IAGA ଯୁବ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ ଇତିହାସ ରଚିଛନ୍ତି । ଏକ ସାଧାରଣ ଶ୍ରମିକ ପରିବାରରୁ ବିଶ୍ୱ ମଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା ଦୃଢ଼ ନିଷ୍ଠା, ଚମକ୍ରାତା ଏବଂ ନୀରବ ପ୍ରତିବନ୍ଦତାର କାହାଣୀ ।

କାନାଟାର ମଣ୍ଡିଆଲରେ ସନ୍ନାନିଟ, ଏହି ପୁରସ୍କାର ଭୂତଳଚୂମ୍ବକତା ଏବଂ ବାୟୁମଣ୍ଡଲରେ ଦୀପକଙ୍କ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ଗବେଷଣାକୁ ସ୍ବାକୃତି ଦେଇଛି, ଯାହା ପୃଥିବୀର ଉପର ଭାଗର ବାୟୁମଣ୍ଡଲର ରହସ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରେ । ଅହନ୍ତାବାଦରେ 15ତମ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସିଞ୍ଚୋଜିଯମ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଏବେନ୍ଯୋମୀ (2018) ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯୁବ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଜ୍ଞାନେଜିଞ୍ଜାରୀଆଲ ଏରୋନୋମୀ ମହାକାଶ ବିଜ୍ଞାନର ବିଶ୍ୱରେ ଏକ ଉଦୟମାନ ତାରା ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ କରିଛି ।

ଆଜି, ଦୀପକ ବୋଲ୍ଟର (ୟୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର) ର କଲୋରାଟୋ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଆଟମୋସ୍ଟରିକ ଏବଂ ସ୍ପେସ୍ ପିଙ୍କିନ୍ ପାଇଁ ଲାବୋରେଟୋରୀରେ NASA ର ଗୋଲ୍ଡ ମିଶନରେ ଏକ ଗବେଷଣା ସହଯୋଗୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି - ଏକ ପଦବୀ ଯାହା ଜ୍ଞାନ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ନିରନ୍ତର ଅନୁସନ୍ଧାନର ସନ୍ନାନିଟ କରେ । ତାଙ୍କର ଗବେଷଣା ମହାକାଶ ପାଶିପାଗ ଆମ ଗ୍ରହ, ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ପ୍ରୟୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ତାହା ବୁଝିବାରେ ଅବଦାନ ରଖେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଶାନ୍ତ ପରିବେଶରୁ ନାସାର ପ୍ରଯୋଗଶାଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଦୀପକଙ୍କ କାହାଣୀ ପ୍ରତିକୁଳ ପରିଷ୍ଠିତି ସହ ହାର ମାନ୍ଦୁ ନ ଥିବା ସୁନ୍ଦର ଶକ୍ତିକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । ତାଙ୍କର ଏହି ସଂଲଭ ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାରତୀୟ ହୃଦୟଶର୍ମୀ ପ୍ରଶଂସା ପାଇଛନ୍ତି, ଯେଉଁରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନବୀନ ପଜନାଯକ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଅଛନ୍ତି, ଯିଏ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ପ୍ରଶଂସା ମୁଖର ହୋଇଥିଲେ ।

ମାଟ୍ଟିରୁ ମହାକାଶରେ
ପହଞ୍ଚିଥିବା ତାରା

Achievers

Deepak Kumar Karan, a brilliant young scientist from Maniabandha village in Badamba, has made history by becoming the first Indian to receive the IAGA Young Scientist Award from the International Union of Geodesy and Geophysics. His journey from a humble family of labourers to the global stage is a story of determination, brilliance, and quiet grit.

Honoured in Montreal, Canada, the award recognizes Deepak's groundbreaking research in geomagnetism and aeronomy, fields that explore the mysteries of Earth's upper atmosphere. His nomination stemmed from winning the Best Young Scientist Paper Award at the 15th International Symposium on Equatorial Aeronomy (2018) in Ahmedabad, marking him as a rising star in the world of space science.

Today, Deepak works as a research associate on NASA's GOLD Mission at the Laboratory for Atmospheric and Space Physics, University of Colorado, Boulder (USA)—a position that crowns his relentless pursuit of knowledge. His research contributes to understanding how space weather affects our planet, communications, and technology.

From the quiet corners of Odisha's countryside to the laboratories of NASA, Deepak's story reflects the power of dreams that defy circumstances. His achievement has earned heartfelt praise from across India, including former CM Naveen Patnaik, who lauded him as an inspiration to all Odias.

The star who reached
space from the soil

“ ”

Trailblazing

**Dr. Padmini
Panigrahi**

Social Entrepreneur

କୁର ପଦ୍ମିନୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ରାଉରକେଲାର ମାଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରି ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରମୁଖ ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ଭାବରେ ନିଜର ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ସେ ଉଦ୍ୟୋଗୀ, କଳାକାର ଏବଂ ଜନହିତେଷୀ ଗୁଣର ଜଣେ ବିରଳ ମିଶ୍ରଣ । ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିଯୁକ୍ତ ସୃଷ୍ଟି କରି ଲାଭ ସହିତ ଏକ ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସମବ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ: ଏକ ଓଡ଼ିଶା ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ଵୀଯୋଗ, ସଂସ୍କତି ଏବଂ ସନ୍ତୁଷ୍ଟିକରଣ ଏକାଧାରରେ ଚାଲିଥାଏ ।

ପିଲାଦିନରୁ ଜଣେ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶୀ କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ, ପଦ୍ମିନୀ, ବ୍ୟବସାୟ ପତି ଧାନ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ଆକାଶବାଣୀ କଳାକାର ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍କରରେ ସ୍ବାକ୍ଷିପ୍ରାୟ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ଭାବେ ଖ୍ୟାତି ଅଞ୍ଜନ କରିଥିଲେ । ଶାନ୍ତୀୟ ସଙ୍ଗାତରେ ବିଶ୍ଵାରଦରୁ XIM ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ MBA ଏବଂ କଳା ଏବଂ ସଂସ୍କତିରେ ପିଏଚଡ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯାତ୍ରା - 'ବୁନ୍ଦି ଏବଂ ସୃଜନଶୀଳତା ନେତୃତ୍ବର ଯୁଗର ସ୍ମରଣ ସ୍ମରଣ' ବୋଲି ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସକୁ ପଢ଼ିପଲିତ କରେ ।

2000 ମସିହାରେ ସଞ୍ଜୋଗ ମୋବାଇଲ୍ ସହିତ ଆରମ୍ଭ କରି, ସେ କୋଶଳ ହୁଣ୍ଗାଇ ଏବଂ କୋଶଳ ହୋଣ୍ଗା ଭଲି ସଫଳ ଉଦ୍ୟୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ପାଧାର ଓମ୍ୟାନ ପୁରସ୍କାର (2020) ସମେତ ଅନେକ ସମ୍ମାନ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟ ବ୍ୟତୀତ, ସେ କୋଶଳ ଦର୍ଶଣ ଏବଂ ହ୍ରିମ୍ ଚିମ୍ ଫାଉଣ୍ଟ୍ରେସନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଅବହେଳିତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରିବା, ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ସଂସ୍କତିକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ଏବଂ COVID-19 ଲକ୍ଷତାଭାବରେ ସମୟରେ ରିଲିଫ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରନ୍ତି । ବିଶ୍ୱାସରୀୟ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ, ତଙ୍କୁ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଉଦ୍ୟୋଗୀତା ଏବଂ ମହିଳା ସନ୍ତୁଷ୍ଟିକରଣକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି, ଅନ୍ୟପାଶରେ ତାଙ୍କର ହ୍ରିମ୍ ଏଥାଇ ମିଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ବସ୍ତି ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ସଂପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦିଚାଳ୍ମ ସାକ୍ଷରତା ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର-ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରି, ତୃଣମୂଳ ବିକାଶକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ଅନେକ ଭୂମିକା ସହେଲିପଦ୍ମିନୀ ନମ୍ବର୍ଟ ସହିତ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧ୍ୟକାଂଶ ଭାଗ ଶିକ୍ଷା, ସାନ୍ତୁଷ୍ଟି ଏବଂ ଅବହେଳିତ ଏବଂ ତୃତୀୟ-ଲିଙ୍ଗ ସଂପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପଦକ୍ଷେପରେ ନିଯୋଜିତ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବିଚାରରେ, ସଫଳତା ସେବା ଦ୍ୱାରା ମାପ କରାଯାଏ, ଏବଂ ତଙ୍କୁ ପଦ୍ମିନୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରିବାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା, ଶ୍ରୀରତୀ, ସୃଜନଶୀଳତା ଏବଂ କୁରୁଣାକୁ ସମ୍ମାନିତ କରେ । କଳା, ଉଦ୍ୟୋଗ ଏବଂ ସହାଯୁଭୂତି କିପରି ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟକୁ ଉନ୍ନତ କରିପାରିବ ତାହାର ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଦ୍ୱାଳିତ ପ୍ରମାଣ ।

“
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଗତି ବିଚାରଧାରା କୁ ପୁନ୍ରେ ପରିଭାଷିତ
କରୁଥିବା ମହିଳା

Achievers

From Rourkela's heartland, Dr. Padmini Panigrahi stands out as one of Odisha's most dynamic changemakers—a powerful blend of entrepreneur, artist, and philanthropist. As Founder and Director of the Koshala Group, she drives job creation in tribal regions, seamlessly merging profit with purpose. Her vision champions an Odisha where opportunity, culture, and empowerment grow together.

Trained in Hindustani and Odissi music since childhood, Padmini became an AIR artist and internationally acclaimed dancer before transitioning to business. Her academic path—from a Visharad in classical music to an MBA from XIM Bhubaneswar and a PhD in Arts and Culture—embodies her belief that creativity and intellect together define true leadership.

Beginning with Sanjog Mobiles in 2000, she went on to build successful ventures including Koshala Hyundai and Koshala Honda, earning accolades such as the Times Power Woman Award (2020). Beyond business, Dr. Panigrahi drives social impact through Koshala Darpan and the Dream Team Foundation—supporting underprivileged children, preserving Odisha's folk culture, and leading COVID-19 relief. A global advocate for entrepreneurship and women's empowerment, her Dream AI Mission advances digital literacy and grassroots micro-entrepreneurship in slum and tribal communities.

Despite her many roles, Padmini remains deeply grounded, directing her success toward education, healthcare, and welfare for the underprivileged and third-gender community. For her, success means service—and in honoring Dr. Padmini Panigrahi, Odisha celebrates resilience, creativity, and compassion, proving how art, enterprise, and empathy together can uplift an entire state.

**The woman redefining
Odisha's spirit of progress**

Trailblazing

**Dr. Dipak
Samantarai**

Heritage
Preservation Champion

ଜ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧ ଏତିହ୍ୟକୁ ଜାତୀୟ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଦୃଶ୍ୟପଇସରେ ଛୁନ୍ତି କରି ତଙ୍କୁ ଦିପକ ସାମନ୍ତରାୟ ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ସୁନାମଧନ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୁଇ ଭାବରେ ପରିଚିତ । ତାଙ୍କର କ୍ୟାରିଆର ଅଳ୍ପ ଲକ୍ଷ୍ମୀଆ ରେଡ଼ିଓ, ଦୂରଦର୍ଶନ ଏବଂ ନ୍ୟାସନାଳ୍ ଏକାଡେମୀ ଅପ୍ରତିକାଳୀନ ଆଶ୍ର୍ମୀ ମଳିମୀଟିଆରେ ଟିନି ଦଶଶତ୍ତବୀ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବ୍ୟାସ୍ତ, ଯେଉଁଠାରେ ସେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମିଙ୍କୁ ବୌଦ୍ଧକ ବିଚାରଧାରା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରନାଳୀଲ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ଆକାର ଦେଇଥିଲେ । ଇତିହାସ, ସାମାଦିକତା, ଆଇନ ରେ ଛିପ୍ରୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପୀଂଚତି ଧାରଣ କରିଥିବା ତଙ୍କୁ ଦିପକ ସାମନ୍ତରାୟ, 1987 ମସିହାରୁ ସାଂସ୍କୃତିକ, ସଂଜୀବ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ଉପରେ ରେଡ଼ିଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରମୁଦ୍ର କରି ସଂଲାଭିତ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରୀଙ୍କ ହିତିଆ ବିଶେଷଜ୍ଞତା ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଛ୍ଵାପନ କରନ୍ତି ।

ତଙ୍କୁ ସାମନ୍ତରାୟ କଟକ ହେରିଟେଜ ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସିତ, ଏହା ଏମିତି ଏକ ପ୍ରମ୍ଭାସ ଯାହା ମନ୍ଦିର, ଅଧିବିବେଶୀକ ଛ୍ଵାପତ୍ୟ, ପାରମ୍ପରୀକ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ଏବଂ ଏତିହାସିକ ସହରମୁଦ୍ରିକର ସ୍ମୃତିନାଳୀଲ ସାଂସ୍କୃତିକ କାହାଣୀକୁ ଜୀବନ୍ତ କରିଥାଏ । ତାଙ୍କର ପ୍ରମ୍ଭାସ ବିଭିନ୍ନ ସହରକୁ ବିସ୍ତାରିତ ହୋଇ, ହେରିଟେଜ ଆକ୍ରମଣକୁ ଏକ ସାମୁଦାୟିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ରେ ପରିଣତ କରିଛି, ଛ୍ଵାନୀୟ ଗର୍ବକୁ ପୋସାହିତ କରିଛି ଏବଂ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ମୂଳ ସହିତ ଜନ୍ମିତ ହେବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛି । ତାଙ୍କର ବାକ୍ ଶକ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରେରଣାଦାୟକ ଉପଯୁକ୍ତ ତାଙ୍କୁ ସେମିନାର, କର୍ମଶାଳା ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ମଞ୍ଚରେ ଜଣେ ଲୋକପ୍ରିୟ ବଜାା କରିଛି, ଛ୍ଵାନୀୟ ଏତିହ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଗଣମାଧ୍ୟମର ଭୂମିକା ପାଇଁ ପକ୍ଷ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ।

ଆକାଶବାଣୀ ବାର୍ଷିକ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଶିକ୍ଷକ ପୁରସ୍କାର, ପ୍ରସାରଣରେ ତାଙ୍କର ଉତ୍ସର୍ଜନକୁ ସ୍ବୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରେ, ଏବଂ ତାଙ୍କର ସାଂସ୍କୃତିକ ପଦକ୍ଷେପମୁଦ୍ରିତ ଓଡ଼ିଶାର ଏତିହ୍ୟ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଛ୍ଵାନୀୟ ପ୍ରତିବନ୍ଦତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ । ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ, ତଙ୍କୁ ସାମନ୍ତରାୟ ଓଡ଼ିଶାକୁ କେବଳ ଏତିହ୍ୟର ଏକ ଭଣ୍ଡାର ଭାବରେ ମୁହଁ ବରଂ ଏକ ଜୀବନ୍ତ, ଅଂଶ୍ରୁହଣୀକାରୀ ଅଭିଜ୍ଞତା ଭାବରେ ଛୁନ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯାହା ସମ୍ପଦମୁଦ୍ରିତ ସେମାନଙ୍କ ଅତୀତ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରୁଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗର୍ବ, କାହାଣୀକାର, ଗଣମାଧ୍ୟମ ବିଶ୍ଵାରଦ,
ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭିଭାବକ

Achievers

Dr. Dipak Samantarai stands as a proud ambassador of Odisha, weaving the state's rich heritage into the national media and cultural landscape. Born and raised in Odisha, his career spans over three decades across All India Radio, Doordarshan, and the National Academy of Broadcasting and Multimedia, where he shaped programming with intellectual rigor and creative vision. With degrees in History, Journalism, Law, and a Ph.D., he bridges scholarship with practical media expertise, producing radio programs on culture, music, education, and Odisha's history since 1987.

In Odisha, Dr. Samantarai is best celebrated for founding the Cuttack Heritage Walks, an initiative that brings alive the stories of temples, colonial architecture, traditional crafts, and the vibrant culture of historic towns. His efforts have expanded to Baripada, Puri, Jagatsinghpur, Dhenkanal, and Kendrapara, making heritage walks a community movement, fostering local pride, and inspiring youth to engage with their roots. His eloquence and inspiring presence have made him a sought-after speaker at seminars, workshops, and cultural forums, advocating for sustainable heritage preservation and media's role in cultural education.

Awards like the Akashvani Annual Awards and Best Trainer Awards acknowledge his excellence in broadcasting, while his cultural initiatives highlight his enduring commitment to Odisha's legacy. Through his work, Dr. Samantarai has positioned Odisha not just as a repository of heritage but as a living, participatory experience that connects communities to their past.

“

Odisha's pride, storyteller, media maestro, cultural guardian.

”

Trailblazing

**Dr. Natabar
Rout**

Sustainability
Scientist

କୁ ସାଧାରଣ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଉକ୍ତର ନଟବର ରାଉଡ ସାମାଜିକ ଅସମାନତା ଏବଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ କଷ୍ଟ ଦେଖୁ ବହିଥୁବାର ଅଭିଜ୍ଞତା ହେ ଜାନ ଏବଂ ଛୁଇରତା ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ସଶକ୍ତ କରିବାର ତାଙ୍କ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ମିଶନକୁ ଆକାର ଦେଇଛି । ଜଣେ ଜଳ-ଭୂତ୍ୱେବିତ ଏବଂ ଆଟରଶେଷ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭାବରେ ତାଲିମପ୍ରାୟ ହୋଇ, ଉକ୍ତର ରାଉଡ ଓଡ଼ିଶାର ଉଚ୍ଚର ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଏବଂ ଏହାର ପାରମ୍ପରିକ ଜଳ ବ୍ୟବଶ୍ୟାରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ଜାନକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ କ୍ୟାରିଆରକୁ ଉଷ୍ଣଗ୍ରେ କରିଥୁଲେ ।

ଜଣେ ଗବେଷକ ଭାବରେ, ଉକ୍ତର ରାଉଡଙ୍କ ଆଟରଶେଷ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ମ୍ୟାପିଂ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ, ଓଡ଼ିଶା ଏହାର ଜଳ ଏତିହ୍ୟକୁ କିପରି ଦେଖୁଥାଏ ତାହା ପୁନଃ ପରିଭାଷିତ କରିଛି । ତାଙ୍କ ଅଧ୍ୟନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ଆଧୁନିକ ଜଳସେଚନ ପ୍ରାୟତେ ପାରମ୍ପରିକ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ବ୍ୟବଶ୍ୟାକୁ ଅଣଦେଖା କରିଥାଏ, ଯାହା ପରିବେଶଗତ ଅସକ୍ରିଯନ୍ତର କାରଣ ହୋଇଥାଏ । 1999 ର ସୁପର ସାଇକୋନ୍ ସମୟରେ, ସେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସହାୟତା ପାଇଁ ସ୍ଥେଳାସେବୀ ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗୀତ କରିଥୁଲେ, ପ୍ରମାଣ କରିଥୁଲେ ଯେ ପ୍ରକୃତ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଥମେ ଲୋକଙ୍କ ସେବା କରେ ।

ଏକ ସଫଳ ଗବେଷଣା କ୍ୟାରିଆରକୁ ପଛରେ ପକାଇ, ଉକ୍ତର ରାଉଡ କଟକର ଗୁଣ୍ଣିଚାପୁରରେ ଭିଜନ ଜକୋ-ଫାର୍ମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ସେ ତତ୍କାଳ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଶିଳ କରିଥୁଲେ । ତାଙ୍କ ଫାର୍ମ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଜୈବିକ, କମ ଶର୍କ ଏବଂ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ କୃଷି କିପରି ଲାଭଦ୍ୟକ ଏବଂ ଶ୍ୟାମୀ ହୋଇପାରିବ । 21 ରୁ ଅଧିକ ପନ୍ଦିପରିବା କିସମ, ସ୍ଵଦେଶୀ ବିହନ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବର୍ଯ୍ୟକୁସ୍ତ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ପଞ୍ଚତି ସହିତ, ଏହି ଫାର୍ମ ସେହି ସବୁ ଚାଷୀ ଏବଂ ମହିଳା ଗୋଷ୍ଠାଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରେ ଯେଉଁମାନେ ମାଟି ଏବଂ ସମାଜ ଉଭୟକୁ ସ୍ଵପ୍ନ କରୁଥିବା ଆମ୍ବନିର୍ଭରଣୀଳ କୌଣସି ଶିଖିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ।

ଉକ୍ତର ରାଉଡଙ୍କ ଯାତ୍ରା ଓଡ଼ିଶାର ଛୁଇରତା ଏବଂ ନବସୂଜନର ଗୋଟିଏ ପ୍ରତୀକ - ଯେଉଁଠାରେ ବିଜ୍ଞାନ ମାଟି ଏବଂ ମନୋଭାବ ସହିତ ମିଶି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଗତି ଦେଇଥାଏ । ତାଙ୍କର ଶ୍ୟାମୀ, ଜାନ-ଚାଲିତ କୃଷି ମନୋଭାବ ଜୀବିକା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁନାହିଁ ବରଂ ଗ୍ରାମୀଣ ଓଡ଼ିଶାର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ପୁନଃପରିଭାଷିତ କରୁଛି ।

“
ବିଜ୍ଞାନକୁ ମାଟିଯାଏଁ ଫେରାଇଆଣିଥିବା
ବୈଜ୍ଞାନିକ

Achievers

Born in a modest coastal village, Dr. Natabar Rout grew up witnessing social inequity and rural hardship, experiences that shaped his lifelong mission of empowering communities through knowledge and sustainability. Trained as a hydro-geologist and watershed scientist, he dedicated his career to understanding Odisha's fragile ecosystems and the wisdom hidden in its traditional water systems.

As a researcher, Dr. Rout's work on watershed management and natural resource mapping redefined how Odisha viewed its water heritage. His studies showed that modern irrigation often ignored traditional drainage systems, leading to ecological imbalances. During the super cyclone of 1999, he mobilized volunteer teams for disaster relief, proving that real science serves people first.

Leaving behind an accomplished research career, Dr. Rout founded the Vision Eco-Farm in Gundichapur, Cuttack, where he turned theory into practice. His farm demonstrates how organic, low-cost, and eco-friendly agriculture can be both profitable and sustainable. With over 21 vegetable varieties, indigenous seed conservation, and waste recycling methods, the farm attracts farmers and women's groups eager to learn self-reliant techniques that heal both soil and society.

Dr. Rout's journey symbolizes Odisha's resilience and innovation—where science meets soil and compassion drives change. His model of sustainable, knowledge-driven agriculture is not just transforming livelihoods but also redefining the future of rural Odisha.

“

**The scientist who brought science
back to soil**

”

Trailblazing

**Dr. Vijaya
Lakshmi Mohanty**

Holistic Education
Advocate

କୁର ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାନ୍ତି ଜଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶିକ୍ଷାବିତ୍ତ, ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିର୍ମାତା ଏବଂ ସାମାଜିକ ନେତ୍ରୀ ଯାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା, ଶାସନ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିକାଶ ପରି ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ବ୍ୟାପିଛି । ବ୍ୟକ୍ତି ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ରରେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଆଶ୍ରିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପୂର୍ବ ଜୋନ୍) ଏବଂ ଦି ଆର୍ଟ ଅଫ୍ ଲିଭିଂର ଫ୍ୟାକଲ୍ଯୁ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି, ସେ ନୈତିକ ରାଜନୈତିକ ନେତ୍ରଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ପ୍ରଶାସନକୁ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ସହିତ ସମନ୍ୱୟ କରାଯାଇଥାଏ । ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ, ଲୋକ ପ୍ରଶାସନ, ଆଜନ ଏବଂ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ରେ ଆହୁତାଙ୍କୁ ସହିତ - NIT ରାଉରକେଲା ଏବଂ ଉକ୍ତଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ସେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସ୍କୁଲସନ ଏବଂ ଲୋକ ନୀତିର ପ୍ରଫେସର ଏବଂ ବହୁବିଧ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି, ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜକୁ ଜଣେ ଅଗ୍ରଣୀ ବିଶାରଦ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଜୀବନ ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ ଏବଂ ଦଳ ଗଠନ ପ୍ରତି ଉଚ୍ଚର ମହାନ୍ତିକର ସମର୍ପଣ, ଧାନ ଏବଂ ଯୋଗ ପ୍ରଶିକ୍ଷନ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ବ୍ୟାପକ ଅଭିଜ୍ଞତାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ, ଯାହା ହଜାର ହଜାର ବୃତ୍ତିଧାରୀ, ରାଜନୈତିକ ନେତା ଏବଂ ଛାତ୍ରାତ୍ମୀୟଙ୍କୁ କର୍ମଶାଳା ଏବଂ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିଥାଏ । ଗୁରୁଦେବ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରବି ଶଙ୍କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ତାଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭ୍ୟାସ, ଜନସେବା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ପ୍ରତିବନ୍ଧତା ସହିତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳତା ସହ ମିଶ୍ରିତ ।

ତାଙ୍କ ପୁରସ୍କାରରେ ଜିବରତ୍ନ ସନ୍ମାନ (2023), ସେବାଶ୍ରୀ ସନ୍ମାନ (2022), ଅନ୍ତର୍ଭୂତ, ଯାହା ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସମାଜ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅନୁକରଣୀୟ ଅବଦାନକୁ ସ୍ବାକ୍ଷରିତ ଦିଏ । ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସମ୍ମାନ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ସମେତ ଜଣେ ଲେଖକା ଏବଂ ଜୀବନକାର ଭାବରେ ବହୁଳ ଭାବରେ ପ୍ରଶଂସିତ ଉଚ୍ଚର ମହାନ୍ତି ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ନାଗରିକ ଜୀବନର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଗଢି ତୋଳିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଏତିହ୍ୟର ମୂଳଦୂଆ ଭାବରେ ଅଖଣ୍ଡତା, ସେବା ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ ଶିକ୍ଷାକୁ ବଜାୟ ରଖୁଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷା, ଶାସନ ଏବଂ ଭାରତୀୟ
ଜୀବନର ଦିପୁମନ୍ତ ଦେୟାତି

Achievers

Dr. Vijaya Lakshmi Mohanty is a distinguished academic, institution builder, and social leader whose work spans education, governance, and spiritual development. Serving as Regional Director (East Zone) for Government Programmes at Vyakti Vikas Kendra and as a faculty member of The Art of Living, she promotes ethical political leadership and integrates Indian Knowledge Systems into modern education. With advanced degrees in physics, public administration, law, and management—earning gold medals from NIT Rourkela and Utkal University—she has also served as Professor of Good Governance & Public Policy at Sri Sri University and director of multiple university centres, establishing herself as a leader in teaching and administration.

Dr. Mohanty's dedication to life skills training and team building is reflected in her extensive experience as a meditation and yoga trainer, guiding thousands of professionals, political leaders, and students through workshops and development programs. Her spiritual practice, inspired by Gurudev Sri Sri Ravi Shankar, is seamlessly blended with her commitment to public service.

Her accolades include the Navaratna Samman (2023), Sebashree Samman (2022), and the prestigious Utkal University Gold Medal, recognizing her exemplary contributions to education and society. Widely acclaimed as an author and biographer—including her tribute to President Droupadi Murmu—Dr. Mohanty continues to shape the future of Indian academia and civic life, upholding integrity, service, and holistic education as the cornerstones of her legacy.

“Champion of education, governance, and Indian knowledge”

Trailblazing

**Gopinath
Singh**

Reforestation Pioneer

ମୁରଭୁମିର ଇଚ୍ଛାମୁଣ୍ଡିଆ ଗ୍ରାମର ବାସିନ୍ଦା ଗୋପୀନାଥ ସିଂହ, ଯିଏ ସମସ୍ତଙ୍କର ସେହର "ବାବା" ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା - ଜଣେ ଶାକ ସରଳ ସ୍ଵଭାବର ବ୍ୟକ୍ତି ପାହାଙ୍କ ହାତ ପ୍ରକୃତିକୁ ପୁନ୍ମୁଖାବୃତ୍ତି ଦେଇଛି। ଗୋଟିଏ ଗରିବ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଶ୍ରୀ ସିଂହଙ୍କର ପୃଥ୍ବୀ ସହିତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମ୍ପର୍କ ମାତ୍ର 12 ବର୍ଷ ବୟସରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା। 30 ବର୍ଷ ବୟସ ବେଳକୁ, "ଗଛଗୁଡ଼ିକ ଜଣନ ସମାନ" ର ବିଶ୍ୱାସ ଦ୍ୱାରା ଚାଲିତ ହୋଇ ସେ ତାଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳର ଶୂନ୍ୟ ପଡ଼ିଆ ଭୂମିକୁ ଜୀବନ୍ତ ଜଙ୍ଗଳରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଏକାକୀ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ।

ବୀର୍ଦ୍ଦିନର ଅନ୍ତର୍ମିତ ପରିଶ୍ରମ କରି, ସିଂହ ଚାରା ରୋପଣ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ, ଏବଂ ପ୍ରତିଟି ଚାରା କୁ ନିଜ ସନ୍ତ୍ରାନ ପରି ପାଳନ କଲେ। ତାଙ୍କର ଉତ୍ସର୍ଗକୃତ ଭାବନା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥିଲା - ଖୁବ ଶୀଘ୍ର, 110 ପରିବାର ତାଙ୍କ ମିଶନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗଠନ କରିଥିଲେ। ଏକାଠି, ସେମାନେ 2,000 ରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଚାରା ସମେତ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲଗାଇଥିଲେ, 160 ହେବ୍ର ଖାଲି ଥିବା ପଡ଼ିଆଇମିକୁ ଗୋଟିଏ ଭରପୂର, ସମୃଦ୍ଧ ଜକୋସିଷ୍ଟମରେ ରୂପାନ୍ତର କରିଥିଲେ।

ଆଜି, ସିଂହଙ୍କ ଜଙ୍ଗଳ, ବିଦିଷ ଉଭିଦ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ଆବାସଙ୍କଳ ହେଲଯାଇଛି, ଯାହା ଜୀବିନ୍ଦୁ ଏବଂ ବୃତ୍ତନ ପରିବେଶଗତ ସକ୍ରିଯାନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି। ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ପ୍ରକୃତିକୁ ପୁନ୍ରୁଦ୍ଧାର କରିନାହିଁ ବରଂ ପରିବେଶ ପ୍ରତି ଶାୟୀଦ୍ଵାରା ଏବଂ ସନ୍ଧାନରେ ଭରପୂର ଥିବା ଏକ ସାମୁହିକ ଭାବନାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦଳିତ କରିଛି। ପରିବେଶ, ଜଙ୍ଗଳ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମନ୍ତ୍ରଶାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ଧାନିତ ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀର 76ମୀ ଗଣଚନ୍ଦ୍ର ଦିବସ ସମାରୋହରେ ନିମନ୍ତ୍ତି, ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଦୃଢ଼ତ କଣ ହାସଲ କରିପାରେ ତାହାର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ଦଶ୍ୟମାନ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିତ୍ର ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି।

ଗୋପୀନାଥ ସିଂହଙ୍କ ପାଇଁ, ଗଛ ଲଗାଇବା ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅର୍ପଣ ଏବଂ ଆମ ପୃଥ୍ବୀ ବଞ୍ଚି ରହିବା ପାଇଁ ଏକ ଜନ୍ମର କାର୍ଯ୍ୟ। ତାଙ୍କ ଜଙ୍ଗଳ ଓଡ଼ିଶାର ମାଟିରେ ଜୀବନର ଶ୍ୟାସ ଫୁଲିଆୟ - ଏବଂ ତାଙ୍କ କାହାଣୀ ପିତ୍ରଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ ଯେ ପ୍ରକୃତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମୂଳରୁ ଉପରେ ହୁଏ।

ମରୁଭୂମିକୁ ସବୁଜ ବନାନୀ
କରିଦେଇଥିବା ସମ୍ମାନ

Achievers

In the quiet village of Itamundia, Mayurbhanj, lives Gopinath Singh, fondly known as "Baba"—a humble man whose hands have reshaped nature itself. Born in 1954 to a poor family, Singh's spiritual connection with the earth began at just 12. By 30, driven by the belief that "trees are like Gods," he set out alone to transform his region's barren land into a living forest.

Working tirelessly after long days of labor, Singh began planting saplings, nurturing each one like a child. His dedication inspired others — soon, 110 families joined his mission, forming the Bana Suraksha Samiti (Forest Protection Committee) under his leadership. Together, they planted lakhs of trees, including over 2,000 amla saplings, regenerating 160 hectares of wasteland into a lush, thriving ecosystem.

Today, Singh's Forest is home to diverse flora and fauna, offering shade, livelihoods, and renewed ecological balance. His work has not only restored nature but also ignited a community spirit rooted in sustainability and respect for the environment. Honored by the Ministry of Environment, Forests and Climate Change and invited to Delhi's 76th Republic Day celebrations, Singh stands as a symbol of what one person's faith and persistence can achieve.

For Gopinath Singh, planting trees is both a spiritual offering and an act of survival for the planet. His forest breathes life into Odisha's soil — and his story inspires generations to believe that real change grows from the ground up.

“
Odisha's forest saint
who turned deserts green
”

Trailblazing

Dr. Jayashree Dhal

Folk Music Revivalist

ଓଡ଼ିଆ ଗାୟିକା ଏବଂ ଡାକ୍ତର ଜୟଶ୍ରୀ ଧଳ, କଳା ଏବଂ ଜନ ସେବାର ବିରଳ ସମବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁରୀ ସଙ୍ଗୀତର ଅନ୍ୟାୟାସ ମିଶ୍ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡକ୍ଟର ଜୟଶ୍ରୀ ଧଳ ଖୁବ କମ ସମୟ ଭିତରେ ରାଜ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରିୟ ସରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଭାବେ ଜନସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ହୃଦୟରେ ରାଜ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରିୟ ସରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡାକ୍ତର ଗାୟତ୍ରୀକ ଓଡ଼ିଶା ଲୋକଗୀତର ସ୍ଵର ଆଉ ଡାକ୍ତର ଉତ୍ସତା ବହୁନକରି ଏକାଧାରରେ ଆଧୁନିକ ସଂପ୍ରେଦନଶୀଳତାକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିବା ସହ, ଡିଜିଟାଲ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଚାଲିଛି ।

ଜୟଶ୍ରୀଙ୍କ ଯାତ୍ରା ଡାକ୍ତର ହେଠ ଆହୁନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ - ଔଷଧ ଶରୀରକୁ ସୁମ୍ମଳ କରେ; ସଙ୍ଗୀତ ଆୟାକୁ ସୁମ୍ମଳ କରେ । ଜଣେ ଡାକ୍ତର ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟସ୍ତ ବହୁଳ କ୍ୟାରିଅର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ସହେ, ସେ ଗାଇବା, ରେକର୍ଡ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି, ଯାହାହାରା ସେ ସୁନ୍ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ଏତିହ୍ୟ ସର୍ବଦା ସ୍ଵନନ୍ଦାଳ ରହୁ । ଡାକ୍ତର ଭାବିଷ୍ୟତକୁ ସମ୍ବଲପୁରୀ ପରିବେଶର ଏବଂ ଭାରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଜନ ମୂଳର ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ମୂଳ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା ସହିତ ପାରମାର୍ପିକ ସ୍ଵରକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିଛି ।

Survibration Audio Studio ର ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ, ଜୟଶ୍ରୀ ଆଗାମୀ କଳାକାର ଏବଂ ଗାୟତ୍ରୀରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସହିତ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାର ସଙ୍ଗୀତ ସମୃଦ୍ଧିକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ମଞ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଡାକ୍ତର ଦୃଢ଼ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଉପାସ୍ନିତି ଏବଂ ଲାଇଡ୍ ପ୍ରଦର୍ଶନ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସକମାନଙ୍କ ସହ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ଯୋଡ଼ି ରଖେ, ସଙ୍ଗୀତର ସାଧାରଣ ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ିଥାଏ ।

ଜୟଶ୍ରୀ ଧଳ କେବଳ ଜଣେ ଗାୟିକା ମୁହଁତ୍ତ ବରଂ ସେ ଜଣେ ସାଂସ୍କରିକ ଦୂତ ଯିଏ ଓଡ଼ିଶାର ହୃଦୟକୁ ତାଳ ଏବଂ ଏହାର କାଳଜୟୀ ପରମାରାକୁ ସ୍ଵର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଡାକ୍ତର ସଙ୍ଗୀତ ଆମାକୁ ମନେ ପକାଇ ଦିଏ ଯେ ଯେତେବେଳେ କଳା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରେ, ଏହା କେବଳ ମନୋରଞ୍ଜନ କରେ ନାହିଁ ବରଂ ସମାଗ୍ରେ ସମାଜର ଉତ୍ସାହ କରିଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ଆୟାର ସୁମ୍ମଳର ସ୍ଵର

Achievers

Jayashree Dhal, a renowned Odia singer and doctor, embodies the rare harmony of art and service. Born and raised in Odisha, she has become one of the most beloved voices of the state—celebrated for her effortless blend of Odia and Sambalpuri music. Her songs, from "Jhul Lo Baula Jhul" to "Pakhala Ra Maja," carry the warmth of Odisha's folk rhythms while appealing to modern sensibilities, allowing its music to echo across digital platforms.

Jayashree's journey mirrors her dual calling—medicine heals the body; music heals the soul. Even as she pursued a demanding career as a doctor, she continued to sing, record, and perform, ensuring Odisha's folk heritage remained vibrant. Her soulful Sambalpuri renditions and devotional bhajans have revived traditional melodies while inspiring new-age listeners to reconnect with their roots.

As Chairperson of Survibration Audio Studio, Jayashree nurtures upcoming artists and lyricists, providing them a platform to explore Odisha's musical richness. Her strong social media presence and live performances keep her closely connected to fans, bridging communities through the shared language of music.

Jayashree Dhal is more than a singer—she is a cultural ambassador who gives rhythm to Odisha's heart and a voice to its timeless traditions. Her music reminds us that when art meets purpose, it not only entertains but uplifts an entire people.

“

**The healing
voice of Odisha's soul**

”

Trailblazing

**Kamalakanta
Jena**

Science
Communicator

ଓଡିଶାର ସବୁଠାରୁ ସନ୍ଧାନିତ ବିଜ୍ଞାନ ବଢା ଓ ଲେଖକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ କମଳାକାନ୍ତ ଜେନା, ଓଡିଆମାନେ କିପରି ବିଜ୍ଞାନକୁ ବୁଝନ୍ତି ଏବଂତା ସହିତ ଜହିତ ହୁଅନ୍ତି ତାକୁ ରୂପାନ୍ତର କରିବାରେ ଦୁଇ ଦଶଶତିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତାଇଛନ୍ତି । ଏଫ୍. ଏମ୍. କଲେଜରୁ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଉକୁଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଏମ୍. ଏସ୍. ଏସ୍. ସହ ଜେନାଙ୍କ ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରତିଭା ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମା ଖୁରାକ ଥିଲା । ୨୮ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଓଡିଶା ଶିକ୍ଷା ସେବାରେ ଯୋଗଦାନ କରି, ସେ ଛାତ୍ର ଏବଂ ପାଠକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମାର୍ଗଦଶୀକା ଆଲୋକ ପାଲିଛିଛନ୍ତି, ବିଜ୍ଞାନକୁ ଉତ୍ସମ୍ଭବ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ଏବଂ ପ୍ରେରଣାଦାୟକ କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ସହିତ କାହାଣୀ କହିବା ଗୁଣ କୁ ମିଶ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି ।

୭୦୦ ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରବନ୍ଧ, ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ପ୍ରସାରଣ ମାଧ୍ୟମରେ, ଶ୍ରୀ ଜେନା ବିଜ୍ଞାନକୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଗମ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ, ଜଟିଳ ତତ୍ତ୍ଵଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କାହାଣୀରେ ପରିଣତ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ବିଶେଷକରି ଯୁବ ପାଠକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌତୁଳ୍ୟକୁ ଜାଗାତ କରିଛି । ପ୍ରମୁଖ ଓଡିଆ ଶବ୍ଦକାଗଜ ଏବଂ ପତ୍ରକାରେ ବସୁଳ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ, ଏବଂ ତାଙ୍କର ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ପୁସ୍ତକ "ଗପରେ ଗପରେ ବିଜ୍ଞାନ" ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସିତ ହୋଇ ୨୦୧୧ ମସିହାରେ ଓଡିଶା ବିଜ୍ଞାନ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାରରେ ସନ୍ଧାନିତ ହେବା ସହ ତାଙ୍କୁ ଓଡିଶାର ଅନ୍ୟତମ ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବିଜ୍ଞାନ ବଢା ଓ ଲେଖକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ତାଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ଅଳ୍ପ ଲକ୍ଷ୍ୟାବଳୀ ରେଟିଂରେ ଟିକ୍ଟନାମ୍ବକ ଆଲୋଚନା, 'ଦିଗବଳୟ'ରେ ତାଙ୍କର ସମ୍ମାଦକୀୟ ନେତୃତ୍ବ ଏବଂ ଓଡିଶା ବିଜ୍ଞାନ ଏକାଡେମୀର ଆଜୀବନ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ନିରନ୍ତର ପକ୍ଷ ଉପାସ୍ନାପନ ସମ୍ବନ୍ଧ ରାଜ୍ୟରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମନୋଭାବ ଏବଂ ସମାଲୋଚନା ମୂଳକ ଚିନ୍ତାଧାରା ପ୍ରୋକ୍ଷାଣିତ କରିବାରେ ତାଙ୍କର ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକାକୁ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ କରିଥାଏ ।

କମଳାକାନ୍ତ ଜେନାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କେବଳ ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାନରେ ମୁହଁହେଁ ବରଂ ଏହାକୁ ବାଣ୍ଶିବାର କ୍ଷମତାରେ ରହିଛି । ତାଙ୍କ ଶବ୍ଦ ବିଜ୍ଞାନକୁ ସୁଗମ, ରୋମାଞ୍ଚକର ଏବଂ ସମ୍ଭବ କରିଛି, ଓଡିଶାର ଶ୍ରେଣୀଗୁହ ଏବଂ ବାହାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଜିଜ୍ଞାସାକୁ ଏକ ଉପେତ୍ରକରେ ପରିଣତ କରିଛି ।

“
ବିଜ୍ଞାନକୁ ଦିଅନ୍ତି ସରଳ ଓ ଜୀବନ୍ତ ଭାଷା

Achievers

Kamalakanta Jena, one of Odisha's most respected science communicators, has spent over two decades transforming how Odias understand and engage with science. Born in Januganj village, Balasore, in 1971, Jena's academic brilliance—first-class honors in Physics from F.M. College and an MSc from Utkal University—was matched by his passion for teaching. Joining the Odisha Education Service at 28, he has since become a guiding light for students and readers alike, blending education with storytelling to make science both relatable and inspiring.

Through more than 700 articles, columns, and stories, Jena has turned science into a language of the people. His works, published in leading Odia newspapers and journals, break down complex theories into engaging narratives that spark curiosity among young minds. His acclaimed book "Gapare Gapare Bigyan" won the Orissa Bigyan Academy Award (2011), cementing his place as one of Odisha's most influential science writers. Honors like the Pranakrushna Parija Popular Science Award and Innovative Teaching Awards further reflect his pioneering role in promoting scientific literacy.

Beyond print, Jena's engaging talks on All India Radio and his role as Associate Editor of DIGBALAYA have helped nurture a culture of inquiry among students and the public. As a life member of the Orissa Bigyan Academy, he continues to advocate for scientific temper and critical thinking as cornerstones of Odisha's progress. Kamalakanta Jena's legacy lies not just in his knowledge but in his ability to share it. His words have made science accessible, exciting, and empowering—turning curiosity into a catalyst for change in Odisha's classrooms and beyond.

**Educator turning science into
Odisha's living language**

Trailblazing

**Laxmidhar
Rout**

Pala Arts
Custodian

ଶ୍ରୀ ତ୍ରିଶାର ଜଣେ ପ୍ରମୁଖ ପାଲା ଗାୟକ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ରାଉତଙ୍କୁ ମୁରଣ କରାଯାଏ, ଯିଏ ଏହି ପ୍ରାଚୀନ ବର୍ଣ୍ଣନାମୁକ ସଙ୍ଗୀତ କଳାରେ ତାଙ୍କର ନିପୁଣତା ଏବଂ ଏହାର ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅଟଳ ପ୍ରତିବନ୍ଦତା ପାଇଁ ସନ୍ଧାନିତ । ଦଶମ୍ବ ଧରି, ରାଉତ ତାଙ୍କର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା, ଭକ୍ତିରସ ସହିତ ଗାନ ଏବଂ ମଞ୍ଚରେ ଉପାୟିତ ସହିତ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିଆସିଛନ୍ତି, ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିତ୍ତ୍ରର ପାଲା କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ କରାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପାଲା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବୌଦ୍ଧିକ ଗବେଷଣାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସାହିତ୍ୟ, ଦର୍ଶନ ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତର ମିଶ୍ରଣରେ ଆୟତ ହାସଳ କରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯୁବ ବୟସରୁ ଶ୍ରୀ ରାଉତ ପାଲା ଆଡ଼କୁ ଆକର୍ଷଣ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି କଳାର ଗାୟକିତା ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗଭୀରତାକୁ ଜୀବନ୍ତ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ତାଙ୍କର ସୁଦେଶ ବର୍ଣ୍ଣନା ଏବଂ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଗାୟନ କ୍ଷମତା ଯୋଗ୍ଯ ସେ ବହୁତ ଶୀଘ୍ର ସୀକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ରାଉତଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ତାଙ୍କୁ ଜୟଦେବ ଜାତୀୟ ପୁରସ୍କାର, ନବ ରନ୍ଧ୍ର ସନ୍ମାନ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ସମେତ ଅନେକ ସର୍ବୋତ୍ତମାନ୍ୟ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସନ୍ମାନରେ ଭୂଷିତ କରିଛି, ଯାହା ଓଡ଼ିଶାର ପାଲା ପରମ୍ପରାର ଜଣେ ପ୍ରମୁଖ ସଂରକ୍ଷକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ପରିଚୟକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଛି । ଜଣେ ବିଦ୍ୱାନ୍ ଏବଂ ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ, ସେ ପାଲାର କୌଶଳ ଏବଂ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର ଉପରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ “ଉଦାହରଣ ସତକ” ରଚନା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ପାଲା ପରିବେଶନକାରୀଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିତ୍ତ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରଶର୍ଣ୍ଣିତ କରିଛନ୍ତି, ତା ସହିତ ପାଲା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ SJPRF ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କର ପଦମେପ ଗବେଷଣା, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଶ୍ଵାନଶାଳ ସାର୍ବଜନୀୟ ଯୋଗଦାନ ମାଧ୍ୟମରେ କଳାକୁ ବଜାୟ ରଖିଛନ୍ତି ।

ନିଜର କଳାକୃତି, ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ଏବଂ ପରାମର୍ଶପ୍ରଦାନ ମାଧ୍ୟମରେ, ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ରାଉତ ଓଡ଼ିଶାର ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟର ଏକ ଶ୍ରେଣୀ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଭା ପ୍ରତିପାଦଣ, ଜ୍ଞାନବିଦ୍ୟାର ଏବଂ ପାଲାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇ, ସେ ଏହି ମୂଲ୍ୟବାନ ପରମ୍ପରାର ବଞ୍ଚିରହିବା ବା ଏବଂ ସେଥୁରେ ନବ ଉଭୟ କୁ ସୁନ୍ଦରିତ କରାନ୍ତି, ସମ୍ପଦାୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ଭାରତର ଲୋକକଥା ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଐତିହ୍ୟ ସହିତ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଯୋଗ ସଂରକ୍ଷଣ କରନ୍ତି ।

“
ପାଲାର ପୃଷ୍ଠ ପୋଷାକ, ସଙ୍ଗୀତ ମାଧ୍ୟମରେ ପିତ୍ତ୍ରଙ୍କୁ
ପ୍ରେରଣା ର ଉତ୍ସ
”

Achievers

Laxmidhar Rout is celebrated as one of Odisha's foremost Pala singers, revered for his mastery of this ancient narrative musical art and his unwavering commitment to its preservation. Over decades, Rout has captivated audiences with his expressive storytelling, devotional singing, and commanding stage presence, while also mentoring the next generation of Pala artists and contributing significantly to scholarly research.

Born in Odisha, Rout found his passion for Pala early, mastering its blend of literature, philosophy, and music. His skillful narration and expressive singing quickly earned him recognition for bringing the art form's lyrical and spiritual depth to life.

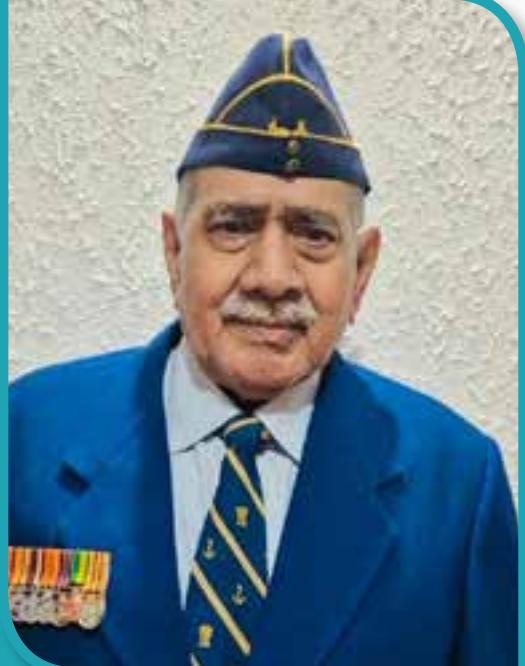
Rout's artistic excellence has been recognized with some of the state's and nation's highest honors. He has received the Jayadeva National Award, the Naba Ratana Samman, and the prestigious Odisha Sangeet Natak Akademi Award, establishing him as a stalwart of Odisha's traditional performing arts and a cultural ambassador for Pala. Beyond performance, Rout is a scholar and educator, authoring the seminal *Udaharana Sataka* on Pala techniques and ethics, and training countless students in classical and puranic traditions. Through the Pala Pratisthan and SJPRF, he organizes workshops, lectures, and festivals, promoting research, community engagement, and innovation to keep Pala alive for future generations.

Through his artistry, scholarship, and mentorship, Laxmidhar Rout has cemented his status as a pillar of Odisha's cultural heritage. By nurturing talent, expanding knowledge, and advancing Pala's relevance, he ensures the survival and evolution of this treasured tradition, inspiring communities and preserving a vital link to India's folkloric and classical music legacy.

“
Preserving Pala's soul,
inspiring generations through music
”

Trailblazing

Maj Gen Rama Krushna Sahoo (Retd.)

Defence Technology
Pioneer

୩ ତିଶା ନିଜର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବରପୁତ୍ର ଭାବରେ ମେଜର ଜେନେରାଲ୍ ରାମକୃଷ୍ଣ ସାହୁ (ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ), AVSMକୁ ସନ୍ମାନିତ କରେ - ସେ ଜଣେ ଏମିତି ଅଧୁକାରୀ ଯାହାଙ୍କ ଜୀବନ ଏକ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରର ନାୟକଙ୍କର ସାହସ ଏବଂ ଜଣେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଉଭାବକଙ୍କ ପ୍ରତିଭାକୁ ମିଳିତ ଭାବରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରେ। ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନ୍ମିତ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥିରତା ଏବଂ ସେବାର ସାଂସ୍କୃତିକ ନୀତି ସହିତ ଗଭାର ଭାବରେ ଜନ୍ମିତ, ମେଜର ଜେନେରାଲ୍ ସାହୁ କେବଳ ତାଙ୍କର ସାମରିକ ସଫଳତା ପାଇଁ ଦୁହେଁ ବରଂ ବିଶ୍ୱ ସୁରରେ ଭାରତର ରଣନ୍ତ୍ରିକ ଦକ୍ଷତାକୁ ଉଚ୍ଚପ୍ରଶାସନିତ କରାଇଥିବାରୁ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସାରା ସନ୍ମାନିତ।

1971 ଭାରତ-ପାକ ଯୁଦ୍ଧର ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରୁ ଭାରତର କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କେନ୍ଦ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ମେଜର ଜେନେରାଲ୍ ସାହୁଙ୍କ ଉତ୍ତାନ ଦେଶର ରଣନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରଗତିକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛି। ତାଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ସାହସ ତାଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ବାରଦର ଏକ ପ୍ରତିକ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା, ଏବଂ 1988 ମସିହାରେ, ସେ ସେହି ସଂକଳନ୍କ କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ଓଡ଼ିଶାର ସମନ୍ତି ପରୀକ୍ଷଣ ରେଞ୍ଜରେ ସେ ଅଣ୍ଣି ଏବଂ ପୂର୍ବବୀ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆକାଶ, ଟ୍ରିଶୂଳ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମମର୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଥାଳୁ ସିକ୍ଷମ ର ପରୀକ୍ଷଣ ଜତ୍ୟାଦିରେ ଏହିହାସିକ ସଫଳତା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ - ଭାରତର କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଏହିହ୍ୟେରେ ITR ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଇଥିଲେ।

ତଙ୍କୁ ଏ.ପି.ଜେ. ଅବଦୁଲ କଲାମଙ୍କ ସହ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି, ସେ ମହଦ୍ଵାକାଂକ୍ଷୀ ଅବଧାରଣାକୁ ନିର୍ଭର୍ୟୋଗ୍ୟ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ପରିଣତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ, ଭାରତୀୟ ରଣନ୍ତ୍ରିକ ସ୍ଵାୟତ୍ତତା ଆଚକ୍ରମିତ ଆଗେଇ ନେଇଥିଲେ। ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିସମ୍ପଦ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ପରିଗଣିତ କରେ।

2000 ମସିହାରେ ଅତି ବିଶ୍ୱିଷ୍ଟ ସେବା ପଦକ (AVSM) ରେ ଭୂଷିତ ହୋଇ, ସେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଗତ ମହଲରେ ଜଣେ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଏବଂ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ଭାବରେ ଉଚ୍ଚ ଖ୍ୟାତି ସମ୍ପଦ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି।

ଯୋଦ୍ଧା, ଟେଲିକ୍ରାଟ୍, ଦେଶପ୍ରେମୀ ଓଡ଼ିଶାର -
ଭାରତର ରଣନ୍ତ୍ରିକ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଦିଅନ୍ତି ଆକାର

Achievers

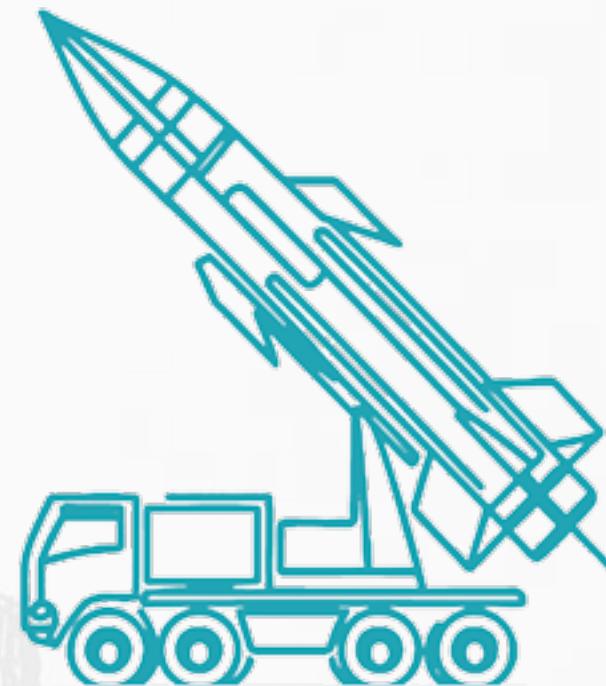
Odisha celebrates Major General Rama Krushna Sahoo (Retd.), AVSM, as one of its most distinguished sons—an officer whose life bridges the courage of a battlefield hero and the brilliance of a defence innovator. Born in Odisha and deeply rooted in its cultural ethos of resilience and service, Major General Sahoo is revered across the state not only for his military achievements but also for elevating India's strategic prowess on the global stage.

His journey to national prominence began during the 1971 Indo-Pak War, where his battlefield courage and strategic clarity earned admiration from both colleagues and commanders. Odisha took immense pride in its young officer, who returned from the war not just as a soldier, but as a symbol of Odia bravery and grit.

In 1988, Major General Sahoo took on a pivotal new mission when he joined DRDO, transitioning from the frontlines to India's technological backbone. At the Integrated Test Range (ITR)—a landmark institution in Odisha itself—he played a defining role in shaping India's missile dominance. Under his leadership, India successfully tested major missile systems like Agni, Prithvi, Akash, Trishul, and BrahMos, cementing ITR's importance and placing Odisha at the center of India's missile achievements.

Working closely with Dr. A.P.J. Abdul Kalam, he helped transform ambitious concepts into reliable defence assets, guiding India toward strategic autonomy. Odisha honors him as a visionary who strengthened both national security and the state's scientific identity. Awarded the Ati Vishisht Seva Medal (AVSM) in 2000, he remains celebrated as a mentor and inspiration across Odisha's defence and academic circles.

Odisha's warrior, technocrat,
patriot—shaping India's strategic future

Trailblazing

**Minati
Mohapatra**

Cycling Pioneer

ମିନାତି ମହାପାତ୍ର ଭାରତୀୟ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ଜଣେ ଅଗ୍ରଣୀ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏକି ଅଞ୍ଜୁନ ପୁରସ୍କାର (1980) ପାଇଥିବା ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍ର ଏବଂ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ମହିଳା ସାଇକେଳ ଚାଲକ ଭାବରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହାସଳ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି ଯାତ୍ରା, ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ଏବଂ ରେକର୍ଡ ଭଙ୍ଗ ସଫଳତା ସାରା ଚିହ୍ନିତ, ଯାହା ଦୀଘଦିନ ଧରି ପୁରୁଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଏକ ଶୁଙ୍ଗଲାରେ ମହିଳା ଖେଳାଳିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦ୍ୱାରା ଖୋଲି ଦେଇଥିଲା ।

ପୁରୀରେ ଜନ୍ମଗୁରୁଣ କରିଥିବା ମିନାତି ରାଉରକେଳାରେ ତାଙ୍କର କ୍ରୀଡ଼ା ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ପଶିକାନ ଚିତ୍ର ଶେଖର ଜେନା ଏବଂ ପି.କେ. ମାଲିକଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସାଇକେଳିଂ ଏବଂ ଆଥଲେଟିକ୍ସରେ ଉକ୍ତରେ ହାସଳ କରିଥିଲେ । ଏକ ମୁଦ୍ରା ଚକ୍ର କରି ସାଇକେଳିଂ କୁ ନିଜର ପେଶା ବାଛି, ସମସ୍ତ ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ଦୂରକରି ଶୀଘ୍ର ଜାତୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ହୋଇପାରିଥିଲେ ।

1972 ରୁ 1979 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ମିନାତି ଜାତୀୟ ସାଇକେଳିଂରେ ନିଜର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିଷ୍ଟାରକରି, ଆଠଟି ଚାମିଅନସିପ୍ ଜ୍ଞାତିଥିଲେ ଏବଂ 1970 ଜାତୀୟ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ସେହି ବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ପଦକ କାଂସ୍ୟ ପଦକ ରୂପେ ଅଞ୍ଜନ କରିଥିଲେ । ସେ 1979 ଭାରତ-ଶୀଳଙ୍କା ସାଇକେଳିଂ ସିରିଜରେ ପାଞ୍ଚଟି ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ସହିତ ଆନ୍ତରୀତୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ନିଜର ଚମକ ଦିଷ୍ଟାର କରିଥିଲେ, ଏସୀୟ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ଅଂଶଗୁରୁଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଥଲେଟିକ୍ସରେ ଉକ୍ତରେ ହାସଳ କରିଥିଲେ । ଅଞ୍ଜୁନ ପୁରସ୍କାର (1980) ଏବଂ Biju Patnaik Lifetime Achievement Award (2006) ରେ ସନ୍ମାନିତ, ମିନାତି ପରେ ଓଡ଼ିଶା ସାଇକେଳିଂ ଆସୋସିଏସନର ନେତୃତ୍ବ ନେଇଥିଲେ, ଭାରତୀୟ ସାଇକେଳିଂ ଫେଡେରେସନର ମହିଳା କମିଶନର ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଆନ୍ତରୀତୀୟ ଉତ୍ସବରେ ସରକାରୀ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ଏବେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅବସ୍ଥାପିତ, ମହାପାତ୍ର କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍ର ମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ଆସୁଛନ୍ତି ଏବଂ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସମର୍ଥନ କରି ଆସୁଛନ୍ତି, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ବାହାରେ ସାଇକେଳିଂର ଉନ୍ନତି ସୁନ୍ଦରିତା କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଅଧିବିଷୟ, ମହଦ୍ଵାକାଂଶା ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାଙ୍ଗିବା, ପିତ୍ତିକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା ଏବଂ ଭାରତୀୟ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଛାତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବାରେ ହିଁ ନିଯୋଜିତ ହୋଇଛି ।

“ବାଧା ବିଷ୍ଟ ଭାଙ୍ଗ, ଗତି ଏବଂ ଦୃଢ଼ ନିଷ୍ଠା ମାଧ୍ୟମରେ
ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାୟୀନୀ”

Achievers

Minati Mohapatra stands as a pioneering figure in Indian sports, celebrated for becoming the first sportsperson from Odisha and the first woman cyclist in India to receive the Arjuna Award in 1980. Her journey, marked by determination and record-breaking achievements, opened doors for women athletes in a discipline long dominated by men.

Born in Puri, Minati began her sporting journey in Rourkela, excelling in cycling and athletics under coaches Chandra Sekhar Jena and P.K. Mallick. Choosing cycling by a coin toss, she overcame injuries to remain a top national competitor.

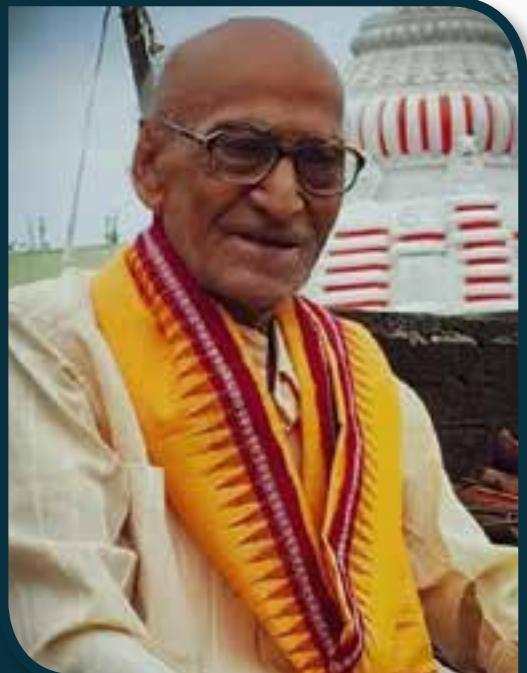
From 1972 to 1979, Mohapatra dominated national cycling, winning eight championships and earning a bronze at the 1970 National Games—the only medal for Odisha that year. She shone internationally with five golds at the 1979 Indo-Sri Lanka Cycling Series, competed at the Asian Games, and excelled in athletics. Honored with the Arjuna Award (1980) and Biju Patnaik Lifetime Achievement Award (2006), she later led the Odisha Cycling Association, chaired the Women's Commission of the Cycling Federation of India, and served as a government observer at major international events.

Based in Bhubaneswar, Mohapatra continues to mentor athletes and advocate for women in sports, ensuring cycling thrives in Odisha and beyond. Her life embodies perseverance, ambition, and barrier-breaking, inspiring generations and cementing her status as a true trailblazer in Indian sports.

“
Breaking barriers, inspiring through speed and determination
”

Trailblazing

**Narasingha
Prasad Guru**

Literary Luminary

ପଶ୍ମିମ ଓଡ଼ିଶାରେ, ନରସିଂହ ପ୍ରସାଦ ଗୁରୁ କେବଳ ଜଣେ ଲେଖକ ଭାବରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପ୍ରାଚ୍ୟୁର ସଂରକ୍ଷକ ଭାବରେ ପ୍ରସରିତ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ଜଣେ ସାଧାରଣ ପରିବାରରେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରି ଆଜି କୋଶଳୀ ଭାଷାର ସବୁଠାରୁ ପରାବଶାଳୀ ସ୍ଵର ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଗ୍ରାମ, ପର୍ବ ଏବଂ ଲୋକ ପରମ୍ପରାରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେଉଥାଇଛି। ମୁଖ୍ୟତଃ ମୌଖିକ ଭାବେ ପ୍ରଚଳିତ ଗୋଟିଏ ଭାଷା ପରମ୍ପରାକୁ ଅନ୍ୟତମ ସଂରଚିତ ସାହିତ୍ୟକ ଏତିହ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ଦିଗରେ ତାଙ୍କର ଅବଦାନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କୁ ସନ୍ମାନିତ କରେ। ଆଜି ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗୌରବର ସହିତ କୋଶଳୀ ଭାଷାରେ ମନ୍ତ୍ରମୁଖ ହୋଇପାରିଛି।

ପାଞ୍ଚ ଦଶଶିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି, ଗୁରୁଙ୍କ ଗୀତ ଗ୍ରାମୀଣ ହାଟ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ମଞ୍ଚ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହୋଇଆସୁଛି, ତାଙ୍କ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକ ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ରେ ଛାନ ପାଇଛି, ଏବଂ ତାଙ୍କର କଠିନ ପରିଶ୍ରମର ସହିତ ସଂକଳିତ କୋଶଳୀ ଅଭିଧାନ ବିଦ୍ୟାନ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନକ ପାଇଁ ଏକ ମୂଳଦ୍ୱାରା ପାଲିତିଯାଇଛି। ଅନେକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅବକ୍ଷୟର ଆଶଙ୍କା କୁରୁଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଚୟକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଛି।

ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ନିଜ ଥୁଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ସମୟ ରାଜ୍ୟରେ ସନ୍ମାନଜନକ ଭାବରେ ଗୌରବର ସହିତ ନିଜକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଭାଷା ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି, ଆଉ ତାହାକୁ 2022 ରେ 'ପଦ୍ମଶ୍ରୀ' ସନ୍ମାନ ସହ ଆନ୍ତରିକ ଭାବରେ ସ୍ବୀକୃତ ମିଲିସାରିଛି।

ଆଜି, ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଉଷ୍ଣବ ଏବଂ ଉତ୍ତିଶ୍ଚାଳ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ତାଙ୍କର ଛାପ ବହନ କରିଚାଲିଛନ୍ତି, ଯାହା ତାଙ୍କର ଏତିହ୍ୟକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଛି।

କୋଶଳୀ ଆମ୍ବାର ସଂରକ୍ଷକ

Achievers

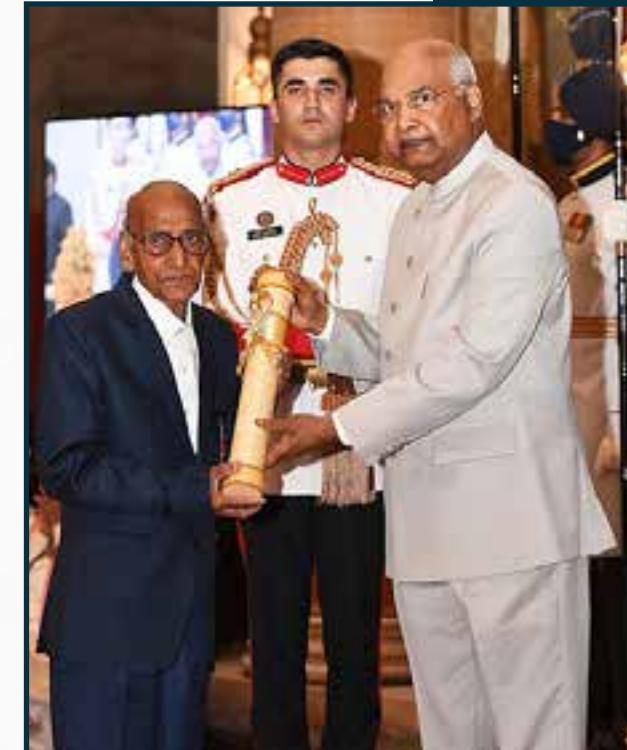
Across western Odisha, Narasingha Prasad Guru is celebrated not just as a writer, but as a custodian of cultural memory. Born in Balangir, he rose from modest beginnings to become the most influential voice of the Koshali language, which resonates across villages, festivals, and folk traditions of the region.

Odisha honours him for transforming a primarily oral tradition into a structured literary legacy that communities could claim with pride.

For more than five decades, Guru's songs echoed through rural *haats* and cultural stages, his books found their way into classrooms, and his painstakingly compiled Koshali dictionary became a cornerstone for scholars and speakers alike.

His work strengthened regional identity at a time when many feared cultural erosion. The Padma Shri in 2022 formalised what Odisha already knew—that Guru had given his people a language to stand by and celebrate.

Today, institutions, festivals, and digital platforms continue to carry his imprint, ensuring his legacy lives on.

“

Guardian of Koshali's soul.

”

Trailblazing

**Omprakash
Mishra**

Education Innovator

କୋ

ରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ଜୟପୁରର ଜଣେ ପ୍ରେରଣାଦାୟକ ଶିକ୍ଷକ ଓମପ୍ରକାଶ ମିଶ୍ର, ଭାରତର ଗ୍ରାମୀଣ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଏକ ଆଲୋକବତ୍ରିକା ଭାବରେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷକ ପୁରସ୍କାରର ଦେଶବ୍ୟାପୀ 45 ଜଣେ ସମ୍ବାନ୍ଧିତ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଏକମାତ୍ର ଶିକ୍ଷକ, ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କର ବୋଲପାରିଗୁଡ଼ା କ୍ଲିକର ଏକ ଛୋଟ ସ୍କୁଲରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଜାତୀୟ ଖ୍ୟାତି ହାସଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ଯାତ୍ରା - ସ୍କୁଲରତା, ସ୍କୁଲନିଶୀଳତା ଏବଂ ସମେଦନଶୀଳ ଭାବନାକୁ ମୂର୍ଚ୍ଛିମାନ୍ତ କରିଥାଏ ।

ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର 1998 ମସିହାରେ ମଠପଡ଼ା ହାଇସ୍କୁଲରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ କେବଳ ଦୁଇଜଣ ଛାତ୍ର ସେଇଠି ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ବିଚଳିତ ନହୋଇ ନିରନ୍ତର ଭାବରେ, ସେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଆତକୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ ଜାରୀ ରଖି, ଗ୍ରାମୀଣ ଶିକ୍ଷାକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସ୍କୁଲକୁ ଏହାର ପ୍ରଥମ ମାଟ୍ରିକ୍ ପାସ୍ କରିଥିବା ଛାତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନେତୃତ୍ବ ଦେଇଥିଲେ । ଜଣେ ଉଭାବକ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ପରେ ନିର୍ଭିଦ୍ଧିନୀଆ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ ବ୍ୟବହାରିକ ବିଜ୍ଞାନ ମାର୍ଗଦର୍ଶକା ଏହୁପେରିମେଣ୍ଡୋ (2015), ଲେଖିଥିଲେ ଏବଂ 280 ରୁ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ତାଳିମ ଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପୁସ୍ତକ କାଳନେଟିଙ୍କ ଆଣ୍ଟା ଗ୍ରାମୀଣ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପୁଣି ଆକୃତି ଦେଇଥିଲା ।

ମିଶ୍ରଙ୍କ ଅଭିନବ ଶିକ୍ଷାଦାନ ତାଙ୍କୁ 2017 ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷକ ପୁରସ୍କାର ସମେତ, ଅନେକ ଜିଲ୍ଲା, ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସମ୍ବାନ୍ଧ ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ତାଙ୍କର 'ପ୍ରତିଭା' ଅଧ୍ୟନ ଶିବିର ମାଧ୍ୟମରେ, ସେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦିନତା ଏବଂ ପ୍ରେରଣା, ରେକର୍ଡ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ପ୍ରେରଣା ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶୈକ୍ଷିକ ସଂସ୍କରିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଅନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୟପୁର ହାଇସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର, ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଏବଂ ଅଭିନବ ଶିକ୍ଷଣ ଉପକରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି, ଏବଂ ଦେଖାଇଛନ୍ତି ସେ କିପରି ଜଣେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରାମୀଣ ଶ୍ରେଣୀଗୁହରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମ୍ପଦାଯକରୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କରିପାରିବ ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ମନର ପ୍ରେରଣା,
ଶ୍ରେଣୀଗୁହରେ ନବସୁଜନ ର ଅବଧାରଣା

Achievers

Omprakash Mishra, an inspiring educator from Jeypore in Odisha's Koraput district, stands as a beacon of transformative teaching in India's rural education landscape. The only teacher from Odisha among 45 nationwide recipients of the prestigious National Teacher Award, Mishra's journey—from a small school in Boipariguda block to national acclaim—embodies resilience, creativity, and compassion.

When Mishra joined Mathapada High School in 1998, just two students showed up. Refusing to give up, he brought learning into village life, turning an empty classroom into a thriving school that soon produced its first matriculate. A born innovator, he later authored *Experimento* (2015), a handbook using everyday materials for science experiments, and trained over 280 teachers in its use. His guides *Kinetics* and *Transit* further empowered tribal students to excel in reasoning and mathematics, transforming rural education through creativity and compassion.

Mishra's innovative teaching earned him district, state, and national honors, including the 2017 National Teacher Award. Through his 'Prativa' study camps, he mentors students in exam skills and motivation, inspiring record performances and transforming academic culture in the region.

Now the headmaster of Jeypore High School, Mishra continues to train educators and develop creative teaching materials that redefine how rural India learns. His story reflects how one teacher's vision can ignite change, empower communities, and prove that innovation thrives even in the humblest classrooms.

“

**Inspiring minds, transforming classrooms
with compassion and innovation**

”

Trailblazing

**Pradeep
Kumar Jena**

Administrative
Visionary

ତିନି ଦଶଶିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସତୋଚତା, ନବସୃଜନ ଏବଂ ଜନ-କୌଣସି ଶାସନର ଏକ ଏହିହ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରମୁଖ ଓ ଜନପ୍ରିୟ ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଜେନା ଆଜି ବିଜ୍ଞାପାତ୍ର ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ୧୯୮୯ ବ୍ୟାବ୍ର ଓଡ଼ିଶା କ୍ୟାତ୍ତର ଆଜେଏସ୍ ଅଧିକାରୀ, ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଜେନା ୧୯୯୧ ମସିହାରେ ଧର୍ମଗଢ଼ର ସବ୍-କଲେକ୍ଟର ଭାବରେ ତାଙ୍କର କ୍ୟାରିଆର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଧୂବ ଶୀଘ୍ର ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶାସନିକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ୧୯୯୫ ମୁୟର ସାଲକ୍ଷେତ୍ର ସମୟରେ କଟକର କଲେକ୍ଟର ଭାବରେ ତାଙ୍କର ନେତୃତ୍ୱ ସମସ୍ତକର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲା , ଯେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକ ସଙ୍କଟ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ସମେଦନଶୀଳତା ଓଡ଼ିଶାରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୃତ୍ତନ ମାନଦଣ୍ଡ ଶ୍ଵାପନ କରିଥିଲା ।

ତଥ୍ୟ-ଚାଳିତ କୃଷି ମତେଳ ପ୍ରଚଳନ, ବାତ୍ୟା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଭିରିଭୂମିର ଆଧୁନିକୀକରଣ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ଜଳସେଚନ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସହାୟତାରେ କୃଷି, ଶକ୍ତି ଏବଂ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ପରିସରକୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱର ପରାକାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପିଥିଲା । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ମନ୍ତ୍ରୀର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶାସନକ ଭାବରେ, ସେ ପରମ୍ପରା ସହିତ ଆଧୁନିକୀକରଣକୁ ମିଶ୍ରଣ କରି ପ୍ରମୁଖ ସଂରଚନାଗତ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ସଂକ୍ଷାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇଥିଲେ ।

ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନାରେ ତାଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶାସନୀୟ । OSDMAର ସତ୍ତ୍ଵ ରିଲିଫ୍ କମିଶନର ଏବଂ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ, ସେ 2019 ରୁ 2024 ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଧୂମ୍ରବୀତ୍ୟା ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇ ପ୍ରାୟ ଶୁନ୍ୟ ମାନବ ମୃତ୍ୟୁତର ଏକ ଅସାଧ୍ୟାରଣ ରେକର୍ଡ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ । COVID-19 ମହାମାରୀ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ ଛିରତା, ନବସୃଜନ ଏବଂ ସାମ୍ପ୍ରଦୟକ କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରତି ଗଭାର ପ୍ରତିବନ୍ଦତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ (2023-24) ଭାବରେ, ଶ୍ରୀ ଜେନା ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ତ୍ରୀ ସଂକ୍ଷାର ୦୩ ଆରମ୍ଭ କରି SCB ମେଟ୍ରିକାଲ କଲେଜର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟସ୍ଵରୀୟ ଭିରିଭୂମି ଆଧୁନିକୀକରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସଫଳ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ OERCର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଶ୍ରୀ ଜେନାଙ୍କର ଦୂରଦୃଷ୍ଟିସମ୍ବନ୍ଧରେ ନେତୃତ୍ୱ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଛିରତା, ଶାସନ ସଂକ୍ଷାର ଏବଂ ଶକ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ବ୍ୟାପୁ କରି ଟ୍ୟାଲେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକୁ ଶ୍ଵାସୀ ପ୍ରଗତିରେ ପରିଣତ କରିଛି ।

ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ନେତୃତ୍ୱ ଓ ମହତ ବିଚାରଧାରା ସହ
ପୁନ୍ରୀନିର୍ମାଣ ର ପ୍ରତୀକ

Achievers

Pradeep Kumar Jena, one of Odisha's most distinguished civil servants, has built a legacy of integrity, innovation, and public-centered governance across more than three decades of service. A 1989-batch IAS officer from Odisha, Pradeep Kumar Jena began his career in 1991 as Sub-Collector of Dharamgarh and quickly rose through key administrative roles. His leadership shone during the 1999 Super Cyclone as Cuttack's Collector, where his decisive crisis management and empathy set new standards for disaster governance in Odisha.

Jena's leadership spanned agriculture, energy, and rural development—introducing data-driven farming models, modernizing post-cyclone power infrastructure, and driving transformative irrigation and road projects. As Chief Administrator of the Shree Jagannath Temple, he implemented key structural and administrative reforms, blending modernization with tradition.

Jena's defining legacy lies in disaster management. As Special Relief Commissioner and Managing Director of OSDMA, he led Odisha through multiple cyclones between 2019 and 2024, maintaining an extraordinary record of near-zero human casualties. His leadership during the COVID-19 pandemic showcased resilience, innovation, and a deep commitment to collective well-being.

As Odisha's Chief Secretary (2023–24), Jena led major projects—from Jagannath Temple reforms to SCB Medical College upgrades and state-wide infrastructure modernization. Now Chairman of OERC, his visionary leadership spans disaster resilience, governance reform, and energy transformation, turning challenges into lasting progress.

“Leading with vision, rebuilding with heart and purpose”

Trailblazing

**Prakruti
Mishra**

Versatile
Screen Artist

୬୬ ଶର ଅନ୍ୟତମ ବହୁମୁଖୀ ଯୁବ ଅଭିନେତା ଭାବରେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରି, ପ୍ରକୃତି ମିଶ୍ର କମା ବୟସରୁ ହଁ ମନୋରଞ୍ଜନ ଜଗତରେ ଚହଳ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି। ଶ୍ରୀଶୁ କଳାକାର ଭାବରେ କ୍ୟାରିଆର ଆରମ୍ଭ କରି, 2006 ରେ 'ଶାଶ୍ଵ ଘର ଚାଲି ଯିବି' ପାଇଁ ଶେଷ ଶ୍ରୀ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଚଳକ୍ଷିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଜିତିଥିଲେ। ସେବିନ ତାଙ୍କର ଏମିତି ଏକ ପ୍ରତିଭା ଲୋକଲୋଚନ କୁ ଆସିଥିଲା ଯାହା ସମୟ କ୍ରମେ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଏବଂ ଲୋକପ୍ରିୟ ଆକର୍ଷଣ ଉଭୟର ପାତ୍ର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା। ଓଡ଼ିଆ ଚଳକ୍ଷିତ୍ର "ହେଲୋ ଆର୍ସ୍" (2018) ରେ ତାଙ୍କର ଅଭିନ୍ୟନ ଜାତୀୟ ଚଳକ୍ଷିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉଲ୍ଲେଖ ହାସଲ କରିଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଜାତୀୟ ସ୍ବିକୃତି ଦେଇ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାରେ ଏକ ଶୁଭଚାଲିତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା।

ଚଳକ୍ଷିତ୍ର ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରକୃତି ସଫଳତାର ସହିତ ହିନ୍ଦୀ ଟେଲିଭିଜନକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ, ବିଭିନ୍ନ ଶୋ'ରେ ଅଭିନ୍ୟନ କରି, ଦେଶବ୍ୟାପୀ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସହିତ ସଂଯୋଗ ଶ୍ଵାପନ କରିବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କର ଅନୁକୂଳନ ଏବଂ ଉପାସିତ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ।

ପ୍ରକୃତି MTV ର Ace of Space 2 ସହିତ ତାଙ୍କର ପହଞ୍ଚ ଆହୁରି ବିଷାର କରିଥିଲେ, ଏବଂ ମୁୟକିଳ ଭିଡ଼ିଓରେ ଉପାସିତ ହୋଇ ଯୁବ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସହିତ ସଂଯୋଗ ଶ୍ଵାପନ କରିଥିଲେ। 2025 ମସିହାରେ, ସେ 71ତମ ଜାତୀୟ ଚଳକ୍ଷିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ ସର୍ବକନିଷ୍ଠ ନୂରି ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା ଆଞ୍ଚଳିକ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସିନେମା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସେହୁ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକାକୁ ସୁଦୂର କରିଥିଲା।

ଗୋଟିଏ କଳାମୂଳକ ପରିବାରରେ ପାଲିତ, ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମନ୍ତ୍ରି ମିଶ୍ର ଏବଂ ଖବର ପାଠକ କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ମିଶ୍ରଙ୍କ ଝିଆ ପ୍ରକୃତି, ପ୍ରତିଭା, ବହୁମୁଖୀତା ଏବଂ ସମର୍ପଣର ଗୋଟିଏ ଦ୍ଵାଳ୍ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଯୁବ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସିନେମା ମଧ୍ୟରେ ସୁଗମ ସେହୁ ବାନ୍ଧି ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଏକ ସାଂସ୍କୃତିକ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୁତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

ସଂସ୍କୃତ, ସିନେମା ଏବଂ ଜାତୀୟ ପ୍ରଶଂସା ମଧ୍ୟରେ ସେହୁ ବାନ୍ଧିଥିବା ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭା

Achievers

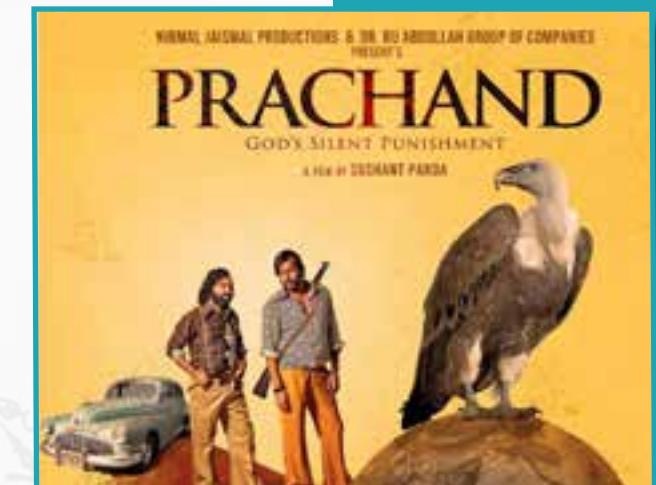
Prakruti Mishra has emerged as one of India's most versatile young actors, making waves from an early age. Beginning her career as a child artist, she won the Odisha State Film Award for Best Child Actress in 2006 for *Sasu Ghara Chali Jibi*, showcasing talent that promised both critical acclaim and popular appeal. Her performance in the Odia film *Hello Arsi* (2018) earned a National Film Award Special Mention, bringing her national recognition and shining a spotlight on Odia cinema.

Beyond films, Prakruti successfully transitioned to Hindi television, starring in shows like *Bitti Business Wali*, *Jai Kanhaiya Lal Ki*, and *Trideviyaan*, proving her adaptability and range across mediums while connecting with audiences nationwide.

Prakruti expanded her reach with MTV's *Ace of Space 2*, finishing as the 5th runner-up, and appearances in music videos, connecting with younger audiences. In 2025, she became the youngest jury member for the 71st National Film Awards, cementing her role as a bridge between regional and national cinema.

Raised in an artistic family—daughter of music director Manmath Mishra and newsreader Krushnapriya Mishra—Prakruti trained in Odissi dance, grounding her cinematic work in cultural expression. She exemplifies talent, versatility, and dedication, inspiring young artists and serving as a cultural ambassador for Odisha, seamlessly bridging regional and national cinema.

Versatile talent bridging culture, cinema, and national acclaim

Trailblazing

Pratibha
Satpathy

Literary Luminary

କୁଣ୍ଡୀ ପ୍ରତିଭା ଶତପଥୀ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟତମ ପୂଜ୍ୟ ସାହିତ୍ୟକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରିଗଣିତ ଏବଂ ଜଣେ ଏମିତି କବି ଯାହାଙ୍କ ଶବ୍ଦ ଚାରି ଦଶକିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ପରିଭାଷିତ କରିଛି । ତାଙ୍କର ଗୀତିଲାଲିତ୍ୟ ଏବଂ ଭାବପ୍ରବଣତା ର ଗଭୀର ପରିପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଜଣାଶୁଣା, ଶ୍ରୀମତୀ ଶତପଥୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପରମ୍ପରା ଏବଂ ଆଧୁନିକ ଚେତନା ମଧ୍ୟରେ ଥୁବା ବ୍ୟବଧାନକୁ ସହଜରେ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି, କବି ଏବଂ ପାଠକଙ୍କ ପଢ଼ିବୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦକୋଷକାର ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଭା ଶତପଥୀ ବାର ବର୍ଷ ବୟସରେ କବିତା ଲେଖୁବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । 1960 ଦଶକରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସଂକଳନ 'ଶେଷ ଜହ୍ନ୍' ଏକ ସତେଜ, ଆମ୍ବନ୍ଦିରାକ୍ଷଣାମୁକ ସ୍ଵର ପ୍ରତଳନ କରିଥିଲା ଯାହାର ପଦଗୁଡ଼ିକ ଗାତିକବିତା, ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାକୁ ଗୀତିଲାଲିତ୍ୟ ର ଆଧୁନିକତା ସହିତ ସମୃଦ୍ଧ କରିଥିଲା ।

ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି, ଶତପଥୀଙ୍କ ସ୍ମୃତିନଶୀଳ ବିକାଶ ତାଙ୍କପାଇଁ ଅନୁସ୍ର ପ୍ରଶଂସା ସାହିଁଟି ଆଣିଛି । ତାଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ କୃତି 'ତକ୍ଷୟ ଧୂଳି' ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୂର୍ବର୍ଷାର (2001) ପାଇବା ପରେ ସେ ସମସାମ୍ବିକ ଭାରତୀୟ କବିତାରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଵର ଭାବରେ ନିଜର ସ୍ଥିତି ସୁଦୃଢ଼ କରିପାରିଛନ୍ତି । ସେ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୂର୍ବର୍ଷାର (1986), ସାରଳା ପୂର୍ବର୍ଷାର, ସାହିତ୍ୟ ଭାରତୀ ସମ୍ବାନ୍ଧ ଏବଂ ହଙ୍କାର ପୂର୍ବର୍ଷାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ କରିଛନ୍ତି । ଜାନୁଆରୀ 2025 ରେ, ଶତପଥୀ ଦେଶର ଦୁଇଟି ସର୍ବୋତ୍ତମା ସମ୍ବାନ୍ଧ - ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଏବଂ କବିତା ପାଇଁ ଗଜାଧର ଜାତୀୟ ପୂର୍ବର୍ଷାର ପାଇଛନ୍ତି, ଯାହା କଳା ଏବଂ ସାହିତ୍ୟପ୍ରତି ତାଙ୍କର ପ୍ରତି ଆଜୀବନ ଅବଦାନକୁ ସ୍ବାକ୍ଷରି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କ କବିତା ବ୍ୟତୀତ, ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରୀତିଭା 'ଉଭାସ' ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ 'ଇଷ୍ଟାହାର' ମାଧ୍ୟମରେ ନୀଆ ପିତ୍ତ୍ଵର ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଦେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ପଦ୍ୟକୁ ଜୀବନ୍ତ ଓ ରୁଦ୍ଧିମନ୍ତ୍ର କରୁଛନ୍ତି । ଜଣେ ଅନୁବାଦକ ଭାବରେ, ସେ ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟକୁ ଓଡ଼ିଆ ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇଛନ୍ତି, ଏବଂ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ କବିତାଗୁଡ଼ିକ ବିଭନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଭାଷାର ପାଠକ ମାନଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ କରିପାରିଛି ।

ତାଙ୍କର ପରମ୍ପରା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ପୂର୍ବର୍ଷାରରେ ସୀମିତ ନରତ୍ଵ, ଶ୍ରୀରତୀ, ଆମ୍ବନ୍ଦିରାକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ମାନାରୀ ଆମ୍ବାକୁ ପଦ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ରୁଦ୍ଧିମନ୍ତ୍ର କରୀବାର ତାଙ୍କ ଶକ୍ତିରେ ନିହିତ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ସମାଜ କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ଆସୁଛି ।

“

କାବି୍ୟକ ସତ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ହୃଦୟକୁ ଆଲୋକିତ
କରୁଥୁବା କାଳଜୟୀ ସ୍ଵର

”

Achievers

Padma Shri Pratibha Satpathy stands as one of Odisha's most revered literary figures—a poet whose words have redefined Odia literature for more than four decades. Known for her lyrical grace and emotional depth, she has seamlessly bridged the gap between classical tradition and modern consciousness, inspiring generations of poets and readers alike.

Granddaughter of renowned Odia lexicographer Gopal Chandra Praharaj, Satpathy began writing poetry at twelve. Her debut collection *Sesha Janha* in the 1960s introduced a fresh, introspective voice whose verses weave womanhood, nature, and spirituality with lyrical modernity.

Over the years, Satpathy's creative evolution has earned her numerous accolades. Her celebrated work *Tanmaya Dhuli* won the Sahitya Akademi Award (2001), cementing her as a leading voice in contemporary Indian poetry. She is also a recipient of the Odisha Sahitya Akademi Award (1986), Sarala Award, Sahitya Bharati Samman, and Jhankar Award. In January 2025, Satpathy received two of the nation's highest honors—the Padma Shri and the Gangadhar National Award for Poetry, recognizing her lifelong contribution to art and literature.

Beyond her poetry, Satpathy has mentored generations of writers as editor of *Udbhasa* and the long-running *Istahaar*, shaping the evolution of modern Odia verse. A gifted translator, she introduced global literature—like the works of Pearl S. Buck—to Odia readers, while her own poems found voice in many Indian languages. Her legacy transcends awards, resting in her power to capture resilience, introspection, and the eternal feminine spirit through verse that continues to inspire.

“

A timeless voice illuminating hearts
through poetic truth.

”

Trailblazing

**Prof Aditya
Prasad Dash**

Public Health
Visionary

ଭ୍ରୁ ବନେଶ୍ଵରରେ ଏସୀଏସ୍ ଜନସ୍ବାଷ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାନ (AIPH)ର ଭାଇସ୍ ଚାନସଲର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ୍ନ ପ୍ରଫେସର ଆଦିତ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ଦାଶ ଭାରତର ଜଣେ ଅଗ୍ରଣୀ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ଜନସ୍ବାଷ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଭାବରେ ପରିଚିତ । ତିନି ଦଶକିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଏକ ଚମକାର କ୍ୟାରିଆରରେ, ସେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭେଦଭିତ୍ତିରେ ରୋଗ ଉପରେ ଗବେଷଣାକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରି, ଜନସ୍ବାଷ୍ୟ ସମକ୍ଷାୟ ଯୋଗେଞ୍ଜକୁ ଭାରତ କିପରି ମୁକାବିଲା କରୁଛି ତାହାର ପୁନଃନିମାଶ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅଭିନବ କାର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କୁ 2022 ରେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସନ୍ମାନରେ ସନ୍ମାନିତ କରିଛି, ଯାହା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉତ୍ତରାବନ ଏବଂ ରୋଗ ନିୟକ୍ଷଣ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଆଜୀବନ ପ୍ରତିବନ୍ଦତାକୁ ସ୍ଥାନିତି ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ।

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ MSc, PhD, ଏବଂ DSc ଡିଗ୍ରୀ ସହିତ, ପ୍ରଫେସର ଦାଶ 300 ରୁ ଅଧିକ ପେପର ଲେଖୁଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରରେ ପ୍ରାୟ 700 ଟି ଅଧ୍ୟୟନର ସହ-ଲେଖନ କରିଛନ୍ତି । ଜୀବବୈଜ୍ଞାନ, ମହାମାରୀ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଜନସ୍ବାଷ୍ୟକୁ ଏକତ୍ର କରି, ସେ ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ରୋଗ-ନିୟକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ନେତୃତ୍ୱ, ପ୍ରମୁଖ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥୁବା ସହ ତାମିଲନାଡୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଭାଇସ୍ ଚାନ୍ଦ୍ରଲର ଭାବରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଲିଙ୍ଗାଚିକ ଫାଇଲେରିଆସିସ୍ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ WHO ରଣନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ବୈଜ୍ଞାନିକ ସଫଳତା ମଧ୍ୟରେ ତେଣୁ ରୋଗ ନିବାନ କୌଣସି, ପରଜୀବୀ ରୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରାଣୀ ମତ୍ତେଲ ଏବଂ ମ୍ୟାଲେରିଆ ପରଜୀବୀଙ୍କ ଜିନୋମିକ ଅଧ୍ୟନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯାହା ଅନ୍ତର୍ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରତିରୋଧ ଏବଂ ରୋଗ ମହାମାରୀ ବିଷୟରେ ଉତ୍ସତ ବୁଝାମଣା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

ପ୍ରଫେସର ଦାଶ ସନ୍ମାନିତ ହୋଇଥୁବା ପୁରସ୍କାର ମଧ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଆନ୍ଦ୍ରାଚୀନୀ ଶିକ୍ଷକ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଆଜୀବନ ସାଧନା ପୁରସ୍କାର, INBUSH ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଗବେଷଣା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚତର ଏ.ପି. ରାଯ୍ ପୁରସ୍କାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଜଣେ ଦୁରଦୃଷ୍ଟିସମ୍ପଦ ବୈଜ୍ଞାନିକ, ପରାମର୍ଶଦାତା ଏବଂ ନୀତି ନିର୍ମାତା, ପ୍ରଫେସର ଦାଶ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର, ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ବିଶ୍ୱ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଗବେଷଣାର ଚିତ୍ରାଧାରା ବିତରଣ କରିଚାଲିଛନ୍ତି ।

“ ଉତ୍ୱେଶ୍ୟ ସହିତ ବିଜ୍ଞାନ, ସମେଦନା ସହିତ ନେତୃତ୍ୱ,
ସମକ୍ଷୟ ସହିତ ପ୍ରଭାବ ”

Achievers

Prof. Aditya Prasad Dash stands as one of India's foremost scientists and public health leaders, currently serving as the Vice Chancellor of the Asian Institute of Public Health (AIPH) in Bhubaneswar. Over a stellar career spanning more than three decades, he has pioneered research on malaria and other vector-borne diseases, reshaping how India approaches public health challenges. His groundbreaking work earned him the Padma Shri in 2022, honoring his lifelong commitment to scientific innovation and disease control.

Armed with MSc, PhD, and DSc degrees in Zoology from Utkal University, Prof. Dash has authored over 300 research papers and co-authored nearly 700 in top international journals. Blending biology, epidemiology, and public health, his work has driven innovative disease control programs that uplift marginalized communities. Before joining AIPH in 2020, he served as Vice Chancellor of the Central University of Tamil Nadu, led premier institutions like the National Institute of Malaria Research and the Institute of Life Sciences, Bhubaneswar, and shaped global health policy as a WHO Regional Advisor, influencing strategies to eliminate lymphatic filariasis through integrated vector management.

His scientific breakthroughs include dengue diagnostic techniques, animal models for parasitic diseases, and genomic studies of malaria parasites, which have advanced understanding of drug resistance and disease epidemiology. Prof. Dash's accolades include the Lifetime Achievement Award by the International Association of Educators for World Peace, the INBUSH Award, and the Dr. A.P. Ray Award for malaria research. A visionary scientist, mentor, and policymaker, he continues to champion education and research for a healthier, equitable world.

“

Science with purpose, leadership with
compassion, impact with integrity

”

Trailblazing

**Sakyasingha
Mahapatra**

Robotics Pioneer

ଶେ ଅଗ୍ରଣୀ ଉଭାବକ, ଭାବତର ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ମାନ୍ୟତାରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ସ୍ଥାନିତ କରିଥିବା ଶାକ୍ୟସିଂହ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗର୍ବ ଅନ୍ତରବ କରେ । ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଭାବରେ 320 ରୁ ଅଧିକ ରୋବୋଟ୍ ଟିକାଇନ୍ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କରିଥିବା ଶୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବେ ସ୍ଵନ୍ଧନଶୀଳ ଓଡ଼ିଶାର ମାଟିର ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ ଭାବେ ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥରଣ କରେ ଏବଂ ଏହା ଏକ ଏମିତି ସଫଳତା ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଆଧୁନିକ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରତିଭାର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ପ୍ରଷ୍ଟତ କରିଛା । ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥିରତା ଏବଂ ସ୍ଵନ୍ଧନଶୀଳତାର ଭାବନାରେ ଗଭୀର ଭାବରେ ନିହିତ ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା, ରାଜ୍ୟ ସାରା ହଜାର ଯୁବମନଙ୍କୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରେ ।

ରୋବୋଟିକ୍ସ, ଏଆଇ ଏବଂ ଏଡ଼ଟେକରେ 12ରୁ ଅଧିକ ବର୍ଷ ର ଅଭିଜତା ସହ, ଶାକ୍ୟସିଂହ STEM ଶିକ୍ଷାକୁ ପୁନଃପରିଭାଷିତ କରୁଛନ୍ତି । SakRobotix Lab ମାଧ୍ୟମରେ, ସେ ରୋବୋଟିକ୍ସକୁ ଏକ ଗଣ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ପରିଣତ କରିଛନ୍ତି - 100ରୁ ଅଧିକ ଲ୍ୟାବ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ 100,000 ରୁ ଅଧିକ ଛାତ୍ରଜ୍ଞାତ୍ରୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେଇଛନ୍ତି - ଜାତୀୟ ସ୍ଥରରେ ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ୱାର କରିଥିବା ଓଡ଼ିଶା ମାଟିର ଜଣେ ଉଭାବକ ଭାବରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଗୋରବାନ୍ତି କରିଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ସ୍କୁଲରେ, ତାଙ୍କର ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକୁ ଟେକ୍ ମାଇଲଖୁଣ୍ଡ ଭାବରେ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇଛି । ଜଣେ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଅପେକ୍ଷା ଜଣେ ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ ଅଧିକ ସେ ଯୁବ ଉଭାବକମାନଙ୍କୁ ଗଢ଼ି ତୋଳିଛନ୍ତି - ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ଗର୍ବ କୁରୁଥିବା ମୂଳ ଭାବନା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏବଂ ଭାବତକୁ ବିଶ୍ୱର ରୋବୋଟିକ୍ସ ରାଜଧାନୀ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସାହସକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ସେ ନିଜର ଉପକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇ ଚାଲିଛନ୍ତି ।

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ "ପରିବର୍ତ୍ତନର 32 କାହାଣୀ" ରେ ତାଙ୍କୁ ମିଳିଥିବା ସୀକୁଡ଼ି ଏବଂ G20 YEA ସମ୍ମିଳନୀରେ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ଆହୁରି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ କରେ ଯେ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ଉଭାବକ କିପରି ଯୁବ-ଚାଳିତ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ବିଶ୍ୱପରୀୟ ଆଲୋଚନାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କ ମିଶନର ମୂଳରେ ଏକ ସରଳ ଦର୍ଶନ ଅଛି: "ରୋବୋଟିକ୍ସ ରକେଟ ବିଜ୍ଞାନ ମୁହଁଁ - ଏହା ଏକ ଜୀବନ କୌଣସି ।"

ଓଡ଼ିଶା ରେ ରୋବୋଟିକ୍ସ ବିଷ୍ଣୁବର
ସମ୍ବନ୍ଧ କର୍ଣ୍ଣଧାର

Achievers

Odisha takes immense pride in Sakyasingha Mahapatra, a pioneering innovator who has placed the state firmly on India's technological map. Hailing from the culturally vibrant soil of Odisha, he is celebrated as the first Odia to design and build more than 320 robots, a feat that has made him an icon of modern tech brilliance. His journey, deeply rooted in Odisha's spirit of resilience and creativity, inspires thousands of young minds across the state.

With over 12 years of experience in Robotics, AI, and EdTech, Sakyasingha has emerged as the face of next-generation STEM learning. As the founder of SakRobotix Lab Pvt. Ltd., he transformed robotics education from a niche interest into an accessible movement. Odisha proudly recognizes him as a homegrown achiever whose vision has spread nationwide—his company establishing over 100 robotics labs and training more than 100,000 students in hands-on, future-ready skills.

Across schools in Odisha, his initiatives are celebrated as milestones in technological empowerment. Students, parents, and educators view him not just as an entrepreneur but as a mentor shaping the state's technological future. His dream of making India the "Robotics Capital of the World" reflects a global ambition powered by Odia roots.

His recognition in the Government of India's "32 Stories of Change" and his role as a delegate at the G20 YEA Summit further highlight how an Odia innovator is influencing global conversations on youth-driven tech transformation.

At the heart of his mission lies a simple philosophy: "Robotics isn't rocket science—it's a life skill."

Innovator shaping futures through relentless robotic vision.

Trailblazing

Sarbeswar Bhoi

Folk
Arts Champion

ମଲପୁରୀ ସଂସ୍କରିତ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ସଂରକ୍ଷକ ସର୍ବେଶ୍ଵର ଭୋଇ, ଓଡ଼ିଶାର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲୋକ ଗୟକ, ଗାଟିକାର, ସଙ୍ଗୀତକାର ଏବଂ ଅଭିନେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମା ସେ ପଣ୍ଡମ ଓଡ଼ିଶାର ପାରମ୍ପରିକ ସଙ୍ଗୀତର ଆମ୍ବାକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଉଷ୍ଣର୍ଗ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ବୁଦ୍ଧିରେ ଜଣେ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଲୟ ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧି ରେ ଜଣେ ଉଷ୍ଣାହୀ କଳାକାର ସର୍ବେଶ୍ଵରଙ୍କ ଯାତ୍ରା ସରଳତା, ସତ୍ୟତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୂଳ ପ୍ରତି ଏକ ଅଦମ୍ୟ ପ୍ରେମକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

ସର୍ବେଶ୍ଵର ଗୁରୁ ସନ୍ତୋଷ ଦାସ ଏବଂ କରୁଣାକର ଦାସଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପାରଙ୍ଗମ ହୋଇ ତାଙ୍କର ସଙ୍ଗୀତ ଆହୁନକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭାବରେ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥିଲେ, ତଥାପି ତାଙ୍କର ଆମ୍ବା ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବନ ତଥା ଭାଲଖାଇ, ବୋରିଆ ଏବଂ ଘୁମରା ଭଜି ଲୋକଗୀତ ଓ ସଙ୍ଗୀତ ପରମ୍ପରାରେ ନିହିତ ରହିଛନ୍ତି । ନିଜର ଗୀତ ରଚନାକରି, ସେ ବିଭିନ୍ନ ପାରମ୍ପରିକ ବାଦ୍ୟୟନ୍ତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରାମାଣିକତାକୁ ସଞ୍ଚାର କରିଛନ୍ତି । ନିଜର ଅନେକ ହିର୍ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଖ୍ୟାତି ଆଣି ଦେଇ, ଜାତୀୟ ପୁରସ୍କାର ବିଜେତା ଚିଲକିତ୍ର 'ଆଦିମ ବିଚାର' ରେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ସଂସ୍କରିତକୁ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆଣ୍ପାରିଛନ୍ତି । ଜଣେ ଅଭିନେତା ଭାବରେ ଏକାମାତ୍ର ରେ ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ, ଦୂରଦର୍ଶନରେ 'ମିଗ୍ ନିନା' ରେ ତାଙ୍କର ଜାତୀୟ ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ଅଭିନ୍ୟାନ ଓଡ଼ିଶାର କଳାମୂଳକ ଏତିହ୍ୟର ଜଣେ ବହୁମୁଖୀ ମଶାଲବାହକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଝାନକୁ ସୁନ୍ଦର କରିଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ସଫଳତା ସବେ, ସର୍ବେଶ୍ଵର ନିଜର ମୂଳ ସହ ସଲଗ୍ନ ଅଛନ୍ତି, ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟକରଣ ଅପେକ୍ଷା ସାଂସ୍କରିକ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ବାହିକରିଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଲୋକ ସଙ୍ଗୀତ ବିଦ୍ୟାଲୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନ -ଓଡ଼ିଶାର ସୁରକ୍ଷା ଆଗକୁ ବଢାଉଥିବା କଳାକାରମାନଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିନ୍ଧିକୁ ପୋଷଣ କରିବା ଦିଗରେ ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

2017ରେ ଉଷ୍ଣାଦ ବିସମିଲ୍ଲା ଖାଁ ଯୁବ ପୁରସ୍କାରରେ ସମ୍ମାନିତ, ସର୍ବେଶ୍ଵର ସମଗ୍ର ଭାରତ ଏବଂ ବିଦେଶରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଆସୁଛନ୍ତି, ସମ୍ବଲପୁରୀ ଲୋକର ତାଳକୁ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରର ମଞ୍ଚରେ ପହଞ୍ଚାଉଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ପ୍ରେରଣାର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ଝାରଣ କରେ - ଯିଏ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ, କଳାକାର ଏବଂ ସାଂସ୍କରିକ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶାର ସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବିଚାରଧାରାକୁ ମୂର୍ଚ୍ଛମନ୍ତ୍ର କରନ୍ତି ।

ଲୋକଗୀତର ତାଳେ ତାଳେ
ସମୃଦ୍ଧ ଜୀବନ

Achievers

Sarbeswar Bhoi stands as one of Odisha's most celebrated folk singers, lyricists, composers, and actors — a true custodian of Sambalpuri culture. He has devoted his life to preserving the soul of Western Odisha's traditional music. A primary school teacher by profession and an artist by passion, Sarbeswar's journey reflects simplicity, authenticity, and an unyielding love for his roots.

Sarbeswar discovered his musical calling early, mastering Odissi under Gurus Santosh Das and Karunakar Das, yet his soul stayed rooted in folk traditions like Dalkhai, Boria, and Ghoomara — the lifeblood of rural Odisha. Writing and composing his own songs, he infused authenticity through various traditional instruments. Many Hits earned him national fame, while his work in the National Award-winning film Aadim Vichar brought Odisha's folk culture to the spotlight. Equally gifted as an actor, his national award-winning performance in Mig Nina on Doordarshan cemented his place as a versatile torchbearer of Odisha's artistic legacy.

Despite his success, Sarbeswar remains deeply grounded, choosing cultural preservation over commercialization. His dream — to establish a folk music school — reflects his mission to nurture the next generation of artists who will carry Odisha's melodies forward.

Honored with the Ustad Bismillah Khan Yuva Puraskar in 2017, Sarbeswar continues to perform across India and abroad, taking the rhythms of Sambalpuri folk to the global stage. Odisha celebrates him as an icon — a teacher, performer, and cultural torchbearer who embodies the spirit of its music and people.

“Rooted in rhythm, rising with Odisha's soul”

Trailblazing

Satyabrata Rout

Theatre Innovator

ବ୍ୟାପକ ନାଟ୍ୟ ଏବଂ ମଞ୍ଚ ପରିବେଶଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୋଇଥୁବା ଉଭାବନର ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାର ଗୋରବ ସତ୍ୟବ୍ରତ ରାଉତା ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନ୍ମିତ ଏବଂ କଟକର ରେଭେନସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପୂର୍ବତନ ଛାତ୍ର, ରାଉତ ବିଜ୍ଞାନ ପୃଷ୍ଠାଭାବରେ ଆର୍ଟ୍ ଦିଗକୁ ଜୀବନ ଗତିପଥ ବଦଳାଇ ନ୍ୟାସନାଲ ସ୍କୁଲ ଅଫ୍ ଡ୍ରାମ୍ସ (NSD) ରେ ଥୁଏଟର ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ତାଙ୍କର କଳାକୁ ସାଫ୍ଟଲ୍ୟମ୍ବାଟିକ କରିବା ସହ ସମ୍ବାନ୍ଧ ଦେଇଥୁଲୋ ।

ଭିଜୁଆଲ୍ ଥୁଏଚରର ଜଣେ ଅଗ୍ରଣୀ ରାଜବୃତ୍ତ, ଶ୍ରୀ ରାଉତ ମଳିନ୍ଦିଆ, ଗଟିବିଧୁ ଏବଂ ମଞ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ମିଶ୍ରଣ କରି ଅନ୍ତିତୀଯ ଗଭୀର ପ୍ରଦର୍ଶନ ସୁଷ୍ଟି କରିଆସିଛନ୍ତି, ଯାହା ପ୍ରାୟତ୍ତଃ ଓଡ଼ିଶାର ସମୃଦ୍ଧ ସାଂସ୍କାରିକ ଏତିହ୍ୟକୁ ପ୍ରତିପଳିତ କରିଥାଏ । ବି.ଭି. କରନ୍ତୁଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ପିଏଚ.ଡି. ଏବଂ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମା ତେବେ ପାଇଁ ଟି.ଲି.ର. ସହିତ ତାଙ୍କ ପ୍ରଗାଢ଼ ଧଶକି ସତରେ ସତର୍କ । ହାଇପ୍ରାବାଦ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନାଟ୍ୟ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ, ସେ ଭାରତର ଭବିଷ୍ୟତ ମଞ୍ଚ ପରିଦୃଶ୍ୟକୁ ଆକାର ଦେଇ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିତ୍ତିର ନାଟ୍ୟ କଳାକାରଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଦିଅନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା, ଶ୍ରୀ ରାଉତଙ୍କୁ ନିଜର ସାୟନ୍ତିକ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ଭାବରେ ସନ୍ମାନିତ କରେ । ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର (2016), ମହିନ୍ଦ୍ରା ଏକ୍ଲିଲେନ୍ୟୁ ଜନ୍ମ ଥୁୟଟର ପୁରସ୍କାର (2013), ଏବଂ ବି.ଭି. କରନ୍ତୁ ମ୍ଲାରକୀ ପୁରସ୍କାର (2019) ସମେତ ଅନେକ ମାଧ୍ୟାଧାନ୍ତରେ ସନ୍ମାନ ତାଙ୍କର ପ୍ରଭାବକୁ ଉନ୍ନଳ କରିଥାଏ ଏବଂ ଭାରତର ପ୍ରଦେଶ୍ନ କଳାରେ ରାଜ୍ୟର ଅବଦାନକୁ ପମ୍ପଣିର୍ଦ୍ଦୟ କରିଥାଏ ।

ନିବାକରଣ, ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ଏବଂ ନେତୃତ୍ବ ମାଧ୍ୟମରେ, ରାଉଡ ଓଡ଼ିଶାକୁ ବିଶ୍ୱ ଥୁଏଟର ମାନଚିତ୍ରରେ ପ୍ଲାନ୍ଟିଟ କରିଚାଲିଛନ୍ତି - ଜଣେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିସଂଖ୍ୟା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ, ପରାମର୍ଶଦାତା, ଉଭାବକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ମଶାଲକାହକର ସଫଳ କୃତିତ୍ବ ସହିତ ।

ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଏବଂ ନୁହନ୍ତର ର ତୁଳିରେ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ସଂସାରକ

Achievers

Satyabrata Rout, Odisha's pride, stands at the forefront of Indian theatre innovation. Born in the state and an alumnus of Ravenshaw University, Cuttack, Rout transitioned from a science background to the performing arts, honing his craft at the National School of Drama (NSD) in Theatre Design and Direction.

A pioneer of Visual Theatre, Rout fuses multimedia, movement, and stagecraft to create immersive performances, often reflecting Odisha's rich cultural heritage. His scholarship is equally distinguished, with a Ph.D. on B.V. Karanth's impact and a D.Litt for groundbreaking direction theories. As Head of the Department of Theatre at the University of Hyderabad, he mentors the next generation of theatre artists, shaping India's future stage landscape.

Odisha celebrates Rout as a cultural ambassador. Prestigious honors, including the Sangeet Natak Akademi Award (2016), Mahindra Excellence in Theatre Award (2013), and B.V. Karanth Memorial Award (2019), highlight his influence and reaffirm the state's contribution to India's performing arts.

Through innovation, scholarship, and leadership, Rout continues to put Odisha on the global theatre map—a visionary, mentor, innovator, and cultural torchbearer.

Odisha's genius transforming theatre with
vision and innovation

Trailblazing

**Shyamamani
Devi**

Musical
Heritage Keeper

କଳୀୟ କଳା ସଂସ୍କରିତିକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖୁଥିବା ଅନେକ ପ୍ରତିଭାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ସ୍ଵରଣ କରେ, କିନ୍ତୁ ବହୁତ କମ୍ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଉଭୟ ଓଡ଼ିଶା ଓ ହିମ୍ବୁଷାନୀ ସଙ୍ଗୀତରେ ପାରଙ୍ଗମ ଶ୍ୟାମମଣି ଦେବୀଙ୍କ ପରି ଉନ୍ନିଲ ଭାବରେ ଖେଳସୁଜନ୍ତି, ସେ ଜଣେ ଏମିତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଶା କଣ୍ଠଶ୍ଵର ଯାହାଙ୍କ ସ୍ଵର ବାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଦର୍ଶି ରାଜ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ସୁମଧୁର ଏତିହ୍ୟ ହୋଇଥାଏଇଛି । ସେ ଓଡ଼ିଶାର କଳାପୂକ ପରିସରରେ ଜଣେ ଜାତୀୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବେ ପ୍ରତୀତ ହୋଇଛନ୍ତି, ତଥାପି ତାଙ୍କୁ ଗଢି ତୋଳିଥିବା ଭୂମି, ଭାଷା ଏବଂ ପରମରା ସହ ସେ ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀ ଭାବରେ ନିହିତ ରହିଛନ୍ତି ।

୧୭ ବର୍ଷ ବୟସରୁ, ତାଙ୍କ ସ୍ଵର ପ୍ରଥମେ ଅଲ୍ଲ ଇଣ୍ଡିଆ ରେଡ଼ିଓ କଟକରୁ ଗୁଣ୍ଡ ଉଠିବା ପରଠାରୁ ଶ୍ୟାମମଣି ଦେବୀ ଓଡ଼ିଶାର ସଙ୍ଗୀତ ଭାବନାକୁ ମୁର୍ଖିମନ୍ତ କରିଥାଏଇଛନ୍ତି । ସେ ସମୟରେ ସମାଜ ମହିଳା କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସଂକୋଚ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସେ ସାଂସ୍କରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ତାଙ୍କ ପରିବାର ହାରା ସମର୍ଥତା ଏବଂ ପ୍ରବାଣ ଶୁଣ ପଣ୍ଡିତ ସିଂହାରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର କର ଏବଂ ପଣ୍ଡିତ ବାଲକୁଷ ଦାଶଙ୍କ ସାରା ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପାଇଁ ସାହସର ସହିତ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ତାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା, ଛାନ୍ଦ, ଚମ୍ପୁ ପରି ଓଡ଼ିଶାର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ରୂପ ର ସଂରକ୍ଷକ ଭାବରେ ପ୍ରତିପାଳିତ କରିଥିଲା - ଯାହା କବି ସମ୍ପାଦନ ଉପେତ୍ର ଭଞ୍ଜେ ଏବଂ ବଳଦେବ ରଥଙ୍କ ପରି କବିଙ୍କ ଗୀତିକବିତା କୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କୁ ନିଜର ସନ୍ତାନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରୁ ରେଡ଼ିଓ ଚରଙ୍ଗ, ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ମଞ୍ଚରୁ ଲୋକ ସମାବେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପତ୍ରେଯକ ଶ୍ଳାନରେ ଲାଲିତ୍ୟ ଭରିଦେଇ ତାଙ୍କ ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟର ସାମ୍ଭୁତିକ ସମ୍ପଦର ଅଂଶ ହୋଇଯାଇଛି । ତାଙ୍କର ଅବଦାନ ଓଡ଼ିଆ ଚଳକ୍ଷିତ ସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ ଲୋକ ପରମରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱାରିତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମୟର ସବୁଠାରୁ ବହୁମୁଖୀ ସ୍ଵର ଭାବେ ପରିଚିତ କରାଇଛି ।

ପଢ଼ଶ୍ରୀ, ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ବହୁବିଧ ଆଜୀବନ ସାଧନା ସନ୍ଧାନରେ ସନ୍ଧାନିତ, ଶ୍ୟାମମଣି ଦେବୀଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତ ପରିଚୟର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ଦେଖୁଥିବା ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞଙ୍କ ପଢ଼ି, ଗୋଟିଏ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ଆଲୋକ ରଖି ଭାବେ ବିବେଚନା କରାନ୍ତି ।

ଆଜି, ଓଡ଼ିଶା ଶ୍ୟାମମଣି ଦେବୀଙ୍କୁ କେବଳ ଜଣେ କଳାକାର ଭାବରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ଏତିହ୍ୟ ଭାବରେ ସନ୍ଧାନିତ କରାନ୍ତି - ଯାହାଙ୍କ ସ୍ଵର ସମୟ ସହିତ ପ୍ରତିଖ୍ୱାନିତ ହୋଇ ରହିଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ଗୀତର କାଳଜ୍ୟୀ ସ୍ଵର ଅମଳିନ୍ ଚିରକାଳ

Achievers

Odisha celebrates many cultural icons, but few shine as radiantly as Syamamaṇi Debi, the legendary Odissi vocalist whose voice has long been the state's most melodious inheritance. She emerged from Odisha's artistic heartland to become a national treasure—yet remained deeply rooted in the land, language, and traditions that shaped her.

From the age of 12, when her voice first graced the studios of All India Radio Cuttack, Syamamaṇi Debi embodied Odisha's musical spirit. Even as society hesitated to accept women performers, she moved forward with courage, supported by her culturally distinguished family and guided by stalwart gurus Pt. Singhari Shyamsundar Kar and Pt. Balakrushna Dash. Their teachings nurtured her into the custodian of classic Odissi forms—Odissi, Chhanda, Champu—reviving the lyrical genius of poets like Upendra Bhanja and Baladeba Ratha.

Odisha embraced her as its own. Her songs became part of the state's collective memory—from temple courtyards to radio waves, from classical stages to folk gatherings. Her contributions extended to Odia film music and folk traditions, making her one of the most versatile voices of her time.

Honoured with the Padma Shri, the Odisha Sangeet Natak Akademi Award, and multiple lifetime achievement recognitions, she remains a guiding light for generations of musicians who look to her as the embodiment of Odia musical identity.

Today, Odisha celebrates Syamamaṇi Debi not just as an artist, but as a legacy—one whose voice continues to echo across time.

“

Odisha's soul sings eternally through her timeless voice.

”

Trailblazing

**Sitaram
Agrawal**

Media Entrepreneur

ଓଡ଼ିଶାର ଗଣମାଧ୍ୟମ ଏବଂ ମନୋରଞ୍ଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପରିଭାଷିତ ଶକ୍ତି ଭାବରେ ସୀତାରାମ ଅଗ୍ରଖାଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ, ତାଙ୍କ ଦୂରଦୂଷିଷ୍ଟପୂର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଦତା ପାଇଁ ପ୍ରଶାସନା ଅନ୍ତର୍ଜାଲ କରିଛନ୍ତି। ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଚିତ୍ର ନେଟ୍ଵାର୍କର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ, ସେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଚିତ୍ର, ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଗୋଲ୍ଡ, ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଭକ୍ତି ଏବଂ ପୁରୀର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଏତିହ୍ୟ ପ୍ରତି ଉଷ୍ଣଗୀକୃତ ଭକ୍ତି ଚ୍ୟାନେଲ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଚିତ୍ର ସମେତ ଏକ ସ୍ବନ୍ଦନଶୀଳ ମିଛିଆ ଲକୋସିଷ୍ଟମ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି। ଏହି ପ୍ଲାଟଫର୍ମଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ, ଓଡ଼ିଶାର ସମୃଦ୍ଧ ପରମାଣୁ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଏହି ଉଷ୍ଣଗୀକୃତ ପ୍ରଯାସ ତାଙ୍କ ମିଛିଆ ସାମ୍ବାଜ୍ୟର ଦ୍ୱାଦୁଷନ ଗଠନ କରି ଆଧୁନିକ ଏବଂ ପାରମାଣୁକାରୀ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ବିକଶିତ କରିବାକୁ ପଥ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ସାଉଣ୍ଡ ଲଞ୍ଜନିଯର, ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ରଖାଲ ସଙ୍ଗୀତ କ୍ଷେତ୍ରର ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରି, 12,000 ରୁ ଅଧିକ ଓଡ଼ିଆ ଗୀତର ଏକ ବ୍ୟାପକ ପାଠୀଗାର ସୃଷ୍ଟି କରିଯାଇଛନ୍ତି ଯାହାକି ଆଜି ସଙ୍ଗୀତଙ୍କ, ପ୍ରୟୋଜନ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଉଷ୍ଣଗୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଭଣ୍ଣାର ଭାବେ ରହିଛି । ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଏହି ଉଷ୍ଣଗୀକୃତ ପ୍ରଯାସ ତାଙ୍କ ମିଛିଆ ସାମ୍ବାଜ୍ୟର ଦ୍ୱାଦୁଷନ ଗଠନ କରି ଆଧୁନିକ ଏବଂ ପାରମାଣୁକାରୀ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ବିକଶିତ କରିବାକୁ ପଥ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି ।

ରାଜ୍ୟର ରାତୀରତା, ସ୍ଵଜନଶୀଳତା ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣନାମୂଳକ ସମୃଦ୍ଧିକୁ ଉନ୍ନତ କରୁଥୁବା ବିଭିନ୍ନ ଶୈଳୀରେ 40 ରୁ ଅଧିକ ଚଳକିତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରି ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ରଖାଲ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାର ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ହୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନାଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଯେ ମନୋରଞ୍ଜନ କରାଏ ତା ହୁଏଁ ବରଂ ଶ୍ଲାନୀୟ ପ୍ରତିଭାକୁ ଜାତୀୟ ମଞ୍ଚରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରି ଓଡ଼ିଶାର ପରିଚୟକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରାଏ ।

25 ନିମ୍ନଲିଖିତ YouTube ସବସ୍ତ୍ରାଜବର ଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ସାଂସ୍କୃତିକ ମୂଳ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରି, ଓଡ଼ିଶାଲ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତାଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ପରିପୂରକ କରୁଛି ତାଙ୍କର FM ରେଚିଡ୍ ଷ୍ଟେସନ୍, ଯାହା ରାଜ୍ୟର ସଙ୍ଗୀତ ଏତିହ୍ୟକୁ ବ୍ୟାପକ ଓ ବିଶ୍ଵାରିତ କରୁଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର କଳାମୂଳକ ଏତିହ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘର, ଥ୍ରେଚର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାଲ ସ୍କ୍ରିନରେ ଝଲସୁଥୁବା ପାଇଁ ଥୁବା ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ରଖାଲଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ଗର୍ବର ସହିତ ନିଜ ସାଂସ୍କୃତିର ଜଣେ ସଂରକ୍ଷକ, ଉତ୍ତାବକ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ଭାବରେ ସନ୍ମାନିତ କରେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗର୍ବ, ସାଂସ୍କୃତିର ସଂରକ୍ଷକ
ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ

Achievers

Shitaram Agrawal has emerged as a defining force in Odisha's media and entertainment landscape, earning admiration for his visionary leadership and cultural commitment. As Managing Director of the Sidharth TV Network, he has built a vibrant media ecosystem, including Sidharth TV, Sidharth Gold, Sidharth Bhakti, and the devotional channel Jay Jagannath TV, dedicated to the spiritual heritage of Puri. Through these platforms, Agrawal ensures that Odisha's rich traditions, music, and stories reach audiences across the state and beyond.

A trained sound engineer, Agrawal began his journey in music, creating an extensive library of over 12,000 Odia songs—a treasure trove for musicians, producers, and cultural enthusiasts. This dedication to preserving Odia music forms the heartbeat of his media empire, allowing both modern and traditional content to thrive.

Agrawal has also been a pillar of Odia cinema, producing over 40 films across genres that highlight the depth, creativity, and narrative richness of the state. His productions not only entertain but also celebrate Odisha's identity, showcasing local talent on a national stage.

In the digital realm, his influence has soared, with 25 million YouTube subscribers connecting the Odia diaspora to their cultural roots. Complementing this is his FM radio station, which amplifies the state's musical legacy.

Odisha proudly hails Agrawal as a custodian, innovator, and ambassador of its culture, whose work ensures that its artistic heritage shines in every household, theater, and digital screen.

“

**Odisha's pride, innovating media,
preserving culture globally**

”

Trailblazing

**Soumya
Ranjan Biswal**

Environmental
Champion

ଡକ୍ଟର ଓଡ଼ିଶାର ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶ୍ଲାଲ ଯେଉଁଠି ଶ୍ଲାଲଭାଗ ପରିବର୍ତ୍ତନାଳ ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ସର୍ବ କରେ, ସେଇଠି ସୌମ୍ୟରଙ୍ଗନ ବିଶ୍ୱାଳ ରାଜ୍ୟର ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଯୁବ ସଂରକ୍ଷଣବାଦୀ ଭାବରେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖୁଛନ୍ତି । କେବଳ ମାଙ୍ଗୋଡ଼ ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଦଶକ ଧରି ସମପରିଶ ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ସେ ନେତ୍ରତ୍ୱ ନେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦକ୍ଷେପରେ ଏହାର ଉପକୂଳ ଜନଗୋଷ୍ଠୀର ବିଚାରଧାରା ଏବଂ ଭାବନାକୁ ବହନ କରୁଥିବା ଯୋଗ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ବ କରେ । କେନ୍ଦ୍ରପଦାର ମାଛ ଧରାଳୀ ଗ୍ରାମାଳ୍ପର ଆରମ୍ଭ କରି ବିଜୋପସାଗର କୁଳରେ ଝଡ଼ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ଲାନରେ ସୌମ୍ୟଙ୍କ ନାମ ଏବେ ଆଶା, ଶ୍ରୀରତୀ ଏବଂ ତୃଣମୂଳ ପରିବେଶଗତ କାର୍ଯ୍ୟକଲାପର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ପାଳଟି ଯାଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଭିଯାନ (OPSA) ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଭାବରେ, ସେ ମଧ୍ୟକୀୟ, ମହିଳା ଗୋଷ୍ଠୀ, ଯୁବ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ଶ୍ଲାନୀୟ ନେତାମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ମିଶନ ଅଧ୍ୟାନରେ ଏକତ୍ରିତ କରିଛନ୍ତି: 'ଓଡ଼ିଶାର ବୁର୍ଜନ ଉପକୂଳ ଇକୋସିଞ୍ଚମର ସୁରକ୍ଷା' । ତାଙ୍କ ନେତ୍ରତ୍ୱରେ, OPSA ମାଙ୍ଗୋଡ଼ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିଛି, ସାମୁଦ୍ରିକ କଳକାଳ ବିଦ୍ୟା ଭୂମିକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଛି ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନେତ୍ରଭାଧୀନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନାକୁ ସମର୍ଥନ ତଥା ତାର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରିଛି - ଏହି ପ୍ରୟାସଗୁଡ଼ିକୁ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ନିଜ ଭିନ୍ନ୍ୟତକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାର ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଉଦାହରଣ ଭାବରେ ପାଳନ କରେ ।

ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରରିଚନ୍ୟ ସହିତ ଗଭୀର ଭାବରେ ଜରିଥିବା ଏବଂ ଏହାର ଉପକୂଳ କେବଳ ଏକ ଭୂଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ - ଏହା ଏକ ଶୀତିହ୍ୟ । ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛି ଯେ ଜନଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ବାସଶ୍ଳାନର ରକ୍ଷକ ହୁଅଛୁ, ପାରିଷ୍ଠିକ ଜ୍ଞାନକୁ ଆଧୁନିକ ସଂରକ୍ଷଣ କୌଣସି ସହିତ ମଣିଶଳ କରନ୍ତୁ । ତାଙ୍କର ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ବାରମ୍ବାର ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ହାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ଜଳବାୟୁ ଶ୍ଲାନରେ କରିଛି, ଦୁର୍ବଳ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଷ୍ଟାତି ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ପରିଚାଳନାର ମତେଳରେ ପରିଣତ କରିଛି ।

ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ, ସୌମ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ସଂରକ୍ଷଣ କାହାଣୀକୁ ଜାତୀୟ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମଞ୍ଚରେ ଉପଶ୍ଳାପନ କରିଛନ୍ତି, ଏହାର ଉପକୂଳରୁ ଶିକ୍ଷା ବାଣ୍ଡିଙ୍କୁ ଏବଂ ଉପକୂଳ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସରାୟ ସହଯୋଗକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଉଛନ୍ତି । ଆଜି, ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତିର ରକ୍ଷକ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧ ସହିତ ଏହାର ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂରକ୍ଷଣ ବାର୍ତ୍ତାବହୁ ଭାବରେ ପ୍ରଶଂସା କରୁଛନ୍ତି ।

“
ଜନଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ କ୍ଷମତା ସହିତ ଉପକୂଳକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଉଥିବା ଯୁବଯୋଜା ।
”

Achievers

In the heart of coastal Odisha, where land meets an ever-shifting sea, Soumya Ranjan Biswal has emerged as one of the state's most celebrated young conservationists. Odisha takes immense pride in him—not only for his decade-long dedication to mangrove and marine conservation but for carrying the spirit of its coastal communities into every initiative he leads. From the fishing hamlets of Kendrapara to the storm-battered belts along the Bay of Bengal, Soumya's name is now synonymous with hope, resilience, and grassroots environmental action.

As the founder of the Odisha Paryavaran Sanrakshan Abhiyan (OPSA), he has united fisherfolk, women's collectives, youth groups, and local leaders under a single mission: protecting Odisha's fragile coastal ecosystems. Under his leadership, OPSA has revived mangroves, shielded marine turtle nesting grounds, and championed community-led waste management—efforts Odisha celebrates as powerful examples of people protecting both nature and their own future.

His work is deeply rooted in Odia identity. Soumya often says that Odisha's coastline is more than a landscape—it's a legacy. This belief has driven him to ensure that communities become custodians of their own habitats, blending traditional wisdom with modern conservation techniques. His initiatives have strengthened climate resilience in regions repeatedly struck by cyclones, turning vulnerable villages into models of preparedness and environmental stewardship. Beyond the state, Soumya carries Odisha's conservation story to national and international platforms, sharing lessons from its shores and inspiring global collaboration for coastal protection. Today, Odisha hails him as both a protector of nature and a champion of its cultural relationship with the sea.

Young eco-warrior safeguarding coasts through community power

Trailblazing

SP Rajguru

Business Strategist

ବ୍ୟ ରତ୍ନ ମାର୍କେଟିଂ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ଆଇଟି ବଣ୍ଣନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନବସୃଜନ ଏବଂ ନେତୃତ୍ବର ପ୍ରତିଶେବ ହେଉଛନ୍ତି ଏସପି ରାଜଗୁରୁ, ଯିଏ ଷ୍କେଲ, ରଣନୀତି ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ପରିଭାଷିତ ଏକ ଆଇଟିହ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି । V5 ଗ୍ଲୋବାଲ ସର୍ଭସେସ୍ ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଭାବରେ, ସେ ଏକ ସାଧାରଣ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗକୁ 40,000 ରୁ ଅଧିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଏକ ପାଞ୍ଚାରହାତସରେ ପରିଣିତ କରିପାରିଛନ୍ତି, ଯାହା HP, Microsoft, Apple ଏବଂ Lenovo ଜଳି ପ୍ରୟୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ମହାଶ୍ରଦ୍ଧା ଗୁଡ଼ିକୁ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟିକ ବୃଦ୍ଧିମତ୍ତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଠିକତା ସହିତ ମିଶନ କରିବାର ତାଙ୍କର କ୍ଷମତା V5 କୁ ଭାରତର ପ୍ରମାଣ ମାର୍କେଟିଂ ଏବଂ ସେବା ପରାମର୍ଶଦାତା ଫାର୍ମ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟମେ ଭାବରେ ସ୍ଥାନିତ କରିଛି ।

2018 රේ පාශ්‍ර මෙරිහිංචානු බාරා V5 ර අධුග්‍රහණ පරේ, ගාජගුරු දක්ෂතාර සහිත CEO තාබරේ මිශ්‍රණ නෙතුද නෙශ්‍යාතුලේ, එකාකුජ්‍යා, බිජාර අඩං ව්‍යාපෘති අභිඛුඩිකු ත්‍යාප්‍රාග්‍රාම ප්‍රතිඵ්‍යුතු කරිබා පුරුෂ, සේ ග්‍රැන්ඩ් මාලක්‍රාර COO තාබරේ තාරග්‍රාම IT තුදුණුයුතු පරිභාශ්‍ය නිරිසාරික්ෂණී, ක්‍රිඩ්‍රාජ්‍ය අඩං ආපලු ඔවුන් බිජාර ප්‍රතිඵ්‍යුතු පරිභාශ්‍ය කරා මොත්‍රා පෙන්ව බාහාරේ ගේස්ට්‍රොලොඩි ප්‍රබෙශකු බිජාර කරා ත්‍යාප්‍රාග්‍රාම තාක්ෂණ රේඛ්‍යාත්මක දැඩ්‍රුජ්‍ය කෙකළ තාරග්‍රාම මුතුගා-ගේකු නේචාර්කර බිජාර ආණි නාහිේ බරං අභිජුඩිකරණ තිජිගාල් අභිඛුඩිකු වෘත්ත්‍යා ප්‍රමාදන කරිබා දිගරේ තාක්ෂණ ප්‍රතිඵ්‍යුතු කු ප්‍රක්ෂාප මධ්‍ය කරිණි।

ରାଜଗୁରୁଙ୍କ ନେତ୍ରକୁ ଅପରେସନ୍ ଦେଲିଲେ, କ୍ଲାଏଣ୍ଟ୍-କେନ୍ଟିକ ନବସୂଜନ ଏବଂ ପ୍ରତିଭାକୁ ସନ୍ତୋଷକୁ କରିବାରେ ନିହିଟ -ୱେମିତି ନୀତି ଯାହା ବୃତ୍ତିଗତ ଏବଂ ଉଦେୟାଗୀମାନଙ୍କର ଏକ ପିତ୍ତିକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛି । ବ୍ରାଷ୍ଟ ନିର୍ମାଣ ଠାରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା, ବିଶ୍ୱ ପ୍ରୟୁକ୍ଷିବିଦ୍ୟା ହବ ଆତକୁ ଭାରତର ନିଜସ୍ଵ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

ଆଜି, ଏସପି ରାଜଗୁରୁ ତାଙ୍କର ଅତୁଳନୀୟ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୟ ଏବଂ ରଣନ୍ଧିତିକ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ସହିତ ଜଣେ ସନ୍ଧାନିତ ପରାମର୍ଶଦାତା ଏବଂ ବିଚାରବକ୍ତ ମାର୍ଗପ୍ରଦର୍ଶକ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ, ଏବଂ ଭାରତର ଆଧୁନିକ IT ଏବଂ ମାର୍କେଟିଂ ଜକୋସିଷ୍ଟମର ଜଣେ ପକ୍ତ ଶ୍ଲେଷତି ଭାବରେ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗଗତିକ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରଇଛନ୍ତି ।

ରାଜଗୁରୁଙ୍କର ଗୁରୁ ମନ୍ତ୍ର :ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି, ରଣନୀତି

Achievers

SP Rajguru, a name synonymous with innovation and leadership in India's marketing consulting and IT distribution sectors, has built a legacy defined by scale, strategy, and transformation. As the founder of V5 Global Services, he turned a modest venture into a powerhouse of over 40,000 employees, serving technology giants like HP, Microsoft, Apple, and Lenovo. His ability to blend business acumen with operational precision positioned V5 as one of India's foremost marketing and service consulting firms.

After V5's acquisition by First Meridian in 2018, Rajguru skillfully led the merger as CEO, driving integration, expansion, and lasting growth. Before founding V5, he had already transformed India's IT landscape as COO of Ingram Micro, introducing global brands like Compaq and Apple and expanding tech access beyond metros. His strategic foresight not only revolutionized India's retail-tech network but also earned him accolades for championing inclusive digital growth.

Rajguru's leadership is anchored in scaling operations, client-centric innovation, and empowering talent—principles that have inspired a generation of professionals and entrepreneurs. His journey, from building brands to building institutions, mirrors India's own transformation into a global technology hub.

Today, SP Rajguru stands as a respected mentor and thought leader, guiding enterprises with his unmatched insight and strategic foresight—a true architect of India's modern IT and marketing ecosystem.

“

**Vision, strategy, scale,
the Rajguru way forward.**

”

Trailblazing

**Sujata
Mohapatra**

Classical Dance
Luminary

ଡିଶା, ଯେଉଁଠାରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ କଳା, ପରମ୍ପରା, ଭକ୍ତି ଏବଂ କାଳଜୟୀ ଲାଲିତ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଶ୍ଚାସ ନୀଏ, ସେଇଠି ସୁଜାତା ମହାପାତ୍ରଙ୍କ କାହାଣୀ ତାହାର ସାଂସ୍କୃତିକ ପୃଷ୍ଠା ଭୂମିର ଏକ ଅବିଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ । ସେ ଓଡ଼ିଶାର ସାଂସ୍କୃତିକ କେନ୍ଦ୍ର ଭୂବନେଶ୍ୱରରେ ତାଙ୍କର କଳାମୂଳକ ଯାତ୍ରାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଛଳ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ନୀଜ ଜନ୍ମଭୂମିରେ ପିଲା ଦିନ୍ରୁ ଏକ ଲକ୍ଷ ଓ ତାଳରେ ବୁଢ଼ି ବଢ଼ିଥିଲେ । ଏଠାରେ ସେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଗୁରୁ କେନ୍ତୁଚରଣ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ତାଳମ ନେଇଥିଲେ, ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାକୁ ପରିଭାଷିତ କରୁଥିବା ଆଧାମ୍ଭିକ ଗଭୀରତା, ଭାଷ୍କର୍ୟ ସୌନ୍ଦର୍ୟ ଏବଂ ଗୀତିକ ପ୍ରବାହକୁ ମୁର୍ରିମାନ୍ତ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଯାତ୍ରା ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣଚକ୍ରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ଗୁରୁ କେନ୍ତୁଚରଣ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଙ୍କ ପୁଅ ରତ୍ନିକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ବିବାହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରିୟ ମୃତ୍ୟୁ ଶୀତିହ୍ୟର ଜଣେ ରକ୍ଷକ ଏବଂ ମଣାଲବାହକ ହୋଇଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ସ୍ଥାତକୋତର ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରି, ସୁଜାତା କଳାକୃତି ସହିତ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ମିଶ୍ରଣ କରି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ବୌଦ୍ଧିକ ଶୀତିହ୍ୟ ଭାବରେ ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି । 'ସୁଜନ'ର ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ଭାବରେ, ସେ ଆଜିକାଲି ର ପଡ଼ିର ନୃତ୍ୟଶୈଳୀ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କୁ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପବିତ୍ରତା ଏବଂ ଭାବପ୍ରବଣ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତିମୂଳିତ ଭାବରେ ଦେଖନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ କରାଉଛନ୍ତି । ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଓଡ଼ିଶାର ପରିଚୟର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କରୁଥିବାରୁ ରାଜ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ସାଂସ୍କୃତିକ ଦୂତ ଭାବରେ ନମନ କରେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରଦର୍ଶନ - ଉନ୍ନିଲ, ସଠିକ ଏବଂ ଗଭୀର ଆଧାମ୍ଭିକ - ଜଗନ୍ମାଥ ସାଂସ୍କୃତିର ଭକ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମଭୂମିର ଜୀବନ ଆମାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର, ନୃତ୍ୟ ରୂତାମଣି, ମାହାରୀ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ପୁରସ୍କାରରେ ସନ୍ମାନିତ, ସୁଜାତା ମହାପାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ସବୁଠାରୁ ପୂଜ୍ୟ ପ୍ରତିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ତାଙ୍କର ଅଚଳ ନିଷ୍ଠା ମାଧ୍ୟମରେ, ସେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ମାଟିରେ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧ ମୂଳ ଥାଇ ଓଡ଼ିଶା ସମଗ୍ର ମହାଦେଶରେ ନିଜର ସୁଗନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାରିତ କରୁ ।

“
ବିଶ୍ୱରେ ଓଡ଼ିଶାର ଶୌରବକୁ ଆଲୋକିତ କରୁଥିବା
ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ତ୍ର ଶିଖା
”

Achievers

Sujata Mohapatra's story is inseparable from the cultural soul of Odisha—a land where classical arts breathe through tradition, devotion, and timeless grace. She grew up immersed in the rhythms of her homeland before finding her artistic destiny in Bhubaneswar, the cultural heart of Odisha. It was here that she trained under the legendary Guru Kelucharan Mohapatra, embodying the spiritual depth, sculptural beauty, and lyrical fluidity that define Odissi. Her journey came full circle when she married his son, Ratikant Mohapatra, becoming both a guardian and torchbearer of the state's most cherished dance heritage.

Armed with a master's in Odia literature, Sujata fuses scholarship with artistry, shaping Odissi as both a cultural and intellectual legacy of Odisha. As Principal of Srjan, she mentors generations of dancers who see her as the embodiment of classical purity and emotional power. Odisha hails her as a true cultural ambassador, carrying its identity to global stages. Her performances—radiant, precise, and deeply spiritual—echo the devotion of Jagannath culture and the living soul of her homeland.

Honoured with the Sangeet Natak Akademi Award, Nritya Choodamani, Mahari Award, and other major accolades, she remains one of Odisha's most revered icons. Through her unwavering dedication, Sujata Mohapatra ensures that Odissi continues to flourish across continents, rooted firmly in the soil of Odisha.

“ Odissi's eternal flame,
illuminating Odisha's pride worldwide ”

Trailblazing

**Valena
Valentina**

Martial Arts
Champion

ଥିବା କି ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରେରଣାଦାୟକ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ ଭାବରେ ଭାଲେନା ଭାଲେଣ୍ଟିନା ଭିନ୍ନ ଏକ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ନିଜ ଅନୁଶାସନ , ଦୃଢ଼ତା ଏବଂ ନିଷ୍ପାପର ପ୍ରୟାସ ଜ୍ଞାରି ରଖ୍ଯଥିବା ଜଣେ କରାଟେ ଚମ୍ପିଅନଙ୍କୁ ଭାରତ ନିଜର ମାର୍ଶାଲ ଆର୍ଟ ମାନଚିତ୍ରରେ ଗୋରବର ସହିତ ଶ୍ଵାନିତ କରିଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ବାନ୍ଧିତ ଭାଲେନା କେବଳ ଜଣେ ଜାତୀୟ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ବିଜେତା ମୁହଁକୁ ବରଂ ଓଡ଼ିଶା ଗର୍ବର ସହିତ ନିଜର ବୋଲି ଦାବି କରୁଥିବା ଶକ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ଵିରତାର ଜଣେ ଦ୍ଵାନ୍ତ ପ୍ରତୀକ ।

ତାଙ୍କ ଯାତ୍ରା ପ୍ରତିଭାର ଏକ ଅସ୍ତି କଣା ଭାବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଏକ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ଦିପ୍ତିମନ୍ତ୍ର ଆଲୋକ ଶିଖାରେ ପରିଣାମ ହୋଇଛି । 2011 ରେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଦୁଇଟି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ବିଜୟ ଥିଲା ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିଜୟ ଏବଂ ଜଣେ ବହୁଦୂରଗାୟୀ ଖେଳାଳିଙ୍କ ଆଗମନର ଘୋଷଣା ଆଉ ଓଡ଼ିଶା ଗର୍ବର ସହିତ ଶ୍ଵାଗତ କରିଥିଲା ଭାଲେନାଙ୍କୁ । ସେ 2014 ରେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଆଉ ଏକ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ସହିତ ନିଜର ଖ୍ୟାତି ର ପୁନଃନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି, ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ତାଙ୍କର ଶ୍ଵିରତା ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରମାଣିତ କରିଛନ୍ତି ।

2017 ରେ ଭାଲେନା ଶ୍ରୀଲଙ୍କାର କଲମ୍ବୋରେ ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ଜିତିବା ଦ୍ୱାରା ସେ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ନାମ ବିଶ୍ୱ ମାର୍ଶାଲ ଆର୍ଟର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପର୍ମ୍ୟାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚାଇଥିଲେ , ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ତାଙ୍କପାଇଁ ପ୍ରଶାସାର ସୁଅ ଛୁଟିଥିଲା । ବିଦେଶରେ ତାଙ୍କର ସଫଳତା କେବଳ ଭାରତର କରାଟେ ପ୍ରୋଫ୍ରାଇଲକୁ ଉଚ୍ଚ କରିଥିଲା ତା ହୁହେଁ ବରଂ ନିଜର ଜଣେ ଝିଅ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପ୍ରତରେ ଚମକୁଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟ ଗୋରବାନ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ସଫଳତା ପଛରେ ନିରନ୍ତର ତାଲିମ, ଅଟଳ ଶୁଙ୍ଗଳା ଏବଂ ଜଣେ ଖେଳାଳିଙ୍କ ଉକ୍ତର୍ଷ ହାସଲ କରିବାର ଅବମ୍ୟ ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର କାହାଣୀ ରହିଛି । ଭାଲେନାଙ୍କ ଯାତ୍ରା ଅଗଣ୍ତି ଯୁବ ଓଡ଼ିଆ ଖେଳାଳିମାନଙ୍କୁ - ବିଶେଷକରି ସେହି ଝିଅମାନଙ୍କୁ - ପ୍ରେରଣା ଦିଶ ଯେଉଁମାନେ ଭାଲେନାଙ୍କୁ ଧାନ ଏବଂ ପ୍ରତର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକରୁଥିବା ଭାଙ୍ଗିଆଗନ୍ତୁ ବଢୁଥିବାର ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ବୋଲି ଦେଖନ୍ତି ।

ଆଜି, ଓଡ଼ିଶା ଭାଲେନା ଭାଲେଣ୍ଟିନାଙ୍କୁ କେବଳ ଜଣେ ଚମ୍ପିଅନ୍ ଭାବରେ ମୁଁହେଁ, ବରଂ ଜଣେ ସାଂସ୍କାରିକ ଏବଂ କ୍ରୀଡ଼ା ରାଜଦୂତ ଭାବରେ ସମ୍ବାନ୍ଧିତ କରେ ଯାହାଙ୍କ ଉକ୍ତର୍ଷତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢ଼ିକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ଚାଲିଛି ।

**ଓଡ଼ିଶାର କରାଟେ ଚମ୍ପିଅନ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶୈତରେ
ଉକ୍ତର୍ଷତାର ପ୍ରେରଣାଦାୟକ**

Achievers

Valena Valentina stands today as one of Odisha's most inspiring sporting icons—a karate champion whose discipline, grit, and determination have placed her firmly on India's martial arts map. Celebrated across her home state, Valena is not just a national gold medalist but a symbol of the strength and resilience Odisha proudly claims as its own.

Her journey began with a spark of talent that quickly turned into a trailblazing career. Odisha watched with pride as she secured two gold medals in Delhi in 2011, an early triumph that announced the arrival of a remarkable athlete. She reaffirmed her dominance with another gold in Delhi in 2014, proving her consistency and competitive mastery across the years.

Odisha's applause grew louder in 2017, when Valena clinched a prestigious international gold medal in Colombo, Sri Lanka—a victory that carried her state's name onto the global martial arts stage. Her success abroad not only elevated India's karate profile but also filled Odisha with immense pride as one of its daughters shone internationally.

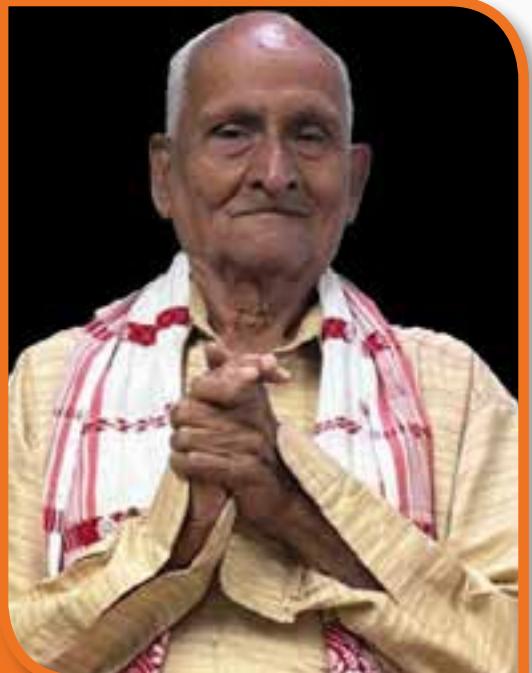
Behind these achievements lies a story of relentless training, unshakable discipline, and an athlete's unwavering will to excel. Valena's journey inspires countless young Odia athletes—especially girls—who see in her a role model breaking barriers through focus and fierce dedication.

Today, Odisha celebrates Valena Valentina not just as a champion, but as a cultural and sporting ambassador whose excellence continues to uplift and motivate the next generation.

Odisha's warrior champion inspiring
excellence across every arena

Trailblazing

**Surendra
Nath Panda**

Business Visionary

ଶିଜ୍ୟ ଓ ପରମ୍ପରାର ଅପୂର୍ବ ସମନ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିବା କଟକ ସହରରେ ଏମିତି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥିଲେ ଯିଏ ଚାରିଆଟେ ବିଜେଇ ହୋଇ ରହିଥିବା ମସଲା ଶିକ୍ଷକୁ ସଂଗଠିତ କରି ଉକ୍ତରେ ପରିଣତ କରିବାର ବିଷ୍ଣୁବୀ କର୍ଣ୍ଣଧାର ଥିଲେ । ଭାରତ ମସଲାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଏବଂ ଅଧିକ ସ୍ଥରେତ୍ର ନାଥ ପଣ୍ଡା - ଦୁଇତା ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ରା ପ୍ରତି ଅଟଳ ପ୍ରତିବନ୍ଦତାର ଏକ ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଭାବରେ ଆଜି ନିଜର ଏକ ଭିନ୍ନ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡା, 1999 ରେ ମାତ୍ର 1,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଏକ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ବିଶ୍ୱାସ 'ସାଲିସ ବିହୀନ ଗୁଣବତ୍ରା ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ତୋଷତା ଭାବନାରୁ ସମୃଦ୍ଧି ହୁଏ' ସହିତ ବ୍ୟବସାୟରେ ପାଦ ଦେଇଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗ୍ରାଇଣ୍ଟ୍ ମୁନିଚିଟି, ଜନ୍ୟ ଭାରତ ସ୍ଥାଇସେସ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍ ରେ ପରିଣତ ହୋଇ, 700 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ ହୋଇଛି, ଓଡ଼ିଶାରେ 60% ରୁ ଅଧିକ ବଜାର ଅଂଶ ହାସଲ କରିଛି, ନିଜ ଉପାଦ ସାରା ଭାରତ ଏବଂ ଆତମ୍ଭିକ ବିଦେଶକୁ ମଧ୍ୟ ପହଞ୍ଚାଉଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡା ପୂର୍ବ ଭାରତରେ କ୍ରାନ୍ତେନିକ ଗ୍ରାଇଣ୍ଟ୍ ପ୍ରୟୁକ୍ଷିବିଦ୍ୟାର ଅଗ୍ରଣୀ ଉପଯୋଗକର୍ତ୍ତା ହୋଇ, ଭାରତ ମସଲା ପ୍ରାକୃତିକ ସୁଗନ୍ଧ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକନୀୟ ତେଲକୁ ବନାଯି ରଖିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇଛନ୍ତି ଯାହା ପାରମ୍ପରିକ ପରିଚିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ସେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ସୁବିଧା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି, 2,000ରୁ ଅଧିକ ବିତରକ ନେଟ୍‌ଵାର୍କ୍ ନିର୍ମାଣ କରିବା ସହିତ ISO ରୁ HACCP ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ତାଙ୍କର ଦର୍ଶନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ଯେ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ଗ୍ରାହକ ହିଁ ଜିଶ୍ଵର ।

ବ୍ୟବସାୟ ବ୍ୟତୀତ, ତାଙ୍କର ଭାରତ ପାଉଣ୍ଡେସନ୍ ଅବହେଳିତଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ "ଭାରତ ପ୍ରତିଭା ସନ୍ଧାନ" ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃତିତ୍ୱ ହାସଲକାରୀଙ୍କୁ ସନ୍ଧାନିତ କରିଥାଏ । "ଓଡ଼ିଶାର ବ୍ୟବସାୟ ଆନ୍ଦୋଳନିକ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ପକୃତ ମଣି ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡା ଅନେକ ନୀରବ ପ୍ରତିଭା ସହିତ ଫଳସୁଳକ୍ଷଣ -ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ସାମ୍ବାନ୍ୟରେ, ଗୁଣବତ୍ରାକୁ ବିଶ୍ୱାସରେ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟକୁ ସେବାରେ ପରିଣତ କରିଛନ୍ତି ।

“

ଭାରତର ରୋଷେଇ ବିଷ୍ଣୁବକୁ
ସାଦିଷ୍ଟ କରିଥିବା ମସଲା ବିଶେଷଜ୍ଞ

”

Achievers

In the bustling heart of Cuttack, where commerce meets tradition, emerged a man who would revolutionize India's spice industry from fragmentation into organized excellence. Surendra Nath Panda—founder and chairman of Bharat Masala—stands as a towering testament to vision, perseverance, and unwavering commitment to quality.

With education only through tenth standard, he stepped into 1999 with a modest Rs. 1,000 and an unyielding conviction: that prosperity flows from uncompromising quality and customer devotion. That small grinding unit has blossomed into Jay Bharat Spices Pvt. Ltd.—a Rs. 700+ crore enterprise commanding over 60% market share in Odisha, reaching across India and eight countries abroad.

Panda pioneered cryogenic grinding technology in Eastern India, ensuring Bharat Masala retained natural aroma and essential oils that conventional methods destroyed. He established state-of-the-art facilities, built a 2,000+ distributor network, and secured certifications from ISO to HACCP—each reflecting his philosophy that employees are invaluable assets and customers divine.

Beyond business, his Bharat Foundation champions underprivileged education and the annual "Bharat Pratibha Samman" honoring achievers across fields. Recognized with numerous awards including "Brand of Odisha, Pride of India," Panda proves that determination transcends formal credentials.

A true jewel of Odisha, he shines with quiet brilliance—transforming vision into empire, quality into trust, and business into service.

The spice visionary who flavored
India's culinary revolution

Trailblazing

**Dr Damayanti
Beshra**

Cultural
Guardian

ମୁରଭୁଙ୍ଗର ଜଙ୍ଗଲର ମନୋରମ କୋଳରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଆଦିବାସୀ ପରମ୍ପରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତ୍ୟେ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଶ୍ଚାସ ନିଏ, ସେଇଠି ତଢ଼କର ଦମୟତ୍ତୀ ବେଶ୍ରା ସେଠାକାର ଭାଷାକୁ ଜୀବନ୍ତ ଏତିହ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଏହି ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ବିହାନ, ନିଜର ନିରବକ୍ଷିନ୍ଦ୍ର ସାଧନା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଦିବାସୀ ସ୍ଵରକୁ ନୀରବତାରେ ଲୁପ୍ତ ହେବାକୁ ଦେଇନାହାନ୍ତି ।

ଜଣେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ସାନ୍ତ୍ରାଳୀ ଲେଖକୀ ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ବିହାନ ଦମୟତ୍ତୀ ବେଶ୍ରା ସାନ୍ତ୍ରାଳୀ ସାହିତ୍ୟର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଛନ୍ତି । ତଢ଼କର ଦମୟତ୍ତୀ 1994 ମସିହାରେ ସାନ୍ତ୍ରାଳୀ ଭାଷାରେ କବିତା ସଂକଳନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ପ୍ରଥମ ମହିଳା । ସେ ସାନ୍ତ୍ରାଳୀ ଭାଷାର ପ୍ରଥମ ମହିଳା ପତ୍ରିକା "କରମ ଦାର" ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରମୁଖ ଗବେଷଣା, ହୃଦୟ ଉତ୍ସାହ କବିତା ଏବଂ ସାନ୍ତ୍ରାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ମଞ୍ଚ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ମାଧ୍ୟମରେ, ସେ ଏକ ଉପାକ୍ଷ ଭାଷାକୁ ଭାରତର ସାଂସ୍କୃତିକ ମାନଚିତ୍ରରେ ଏହାର ଯଥାର୍ଥ ଜ୍ଞାନ ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ପଥ ପରିଷାର କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କୃତିଗୁଡ଼ିକ ଜଙ୍ଗଲ ମାଟିରେ ତାଳପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଦଚିହ୍ନ ପରି ପ୍ରତିଧିନିତ ହୁଏ - ସଞ୍ଚିଦାୟ, ନାରୀଭ୍ୟାବାଦିକ ଏବଂ କାଳଜୀମୀ ଆଦିବାସୀ କାହାଣୀକୁ ଜୀବନ୍ତ କରେ ।

ଆଦିବାସୀ ସ୍ଵରର ଜଣେ ଉତ୍ସାହୀ ପ୍ରବନ୍ଧା, ବେଶ୍ରା ଭାଷାବିଜ୍ଞାନରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ସବ ତିର୍ଯ୍ୟୀ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ 2009 ମସିହାରେ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ 2020 ମସିହାରେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସମେତ ଅନେକ ସମ୍ମାନ ପାଇଛନ୍ତି ।

ସେ ଲେଖୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠା ସାନ୍ତ୍ରାଳୀ ଏତିହ୍ୟକୁ ନବୀକରଣ କରେ; ସେ ପ୍ରେରଣା ଦେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ର ଏହାର ଉବିଷ୍ୟତକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରେ । ପ୍ରଶଂସିତ ଲେଖକା ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ଉର୍ଧ୍ଵକୁ ଯାଇ, ତଢ଼କର ବେଶ୍ରା, ସମୃତିର ରକ୍ଷକ, ପରମ୍ପରା ଏବଂ ଆଧୁନିକତା ମଧ୍ୟରେ ସେତୁ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଜୀବନ ପ୍ରମାଣ କରେ ଯେ ଭାଷା ର ସଂରକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ହେଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଇପାରେ - ଏକ ଅକାଟ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯାହା ସେ ନୀରବ ପ୍ରତିଭା ସହିତ ମୂରିମନ୍ତ୍ର କରନ୍ତି, ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ଶ୍ଵାସୀ କବିତାରେ ପରିଣତ କରନ୍ତି ।

**ସାନ୍ତ୍ରାଳୀ ଆମ୍ବା ଏବଂ
ସ୍ଵରର ରକ୍ଷକ**

Achievers

In Mayurbhanj's forest embrace, where tribal traditions breathe through every leaf, Dr. Damayanti Beshra transformed language into living legacy. This Padma Shri scholar refused to let indigenous voices dissolve into silence.

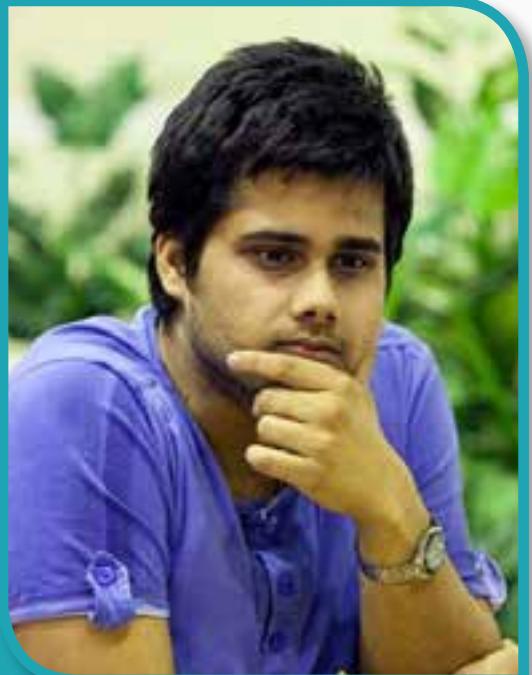
Through pioneering research, evocative poetry, and founding Santali literary forums, she carved pathways for a marginalized language to claim its rightful place on India's cultural map. Her works echo like rhythmic footsteps on forest soil—celebrating community, womanhood, and timeless tribal narratives.

Each page she writes renews Santali heritage; each student she inspires strengthens its future. More than acclaimed writer, Dr. Beshra is memory's custodian, building bridges between tradition and modernity. Her life proves that preserving language preserves people themselves—a truth she embodies with quiet brilliance, transforming cultural preservation into enduring poetry.

“
Guardian of santali
soul and voice
”

Trailblazing

Debadis Das

Chess Trailblazer

ଏହି ଲାଇଚ ତାଙ୍କୁ ଖୋଜିପାଇବାର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ, ଦେବାଶିଷ ଦାସ ଚରଣ୍ଟି ଟି ସ୍କୋଲ୍ୟାର ରେ ପାଇଛନ୍ତି ହୋଇଥାରିଥୁଲେ – ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାଲୁ ବା ଗତି ସୀମାବନ୍ଧତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ନୀରବ ବିଦ୍ରୋହର ରୂପ ନେଇଥିଲା । ଭୁବନେଶ୍ୱରର ରାଷ୍ଟ୍ରାରୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଚୁର୍ଷାମେଣ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସେ ଚେସ୍ ପ୍ରତି ଏକାଗ୍ରତା ହାରା ପରିଚାଳିତ ଏକ ଯାତ୍ରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥୁଲେ ।

ଦେବାଶିଷ ଦାସ ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଭାରତୀୟ ଚେସ୍ ଗ୍ରାଣ୍ଡମାଷ୍ଟର ଏବଂ 2013ରେ ଏହି ସନ୍ମାନଜନକ ଟାଇଟଳ ହାସଲ କରିବାରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି । ସେ ବିରଳ ଅନ୍ତର୍ଜାତି ଏବଂ ବିଚକ୍ଷଣତା ସହିତ ଖେଳିଛି । ତାଙ୍କର ଖେଳୁ ନିଯନ୍ତ୍ରିତ ଅତ୍ୱି ପରି ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ: ସଠିକ୍, ସାହସିକ, ଗଭୀର ଚିତ୍ରନଶୀଳ । ତାଙ୍କର ରଣନୀତିକ ପ୍ରତିଭା ପାଇଁ ଜଣାଶୁଣା, ସେ ଅନେକ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଚୁର୍ଷାମେଣ୍ଟରେ ଭାରତକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଛନ୍ତି । ସେ 2018 ରେ କମନ୍ୟୁଲେଲଥ ଚେସ୍ ଚାମ୍ପିଅନସିପରେ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ପଦକ ଜିତିଥୁଲେ ଏବଂ 2017 ଜାତୀୟ ପ୍ରିମିୟର ଚାମ୍ପିଅନସିପରେ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥାନ ହାସଲ କରିଥୁଲେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଜୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ଗର୍ବକୁ ବହନ କରେ, ପ୍ରମାଣ କରିଦିଏ ଯେ ବିଶ୍ୱପ୍ରତ୍ୟେ ଉଚ୍ଚର୍ଷତା ନୀରବ ଉପକ୍ରମରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।

ଦେବାଶିଷ ଯୁବ ପ୍ରତିଭାକୁ ପୋଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଗଭୀର ପ୍ରତିବନ୍ଦ । ଗ୍ରହି ବ୍ୟତିରଖେ ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଆଚିହ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଛିକୁ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ରହିଛି । ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ତାଲିମ ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ, ତାଙ୍କର ମୃଦୁଭାଷୀ ନେତୃତ୍ୱ ଓଡ଼ିଶାର ଚେସ୍ ଲକୋସିଷ୍ଟମାଙ୍କୁ ମୁଢନ ଆଶା ସଞ୍ଚାର କରାଇଥାଏ, ପ୍ରଥମେ ନିଜସ୍ଵ କଳାକୁ ତାଙ୍କୁ କରିଥୁବା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରତିଭାକୁ ପୋଷଣ କରିଥାଏ । ସେ କିଙ୍ଗତମ୍ ଅଣ୍ଟ ଚେସ୍ ଏକାଡେମୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ।

ଦେବାଶିଷ ଦାସ କେବଳ ବୋର୍ଡ ର ଚାମ୍ପିଅନ୍ ଭାବରେ ହୁହେଁ ବରଂ ଅଧିବସାୟ ଏବଂ ନିପୁଣତାର ନୀରବ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ସଫଳତାର ପୃଷ୍ଠା ଭୂମିରେ ସେ ଦୃଢ଼ ଆଗ୍ରହର ଶାୟୀ ପ୍ରତିଭାକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି ।

“
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ଗ୍ରାଣ୍ଡମାଷ୍ଟର,
ଚେସ୍ ଅଗ୍ରଣୀ

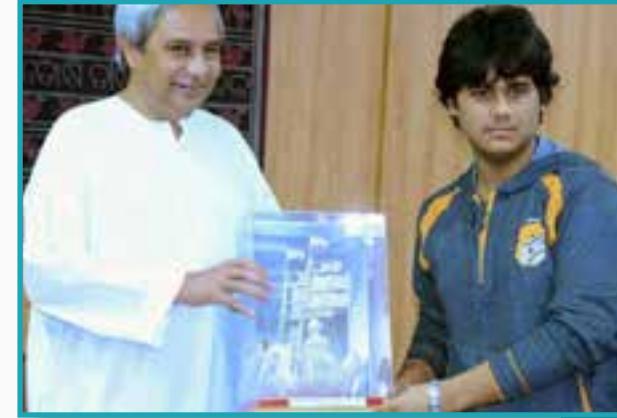
Achievers

Long before spotlights found him, a master of sixty-four squares—each move a quiet rebellion against limitation. From Bhubaneswar's lanes to international tournaments, he charted a journey powered by meditative devotion to chess.

Odisha's first Grandmaster plays with rare intuition and steel. His games unfold like controlled fire: precise, daring, deeply thoughtful. Every triumph carried his state's pride across continents, proving world-class excellence emerges from unassuming beginnings.

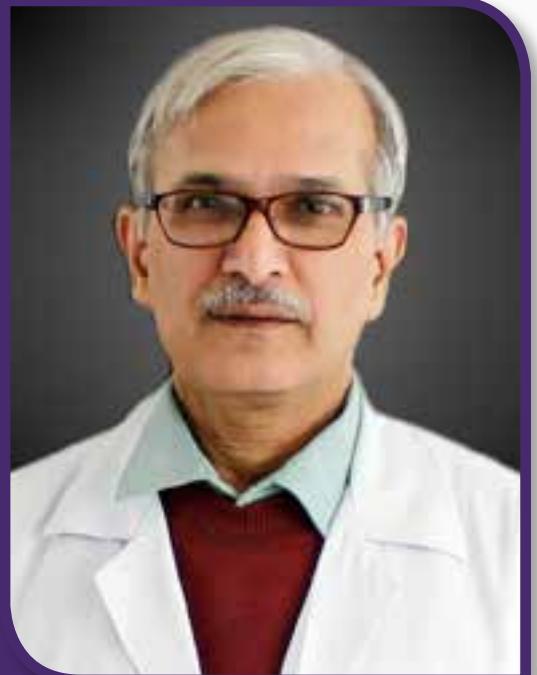
Beyond trophies lies his true legacy: inspiration breathed into the next generation. Through mentorship and training initiatives, his soft-spoken leadership anchors Odisha's chess ecosystem, nurturing talent with the patience that once sharpened his own craft.

Debashis Das stands not merely as board champion but as symbol of persistence and mastery's quiet power. In Odisha's tapestry of achievers, he represents steadfast passion's enduring brilliance.

“
**Odisha's first grandmaster,
chess pioneer**
”

Trailblazing

**Dr. Ashok Kumar
Mahapatra**

Healthcare
Visionary

ବ୍ୟୁତ ରୋସର୍ଜନ ପକ୍ଷୀ ତତ୍ତ୍ଵର ଅଶୋକ କୁମାର ମହାପାତ୍ର ଜୀବନ ନୀରବରେ ଭବିଷ୍ୟତ ଏବଂ ଆଶାକୁ ପୁନଃ ଜାଗାତ କରିବାରେ ବିଟିଚାଲିଛି । ଭାରତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମୁୟରୋସର୍ଜନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା, ଓଡ଼ିଶାର ଶାନ୍ତ ପରିବେଶରୁ ଚିକିତ୍ସା ଉକ୍ତଷ୍ଟତାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ସାମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା ଶୃଙ୍ଖଳା, ସମବେଦନା ଏବଂ ଅଟଳ ମାନବତାରେ ଖୋଦିତ ହୋଇଛି ।

AIIMS ରେ 42 ବର୍ଷ ଧରି ସେ ମୁୟରୋସାଜନ୍ମ ସେଷ୍ଟରର ନେତୃତ୍ବ ନେଇଥିଲେ, 2017ରେ ଭାରତର ପ୍ରଥମ କ୍ରାନିଓପାଗସ୍ ସଫଳତାଭାବରେ ଯୋଡ଼ାମୁଣ୍ଡ ଶିଶୁ ଜଗା ଏବଂ କାଳିଆଜି ୧୭ ମୃଣାର ଶୀତିହାସିକ ପୃଥକୀକରଣ ଅଞ୍ଚୋପରାର ସମେତ ଜଟିଳ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅଗ୍ରଣୀ ଭାବେ ତାଙ୍କର ସୁନ୍ନାମ ବୁଝାଇଛି । ଏମ୍ବୁତୁବନେଶ୍ଵରର ପୂର୍ବତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ, ସେ ତାଙ୍କର ମାନଙ୍କର ମୃଥୀ ପିତ୍ତିକୁ ପ୍ରତିପାଳନ କରିଛନ୍ତି କହିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହେବନାହିଁ, ଏହା ସହିତ ସେ ନେତୃତ୍ବ ଦାୟିତ୍ବ ସହିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସଠିକତା ଖ୍ଲାପିତ କରିଆସିଛନ୍ତି ।

ତଥାପି ନମ୍ବରା ଉତ୍ୱଳତମ ଭାବରେ ଫେଲସୁଛି । ବିଶ୍ୱରାୟ ସ୍ଵାକୃତି ସବ୍ରେ, ସେ ଓଡ଼ିଶାର ସେବା ନୀତିରେ ନିମନ୍ତ୍ତି ରହିଛନ୍ତି, ଉତ୍ୱଳ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥୁବା ଲୋକଙ୍କ ନିବିଟତର କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର 875 ପ୍ରକାଶନ, 16 ପୁସ୍ତକର ଶୌରବମାୟ ରଚ୍ୟିତା ଏବଂ ବିଶ୍ୱର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାଞ୍ଚ ମୁୟରୋସର୍ଜନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଖ୍ଲାନ ପାଆନ୍ତି । ତତ୍ତ୍ଵର ମହାପାତ୍ର କେବଳ ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଠକୁ ମୁହଁ ବରଂ ଆଶାକୁ ସୁମ୍ଭୁ କରନ୍ତି - ଏକ ମାଣି ଯାହାର ପ୍ରତିଭା ଦକ୍ଷତାକୁ ସେବାରେ, ସେବାକୁ ଖ୍ଲାଯୀ ଶୀତିହ୍ୟରେ ପରିଣତ କରେ ।

“
ନମ୍ବରାର ସହିତ ନେତୃତ୍ବ ନେଇ ଆଶା ପୁନଃଖ୍ଲାପିତ
କରୁଥୁବା ନିରବ ସାଧକ
”

Achievers

Dr. Ashok Kumar Mahapatra's life quietly reshaped destinies. Known as one of India's finest neurosurgeons, his journey from Odisha's serene landscapes to medical excellence's commanding frontiers was carved with discipline, compassion, and unwavering humanity.

In operating theatres where hope hangs by threads, Dr. Mahapatra became life's guardian. His calm, assured hands restored futures to patients who had surrendered their last faith. As AIIMS Bhubaneswar's former Director and teacher, he nurtured doctor generations, instilling scientific precision married to moral responsibility.

Yet humility shines brightest. Despite global recognition, he remains rooted in Odisha's service ethos, dedicating his life to bringing advanced healthcare closer to those most needing it.

Dr. Mahapatra heals not just brains but hope itself—a jewel whose brilliance transforms skill into service, service into lasting legacy.

“

**Neurosurgeon who restored
futures and hope**

”

Trailblazing

**Durga Charan
Ranbir**

Cultural
Torchbearer

୬୫ ଉଁଠି କିଛି କଳାକାର ପରମ୍ପରାକୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି, ପହଞ୍ଚୀ ଦୁର୍ଗା ଚରଣ ରଣବୀର ଏଥୁରେ ନୃତ୍ୟରେ ନୃତ୍ୟରେ ଯୋଡ଼ିପାରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାୟ ବିଶ୍ୱାରବଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ଗତିଶୀଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ପରି ଅନୁଭବ ହୁଏ, କୋଣାର୍କର ପଥର ପରି ପ୍ରାଚୀନ କିନ୍ତୁ କବିତା ପରି କୋମଳ ପବିତ୍ର ତାଳ ବହନ କରେ ।

ରଣବୀର ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଛୁପାଇ, ଯିଏ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପରମ୍ପରାକୁ ସମସାମ୍ଯିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ନିର୍ବିଶ୍ୱରେ ଯୋଡ଼ିପାରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାୟ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଏବଂ ଉକ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ, ତାଙ୍କର ସ୍ଵଜନଶୀଳ ଯାତ୍ରା ପାଞ୍ଚ ଦଶଶିଲ୍ପ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମୟ ଏବଂ 200 ରୁ ଅଧିକ ନୃତ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପ୍ରଯୋଜନା ସହ ବ୍ୟାପ୍ତ । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିବେଶଗତ ଚେତନା ଏବଂ ମହିଳା ସନ୍ତ୍ରିକରଣ ଭଲି ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ସାହସିକ ଭାବରେ ଜନ୍ମିତ କରି, ଓଡ଼ିଶାୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ପରିସରକୁ ବିପ୍ଳାର କରିଥାଏ ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗୁରୁମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ତାଳିମପ୍ରାପ୍ତ, ଗୁରୁ ରଣବୀର ନୃତ୍ୟର ମୂର୍ଚ୍ଛାମନ୍ତ୍ର ସୁନ୍ଦରତାକୁ ବିଚକ୍ଷଣତା ସହିତ ପରିପ୍ରକାଶ କରି ଅଭିନ୍ୟା ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ-ପ୍ରେରିତ ନୃତ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ମାଧ୍ୟମରେ ନୃତ୍ୟ ଶବ୍ଦାବଳୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଜନ୍ମିତ କିନ୍ତୁ ବୋଧଗମ୍ୟ, ଶିକ୍ଷଣାଳୀ କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭୀୟ ରଚନା ଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ନୃତ୍ୟକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କାହାଣୀରେ ପରିଣତ କରିଚାଲିଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ମହାନ ପଞ୍ଜାଖାନ ବାଦକ, ରଣବୀର କୋଣାର୍କର ପବିତ୍ର ବାଲିରୁ କେନେତି ସେଣ୍ଟର ଭଲି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବିଶ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସହିତ ବିରଳ ଓଡ଼ିଶାୟ-ମର୍ଦଳା ମିଶ୍ରଶର ପୃଷ୍ଠ ପୋଷକ । ସେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାୟ ପ୍ରଚଳନ କରି ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଲିଙ୍ଗଗତ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ କରିଛନ୍ତି, 500 ରୁ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷ୍ୟଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ପଦ୍ମ ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ।

ପହଞ୍ଚୀ (2020) ସମେତ, ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାୟ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ସନ୍ମାନରେ ସନ୍ମାନିତ, ରଣବୀର 75 ବର୍ଷ ବୟସରେ ଡିଜିଟାଲ ଭାବରେ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ।

ସେ କୋମଳ ସଠିକତା ସହିତ, ସେ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିଭାକୁ ପ୍ରତିପୋଷଣ କରନ୍ତି, ସୁନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାୟ ଦ୍ୱାଳା ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ବାହାରକୁ ଯାଇ ବହୁ ଦୂର ଯାତ୍ରା କରୁ ।

“

**ଓଡ଼ିଶାୟ ଅନ୍ତର୍ମାନ ମଣାଳବାହକ
ଏବଂ ଉଭାବକ**

”

Achievers

Where some artists follow tradition, Padma Shri Durga Charan Ranbir breathes new life into it. This Odissi maestro's every movement feels like prayer etched in motion, carrying sacred rhythms as ancient as Konark's stones yet tender as poetry.

For decades, Guru Ranbir has shaped Odissi with reverence and innovation. Trained under illustrious masters, he refined the dance's sculptural elegance while creating new vocabulary through abhinaya and martial-inspired choreography. His compositions—complex yet fluid, powerful yet soulful—transform dance into spiritual storytelling.

Generations of dancers owe their grace to his mentorship. With gentle precision, he nurtures global talent, ensuring Odissi's flame travels far beyond birthplace.

Honoured with the Padma Shri, Durga Charan Ranbir remains tradition's living torchbearer—transforming movement into mantra, devotion into dance, heritage into breathing legacy.

“

**Odissi's eternal torchbearer
and innovator**

”

Trailblazing

**Padma Shri
Ignace Tirkey**

Hockey Legend

ଶ୍ରୀଅନ୍ତମାନଙ୍କୁ ପଦକ ପାଇଁ ମନେ ରଖାଯାଏ; କିନ୍ତୁ କେତେଜଣଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଭାବନା ଓ ବିଚାରଧାରା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ପ୍ରାଣଭୂମିର ନୀରବ ଯୋଜା, ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଇଶ୍ୱର ତିକୀ ତକ୍ଷଧୂର ଜଣେ। ଆବେଗ ଏବଂ ନିର୍ମମ ପରିଷ୍ଠିତିର ଶୁଙ୍ଗଲାରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସେ ନିଜର ଦୃଢ଼ ନିଷ୍ଠାରୁ ଫଳରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରୁ - ଭାରତର ହକି ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗତିକରି ଆଜି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ତିର୍କୀ ଭାରତର ସବୁଠାରୁ ସନ୍ମାନିତ ଫିଲ୍ଡ ହକି କିମ୍ବଦକ୍ଷୀ ଖେଳାଳୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, ଯିଏ ନିର୍ଭୀକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରେରଣାଦାୟକ ନେତୃତ୍ବ ପାଇଁ ଜଣାଶୁଣା । ଇଶ୍ୱର ହୃଦ, ସଂଯମ, ଅଟଳ ଭାବରେ ଧାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ ରୁହୁନ୍ତି । ପାକିସ୍ତାନ ବିପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କର 2003 ଏସିଆ କପ୍ ଫାଇନାଲ୍ ଗୋଲକିପର ଗୋତ୍ର ମର୍ମ ଦେଇ ବଲ୍ ମାରିବା ଏବଂ ଭାରତର ଏତିହାସିକ ପ୍ରଥମ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ହାସଲ କରିବା- ଭାରତୀୟ ହକିର ସମୃଦ୍ଧିରେ ଲିପିବନ୍ଧ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ।

ପାନପୋଷ ସ୍ପୋର୍ଟ୍ ହଷ୍ଟଲ, ରାଉରକେଳାରେ ତାଲିମପ୍ରାୟ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ସେନା ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥତ, ସେ ଆଜି ଜଣେ ମେନ୍ଦର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ମହାନତା ସ୍ଵରଣୀୟ ଖେଳଠାରୁ ଅଧୂକ ବ୍ୟାପିଛନ୍ତି । ଇଶ୍ୱର ବିଜୟରେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା, ପ୍ରତିକୂଳତାରେ ଛାଇତା, ଅହଂକାର ବିନା ନେତୃତ୍ବକୁ ମୂରିମାନ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ଯୁବକମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ସେ ହୋଇଗଲେ “ସ୍ଵପ୍ନ ପରିଷ୍ଠିତିକୁ ପଛରେ ପକାଇଥାଏ, ଦୂରଦୂରାନ୍ତ କୋଣରୁ ବି ପ୍ରତିଭା ବିଶ୍ୱ ଶୁରରେ ଚମକପ୍ରଦ ହୁଏ” ର ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ।

ପଦ୍ମଶ୍ରୀ, ଅର୍ଜୁନ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ବିଶେଷ ସେବା ପଦକରେ ସନ୍ମାନିତ, ସେ ଜାତୀୟ ନାୟକ ଭାବରେ ଦଶ୍ୟାୟମାନ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର କ୍ରୀଡ଼ାର ସ୍ଵନ୍ଦର - ଆମକୁ ସତ୍ୟ ପ୍ରତିଭା ନମ୍ରତା, ହୃଦୟ, ଅଟଳ ଦୃଢ଼ତା ଉପରେ ନିର୍ମାଣ କରେ ବୋଲି ମନେ ପକାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ହକିର ନୀରବ ଯୋଜା

Achievers

Champions are remembered for medals; some for the spirit they brought. Padma Shri Ignace Tirkey, the quiet warrior from Odisha's tribal heartland, belongs to the latter. From Sundargarh—India's hockey cradle—he rose with determination forged from passion and relentless discipline.

As India's formidable centre-half, Ignace was swift, composed, unshakably focused. His legendary 2003 Asia Cup final goal against Pakistan—slipping the ball between the goalkeeper's legs—is forever etched in Indian hockey's memory, when the nation's heartbeat echoed his stick's rhythm.

His greatness extends beyond iconic plays. Ignace embodied dignity in victory, resilience in adversity, leadership without ostentation. For Odisha's tribal youth, he became living proof that dreams outgrow circumstances, that talent from remote corners shines globally.

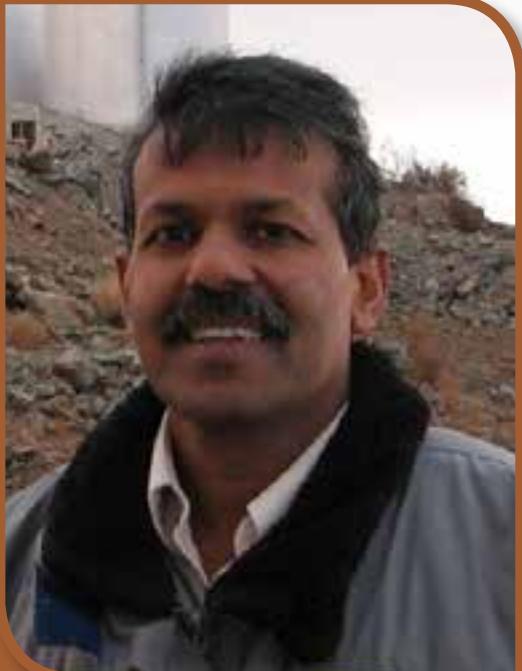
Honoured with Padma Shri, he stands as national hero and Odisha's sporting pulse—reminding us true brilliance builds on humility, heart, unwavering grit.

Hockey's quiet warrior
from Sundargarh

99

Trailblazing

**Dr. Kailash
Chandra Sahu**

Cosmic Explorer

ମସି ଗବେଷକ ସମ୍ବ୍ରଦ୍ଧ ପାର ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ - କେହି କେହି ନୀଳ ଆକାଶର ନୀରବ ଅସୀମତା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପୁତ୍ର ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ବିଜ୍ୟାତ ଜ୍ୟୋତିର୍ବଦ ତତ୍ତ୍ଵର କେଳାସ ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତି । କଟକର ଗ୍ରାମୀଣ ଅଞ୍ଚଳରୁ ସେସି ଚେଲିଷ୍ପୋପ୍ ବିଜ୍ୟାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ତାଙ୍କ ପଥ ଅଟଳ ଉକ୍ତଶା ଓ କୌତୁକର ରେ ଆଲୋକିତ ହୋଇଆସିଛି ।

ତତ୍ତ୍ଵର କେଳାସ ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ ନାସାର ଜଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓଡ଼ିଆ ବୈଜ୍ୟାନିକ, ଯିଏ ଜ୍ୟୋତିର୍ବଜ୍ଞାନରେ ତାଙ୍କର ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ସେ ଆମ ଗ୍ୟାଲାକ୍ଷିରେ ଏକ ବିଜ୍ଞିନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱର ସଠିକ ମାପ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଲବର୍ତ୍ତ ଆଇନଷ୍ଟାଇନଙ୍କ ସାଧାରଣ ଆପେକ୍ଷିକତା ତରିକୁ ସଫଳତାର ସହ ପ୍ରମାଣିତ କରି ଇତିହାସ ରଚିଛନ୍ତି ।

“ପ୍ଲାନେଟ ହୃଦୟ” ଭାବରେ ପରିଚିତ ତତ୍ତ୍ଵର ସାହୁ ହବଲକୁ ମୁଖ୍ୟ ଉପକରଣ ଏବଂ ରାତିର ଆକାଶକୁ କାନ୍ତାସ ଭାବରେ ସନ୍ତୋଷ, ମହାକାଶର ଅପହଞ୍ଚ ରହସ୍ୟଶୁଦ୍ଧିକୁ ଉତ୍କ୍ଷେତ୍ରନ କରିଆସିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅଗ୍ରଣୀ ଶୁଭରହାକର୍ଷଣ ମାଲକ୍ରୋଲେନ୍ଦ୍ରିୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିର୍ବଜ୍ଞାନର ପ୍ରଥମ ପୃଥକ କ୍ଷାକ ହୋଲ ମାପ ହାସଲ କରିପାରିଛି - ଯାହା ଜ୍ୟୋତିର୍ବଜ୍ଞାନ ସୀମାକୁ ବିପ୍ରାର କରିବା ଏବଂ ଅଦୃଶ୍ୟ ମହାଜାଗତିକ ଶକ୍ତିର ବୁଝାମଣାକୁ ଗଭୀର କରିବାର ଏକ ପ୍ରମୃଖ ଉପାଦାନ ହୋଇପାରିଛି । ଏକ୍ଷେପାକ୍ଷମେଣ୍ଟ, ଶ୍ଵାର କୁଷ୍ଟର ଏବଂ ଶାଲାକ୍ଷିକ ସଂରଚନା ଉପରେ ତାଙ୍କର ଗବେଷଣା ବିଶ୍ୱ ବୈଜ୍ୟାନିକ ଟିପ୍ପାଧାରାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରି ଚାଲିଛି ।

ନିଷ୍ଠ୍ରୀୟ ଉତ୍ସବର ପଛରେ ତାଙ୍କ ମନ ପ୍ରାଣରେ ନିପ୍ରତା, ଶୁଙ୍ଗଳା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ମାଟି ଦ୍ୱାରା ଛ୍ଵାପିତ ଗଭୀର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଭରି ହୋଇ ରହିଛି । ସେ ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତି ଯେ ତାରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥୁବା ସ୍ଵପ୍ନ ଯେ କେବଳ ସମ୍ବନ୍ଧ ତା ମୁହଁ ବରଂ ଏହା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହାହିଁ ଅଗଣ୍ଯତ ଯୁବ ମନକୁ ପ୍ରେରିତ କରି ଆସିଛି ।

1977 ମସିହାରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ହାସଲ କରିଥୁବା ତତ୍ତ୍ଵର ସାହୁ ଜଣେ ବିରଳ ମଣି - ଯିଏ କେବଳ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅଧ୍ୟନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ବରଂ ଆମ ଭିତରେ ଥିବା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡକୁ ବିପ୍ରାର କରନ୍ତି ।

ଅଦୃଶ୍ୟ କ୍ଷାକହୋଲ
ମାପିଥୁବା ଜ୍ୟୋତିର୍ବଦ

Achievers

Not all explorers traverse oceans—some journey through silent infinities above. Dr. Kailash Chandra Sahu, Odisha's illustrious son and world-renowned astronomer, voyages through cosmos itself. From rural Cuttack to the Space Telescope Science Institute, his path was lit by unwavering curiosity.

With Hubble as his instrument and night sky as canvas, Dr. Sahu unraveled unreachable mysteries. His pioneering gravitational microlensing work achieved astronomy's first isolated black hole measurement—expanding astrophysics frontiers and deepening understanding of unseen cosmic forces. His research on exoplanets, star clusters, and galactic structure continues influencing global scientific thinking.

Behind stellar brilliance lies humility, discipline, and values instilled by Odisha's soil. To countless young minds, he proves dreams aimed at stars are not just possible but necessary.

Dr. Sahu is a rare jewel—one who doesn't just study the universe but widens the universe within us.

**Astronomer who measured
invisible black holes**

Trailblazing

**Manasi
Pradhan**

Women's
Rights Champion

କିଛି ସ୍ଵର ସଂଘର୍ଷରୁ ଉଠିଥାଏ; ଫଳରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉପରକୁ ଉଠିବା ପାଇଁ ସଂଘର୍ଷ କରିବାକୁ ପଡ଼ିନ ଥାଏ । ମାନସୀ ପ୍ରଧାନ - ଜଣେ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ ଲେଖକୀ, ନାରୀବାଦୀ ଚିତ୍ରାନ୍ୟକ, ମହିଳା ଅଧିକାର ପାଇଁ ଯୋଜା - ସେହି ବିରଳ ଶ୍ରେଣୀ ରମହିମସୀ ଯିଏ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିକୁଳତାକୁ ଜାତୀୟ ଜାଗରଣରେ ପରିଣତ କରନ୍ତି । ଚାରିପଡ଼ା ଗ୍ରାମରୁ ବିଶ୍ୱପରୀଯ ସ୍ଵାକୃତି ପଯ୍ୟନ୍ତ, ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ଉଦାହରଣ ଦିଏ ।

"ଆନର ଫର ଝିମେନ୍ ନ୍ୟାସନାଲ୍ କ୍ୟାମ୍ପେନ୍"ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା, ଅନ୍ୟାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଵର ଉତୋଳନ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ତୀଷ୍ଣ କଲମ ସହିତ ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ ଲେଖକୀ ଭାବରେ, ମାନସୀ ମହିଳା ଜୀବନ ଉପରେ ଅନ୍ଧକାର ସୃଷ୍ଟି କରୁଥୁବା ଅସମାନତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲା ମହିଳାମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହିଂସାକୁ ସାଧାରଣ ଭାବେ ଆଦୃତ କରାଉଥୁବା ସାଂସ୍କୃତିକ ମାନଦଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ ଖୋଲିଦେଇ ଏବଂ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂରକରି ତାଙ୍କ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଆନ୍ଦୋଳନର ରୂପ ନେଇଛନ୍ତି ।

ମହିଳାଙ୍କ ଜାତୀୟ ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ ସମ୍ବାନ୍ଧ, ମହିଳା ମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏବଂ ଅଧିକାର ଉପରେ ଜାତୀୟ ଆଲୋଚନାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛନ୍ତି । ଉତ୍ସାହୀ କିନ୍ତୁ ସଂଯୋଜିତ, ଉତ୍ସାହୀ କିନ୍ତୁ ସମେଦନଶୀଳ ଶ୍ରୀମତୀ ମାନସୀ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା, କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନୁହେ ।

ଆମେରିକା ଏବଂ ଇନ୍ଡିଆଲରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାମାଣିକ ଚିତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ଜୀବନୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଛନ୍ତି । ସେ ଭାରତର ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଲ ସ୍ତ୍ରୀ ଶକ୍ତି ପୁରସ୍କାର ଏବଂ 2011 ମସିହାରେ ଉତ୍ସାହୀ ମହିଳା ପୁରସ୍କାର ରେ ସମ୍ମାନିତ, ଏବଂ ବିଷ୍ଣୁଲ୍ ଏବଂ ଶେଲକର ମିଛିଆ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱର ସବୁଠାରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନାରୀବାଦୀ ସ୍ଵର ଭାବରେ ନାମିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଗୌରବ ଏବଂ ବିଶ୍ୱପରୀଯ ସ୍ଵାକୃତିରେ ସମ୍ମାନିତ, ମାନସୀ ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ଉତ୍ସାହୀ ଭାବରେ ସୁପରିଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି - ଯିଏ ସତ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାଗରତ କରୁଥୁବା ଜଣେ ଲେଖକୀ, ସାହସ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରେରଣାଦାୟକ ଜଣେ କର୍ମୀ, ସର୍ବତ୍ର ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅବଶ୍ୟକତା ଆଶା ସଞ୍ଚାରକାରୀ ଜଣେ ଆଲୋକତ୍ସବ ।

ଓଡ଼ିଶାରୁ ଉଠିଥୁବା ବିଶ୍ୱର ଶକ୍ତିଶାଳୀ
ନାରୀବାଦୀ ସ୍ଵର

Achievers

Some voices rise from struggle; others rise so others need not struggle. Manasi Pradhan—acclaimed author, feminist thinker, crusader for women's rights—belongs to that rare lineage transforming personal adversity into national awakening. From humble Charipada village to global recognition, her journey exemplifies determination strengthened through purpose.

As gifted writer with a pen sharp enough to challenge injustice, Manasi questioned inequities shadowing women's lives. Her words evolved into movement, exposing and dismantling cultural norms that normalized violence against women.

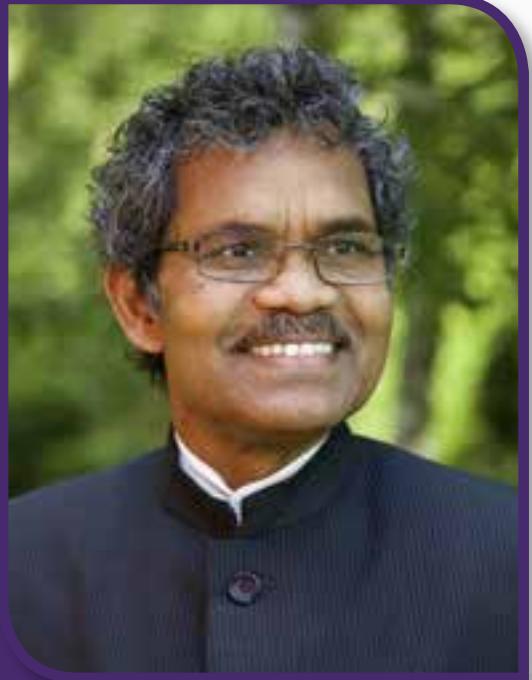
Her flagship Honour for Women National Campaign catalyzed national dialogue on safety, dignity, and rights. Passionate yet composed, fierce yet compassionate, she carries conviction that change is owed, not optional.

Honoured with Rashtriya Gaurav and global recognitions, Manasi Pradhan stands as Odisha's luminous voice—an author healing through truth, an activist inspiring through courage, a beacon of unyielding hope for women everywhere.

Author, activist, champion
for women's dignity

Trailblazing

**Pradyumna
Kumar
Mahanandia**

Cultural
Bridge Builder

ମଲିନ ହେବାକୁ ମନା କରୁଥିବା ଅମର ପ୍ରେମର ଏକ ଜ୍ୟୋତିକୁ ହୃଦୟରେ ଧାରଣ କରିଥିବା ଜଣେ କଳାକାର ଏବଂ ପ୍ରେମକ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମାର ମହାନନ୍ଦିଆ । ଆଠମାଳିକରେ ବାଲ୍ୟକାଳ ବିଭାଇଥିବା ଶ୍ରୀ ମହାନନ୍ଦିଆ, ସମୟ କ୍ରମେ ଶିଖୁଥିଲେ ଯେ ଦୁନିଆ ନିର୍ମଳ ହୋଇପାରେ - କିନ୍ତୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ଥରେ ଆବିଷ୍ଟ ହେବା ପରେ, କଠୋର ବାଷ୍ପବତାକୁ ମୁକ୍ତ ଦିଏ । କଳା ତାଙ୍କର ଆଶ୍ୟକ୍ଷଳ, ଭାଷା ଏବଂ ସୀମିତ ଦୁନିଆକୁ ପୁନଃଆକାର ଦେବାର ଉପାୟ ପାଲିଥିଲା ।

ସେହରେ ପିକେ ଭାବରେ ପରିଚିତ, ସ୍ଥିତେନରେ ରହୁଥିବା ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କଳାକାର ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି ସରକାରଙ୍କ କଳା ଏବଂ ସଂସ୍କାର ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଶ୍ରୀ ମହାନନ୍ଦିଆ । ତାଙ୍କର ମନୋରମ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ତାଙ୍କର କଳା ଯାତ୍ରା ଦିଲ୍ଲୀର କଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ସେ ଜନ୍ମିରା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଚିତ୍ର ଆଜିବା ପରେ ସ୍ବାକ୍ଷ୍ରତ୍ତ ପାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର କୃତ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରମୁଖ ସହରଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଛି ।

ଧୂଳିପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୈଶବ ଗଲିରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବ୍ୟଷ୍ଟବହୁଳ ଦୂଆଦିଲ୍ଲୀ ରାଷ୍ଟ୍ରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ତାଙ୍କର କଳାମୂଳକ ଯାତ୍ରା ଅନ୍ତର୍ମିହିତ ଦୁନିଆକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଚିତ୍ର ସାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଆସିଛି । ଏପରି ଏକ ଚିତ୍ର ତାଙ୍କୁ ଚାର୍ଲେଟଙ୍କ ସହିତ ଯୋହିଥିଲା, ଯାହାଙ୍କ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ମହାଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଳଗା କରିଥିଲା, ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ନିରାଶା ଦୂହେ ବରଂ ଏବଂ ଯୋଳା ରାଷ୍ଟ୍ରା ବାଜିଥିଲେ, କେବଳ ଦୃଢ଼ତା ଏବଂ ପ୍ରେମରେ ଅଗଳ ବିଶ୍ୱାସ ସହିତ ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ପାର କରି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ।

ଡ଼ିଶାର ନୀତି ଦ୍ୱାରା ଆକୃତିପ୍ରାୟ ଛାଇତାର ପ୍ରତୀକ ଶ୍ରୀ ମହାନନ୍ଦିଆଙ୍କୁ ଆଜି ଭାରତ ଏବଂ ସ୍ଥିତେନ ମଧ୍ୟରେ କଳାକାର ଏବଂ ସାଂସ୍କାରିକ ସେତ୍ର ଭାବରେ ମୁରଣ କରାଯାଉଛି । 2012 ମୟିହାରେ, କଳା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅବଦାନ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସନ୍ମାନ ସହିତ ଉଚ୍ଚରେଣ୍ଟ ଉପାଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସ୍ଥିତିଶ ସରକାର ତାଙ୍କ କାଳଜୟୀ ପ୍ରେମ କାହାଣୀଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରାମାଣିକ ଚଳକିତ୍ରରେ ରୂପାନ୍ତର କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ତାଙ୍କର କଳାମୂଳକ ଏତିହ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଯାତ୍ରାକୁ ଗଭାର ଭାବରେ ପ୍ରତିପାଳିତ କରୁଛି ।

ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଆମକୁ ମନେ ପକାଇ ଦିଏ ଯେ ଅସାଧାରଣ ଯାତ୍ରା ସବୁବେଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁକୂଳ ପରିଷ୍ଠିତ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୁଏନାହିଁ - କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱାସ, ସାହସ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ଦୂରତା ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ଆଗସ୍ତୀ ହୃଦୟ ସହିତ ସବୁବେଳେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇପାରେ ।

ଅମର ପ୍ରେମର ଅଳିଭା ଜ୍ୟୋତି

Achievers

Pradyumna Kumar Mahanandia carried a quiet fire that refused dimming. Growing up in Athamalik, Odisha, he learned the world could be unkind—but beauty, once discovered, redeems harsh realities. Art became his refuge, language, and way of reshaping limiting worlds.

From dusty childhood lanes to bustling New Delhi avenues, his artistic journey was marked by portraits revealing inner worlds. One such portrait connected him with Charlotte, whose presence transformed his destiny. When continents separated them, Pradyumna chose not despair but a bicycle and open road, crossing nations with only determination and unshakable faith in love.

Today celebrated as artist and cultural bridge between India and Sweden, he symbolizes resilience shaped by Odisha's ethos. His life reminds us extraordinary journeys rarely begin with perfect conditions—they begin with belief, courage, and hearts willing to travel any distance.

A jewel proving the human spirit knows no borders.

Artist who bicycled continents for love

99

Trailblazing

**Priyadarshi
Mohapatra**

Business Visionary

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଗ୍ରଣୀ ଓ ନାୟକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସରଳ ରେଖାରେ ଝିତିହ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟତମ ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବ୍ୟବସାୟିକ ଚିନ୍ତାଧାରା ସମ୍ପଦ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ ମହାପାତ୍ର, ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ସାହସିକ ପଥ ଏବଂ ଚିନ୍ତାଧାରା ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜର ପରିଚୟ ସର୍ଷି କରନ୍ତି - କହିନା ଏବଂ ଶୁଣ୍ଣଳା ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୁଷ୍ଟିକାରୀ ଜଣେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିସମ୍ପଦ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଭାବରେ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ହୋଇଯାଆଏ ।

ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ ମହାପାତ୍ର ହେଉଛନ୍ତି ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଜଣେ ସିରିଏଲ୍ ଉଦ୍‌ସେବା ଯାହାଙ୍କର ଗୁରୁଲ୍, ମାଇକ୍ରୋସଟ୍, SAP, Avaya, Sun Microsystems ଏବଂ Titan 6 ରେ 25+ ବର୍ଷର ବିଶ୍ୱାସରୀୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଏବଂ ନେତୃତ୍ୱର ଅଭିଜନା ଅଛି ।

Oyzterbay ସହିତ୍, ସେ ସଂଗଠିତ ଅଳକାର ଶୁତ୍ରରା ବିପୁଲ ଅଗ୍ରଣୀ ମଙ୍ଗୁଆଳ ସାହିବା ସହିତ୍, ଆଧୁନିକ ଗ୍ରାହକ ଅଭିଜନା ପାଇଁ ମୂଳଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପନ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ରଣନ୍ତେତିକ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦଶ୍ମି ତନିଷ୍ଠରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି, ଭାରତର ସବୁଠାରୁ ବିଶ୍ୱାସ ବ୍ୟବସାୟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ନିର୍ମାଣ କରିଛି ଏବଂ ଦେଶ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଏବଂ ଶୁତ୍ରରା ସୁସଂସ୍କରିତ କିପରି ଗ୍ରହଣ କରିପାରେ ତାହା ପୁନଃପରିଭାଷିତ କରିଛି ।

ତାଙ୍କର ଉଦ୍‌ସେବା ମନୋଭାବ ସେତିକି ରେ ସୀମିତ ରହିଲା ନାହିଁ । ବ୍ୟବସାୟିକ ସଫଳତା ଅପେକ୍ଷା ବଢ଼ି ମିଶନ ସହିତ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଫେରି, ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ ଗୋଟିଏ ଅଭ୍ୟାସିତ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ପ୍ଲାଟଫର୍ମ CureBay ଗଠନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଅନୁକୂଳ ସମ୍ପଦାୟ ପାଇଁ ସୁଗମ ସ୍ଥାପନ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇଥାଏ - ଏବଂ ଏହା ସମବେଦନା ସହିତ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାକୁ ମିଶ୍ରଣ କରିପାରିଛି । CureBay ପୂର୍ବ ଭାରତରେ 120+ ଇଞ୍ଜିନିୟର ପରିଚାଳନା କରେ, ଗ୍ରାମ-ସରୀୟ ଉଦ୍‌ସେବା ମଧ୍ୟ କରିବା ସହିତ 175,000 ରୁ ଅଧିକ ରୋଗୀଙ୍କୁ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ବିଭିନ୍ନ ବିଶ୍ୱାସରୀୟ ସଂଗଠନର ନେତୃତ୍ୱ ନେବାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି AI ଏବଂ ସାମାଜିକ ନବସୂଜନରେ ଶ୍ଵାଚଂପରୁଛିକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ପଯ୍ୟନ୍ତ, ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା ନିଜର ପଦବୀ ଅପେକ୍ଷା ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏ । ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ପକ୍ଷିତ ପୁଅ, ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ, ବ୍ରାଷ୍ଟ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି, ଶିକ୍ଷାକୁ ଆକାର ଦିଅନ୍ତି, ସଫଳ ହେବାକୁ ସ୍ଵପ୍ନଦେଖୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଅନ୍ତି - ମନେ ପକାଇ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ନେତୃତ୍ୱର ପରାକାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ମାଇଲଖୁଣ୍ଡ ପ୍ରାପନାରେ ହୁହେଁ ବରଂ କେତେ ସଫଳ ଭବିଷ୍ୟତ ସର୍ଜନା କରିଛନ୍ତି ତାହା ଆଧାରରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ହୁଏ ।

“

**ବ୍ରାଷ୍ଟ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତର
ଦୂରଦୃଷ୍ଟା ନିର୍ମାତା**

”

Achievers

Not every leader builds legacy in straight lines. Priyadarshi Mohapatra, one of Odisha's most dynamic business minds, carves his through daring detours and ideas ahead of their time—a visionary transforming industries with imagination and discipline.

With Oyzyterbay, he pioneered organized jewellery retail revolution, laying groundwork for modern consumer experiences. His strategic insights proved instrumental at Tanishq, building one of India's most trusted brands and redefining how the nation perceived design and retail sophistication.

His entrepreneurial spirit didn't rest. Returning to Odisha with mission larger than business success, Priyadarshi helped shape CureBay, a groundbreaking health-tech platform bringing accessible healthcare to underserved communities—merging technology with compassion.

From leading Apple, Microsoft, and Amazon to nurturing startups across AI and social innovation, his journey exemplifies purpose over position. A true son of Odisha, he builds brands, shapes industries, mentors dreamers—reminding us leadership measures not in milestones but futures enabled.

**Visionary builder of
brands and futures**

Trailblazing

**Prahallad
Nayak**

Social Activist

ଥିଲେକ ଲୋକ ବିଶାଳ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ରେ ଠିଆ ହୋଇ ପ୍ରଶଂସା ଖୋଜୁଥିବା ବେଳେ, ପ୍ରହଳାଦ ନାୟକ ତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ମାଟି ଏବଂ ଧୂଳିପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଷ୍ଟ୍ରା, ଗ୍ରାମ ପତ୍ତିଆ, ଜନଗହଳିପୂର୍ଣ୍ଣ ବଜାରକୁ ବାଜିଥୁଲେ ନିଜ ଥୁଏଟର ଭାବରେ । ସରଳ ଉପକରଣ, ମୂଳବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ବାଷ୍ପବ ଜୀବନର ସ୍ଵର ସହିତ, ସେ ପଥପ୍ରାନ୍ତ ନାଟକଗୁଡ଼ିକୁ ସାମାଜିକ ସତେତନତା ପାଇଁ ଦର୍ଶଣରେ ପରିଣତ କରିଥୁଲେ ।

“ବନ୍ଦେ ମାତରମ୍” ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରହଳାଦ ନାୟକ, ଜଣେ ଅଗ୍ରଣୀ ପଥପ୍ରାନ୍ତ ଯାତ୍ରା କଳାକାର ଯିଏ ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ୭୭ ବର୍ଷ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଛନ୍ତି । ନାୟକ ସାରା ଦେଶରେ ୫୦,୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ପଥପ୍ରାନ୍ତ ନାଟକ ପରିବେଶଣ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ସମାଜର ଅକାଟ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେମିତିକି ସତ୍ତକ ସୁରକ୍ଷା, ଏହି, ଘରୋଇ ହିଂସା, ଉତ୍ସବାଦ ଏବଂ ମହିଳା ଅଧ୍ୟକାର ଭଲି ସମସ୍ୟାକୁ ଉପାୟାପନ କରିଥାଏ ।

ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟମାନେ ଅଣଦେଖା କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଦୂରକୁ ଦେଖନ୍ତି, ସେ ସମ୍ପଦାଯଗୁଡ଼ିକ ନିଜକୁ ଖାଲି ଦେଖୁବାକୁ, ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ବାଧ କରିଦିଅନ୍ତି । ୪୫ ସଦସ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସେବୀ ଦଳକୁ ନେବୁଦ୍ଧ ନେଇ ସେ ବାର୍ତ୍ତାପ୍ରଚାର ପାଇଁ ସରକାର, ଏନଜିଓ ଏବଂ କର୍ପୋରେଟ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି ।

ନାଟ୍ୟ ବାହାରେ ସମାନ ପରାର୍ଥପରତା ରହିଛି: ଶହେରୁ ଅଧିକ ରକ୍ତଦାନ, ଦୂର ଗାଁଗୁଡ଼ିକରେ ଜୀବନ ରକ୍ଷା । ସେହି ସେବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ବୁଝଥର ସମ୍ମାନିତ, ସେ କଳା ଏବଂ ଅନୁକଳା କୁ ସମାନ ଆନ୍ତରିକତା ସହିତ ମିଶ୍ରଣ କରନ୍ତି ।

ପ୍ରହଳାଦ କେବଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ନାହିଁ - ସେ ଜାଗରତ କରାନ୍ତି । ଶବହୀନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଵର, ଯେତେବେଳେ ସ୍ଵୟଂ ବିଶ୍ଵ ଦର୍ଶକ ହୋଇଯାଏ, ପ୍ରକୃତ ଥୁଏଟର ସେଇତ୍ତୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଏକଥା କୁ ସେ ପ୍ରମାଣ କରିଚାଲନ୍ତି ।

ରାସ୍ତା ତାଙ୍କର ମଞ୍ଚ, ବାର୍ତ୍ତା ତାଙ୍କର
ସାମାଜିକ ଜାଗରଣ

Achievers

While many seek grand stage applause, Prahallad Nayak chose earth under his feet—dusty lanes, village courtyards, crowded marketplaces—as his theatre. With simple props, raw conviction, and voices of real life, he transformed street plays into mirrors for social conscience.

Nayak's performances tackle hard truths: addiction, caste injustice, cultural erosion, social decay. When others ignore or look away, he forces communities to confront themselves. His courage once led to custody—a street play on cultural identity stirred such controversy that authorities intervened—yet he remained unbowed, seeing that moment as proof troubling realities had been exposed.

Beyond theatre lies equal altruism: over a hundred blood donations, saving lives in far-off villages. Twice felicitated by the state for that service, he blends art and compassion with equal sincerity.

Prahallad doesn't just perform—he awakens. A voice for the voiceless, proving real theatre begins when the audience is the world itself.

“
Street theatre's
rebel with conscience

”

Trailblazing

**Pramila
Pradhan**

Cultural Revivalist

କିଛି ସ୍ଵର ଭକ୍ତିରେ ଏତେ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ସେମାନେ ମୂଳତାରୁ ବହୁତ ଆଗକୁ ଯାଇ ହୃଦୟକୁ ସର୍ଗ କରନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ଉକ୍ତେଷନୀୟ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଦଳର ନେତ୍ରୀ ପ୍ରମିଳା ପ୍ରଧାନ ପାରମ୍ପରିକ ଭକ୍ତି କଳାକୁ ତାଙ୍କ ସମଗ୍ର ସମ୍ପଦାୟ ପାଇଁ ଶକ୍ତି, ପରିଚୟ ଏବଂ ସନ୍ତିକରଣର ଉଷ୍ଣରେ ପରିଣତ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ଯୁବ ଚାଷୀ ଏବଂ ଢାଣମୂଳ ସ୍ଵରର ପରିବେଶ କର୍ମୀ ପ୍ରମିଳା ପ୍ରଧାନ, ସମ୍ମିଳିପାଳ ନ୍ତିକଟରେ ଘର୍ତ୍ତିଥୁବା ଏକ ଜଙ୍ଗଳ ଅସ୍ତିକାଣ୍ଡ ଦୁର୍ଘରଣାରେ ଗଭୀର ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ, ସଂରକ୍ଷଣ ସେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ପରମାନନ୍ଦାକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଏକ ସମ୍ମୂର୍ଖ ମହିଳା ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଦଳକୁ ନେତ୍ରୀ ଦେଇ, ପ୍ରମିଳା ବନ୍ୟ ଅଶ୍ଵ ନିବାରଣ, ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ସନ୍ତୁଳନ ଉପରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବାର୍ତ୍ତା ସହିତ ଭକ୍ତି ସଙ୍ଗୀତକୁ ମିଶ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି । 50 ରୁ ଅଧିକ ଅନ୍ତିପ୍ରବଣ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି, ତାଙ୍କ ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ସାମୁଦାୟିକ ପ୍ରତିଜ୍ଞାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଆନ୍ତି ଯାହା କିଶୋରୀ ଛୁଅମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ଭାବରେ ସଶକ୍ତ କରିବା ସହିତ ଜଙ୍ଗଳ ନିଆଁକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ହୃଦୟ କରିଛି । ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀର ପ୍ରଦର୍ଶନ କେବଳ ସ୍ଵର ମୁହଁସିରି ବରଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଆଚିହ୍ୟର ଭାବରୁ ପ୍ରେମର ସହିତ ବହନ କରୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଧାନମଙ୍ଗୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦି "ମନ୍ତ୍ର କି ବାତ୍" ରେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ, ସେ କିପରି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସଂଗୀତ କରିଥିଲେ, ଓଡ଼ିଶାର ଉକ୍ତ ଆଚିହ୍ୟକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତ ମାଧ୍ୟମରେ ସାମ୍ବହିକ ସମନ୍ବନ୍ଧକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥିଲେ ତାହାର ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ । ପ୍ରମିଳାଙ୍କ ପାଇଁ, ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ସେହି ସମସ୍ତ ମହିଳାଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲା ଯେଉଁମାନେ ନିଜ ସ୍ଵରକୁ ସନ୍ଦେହ କରୁଥିଲେ ।

ତାଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ, ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ସାମୁଦାୟିକ ବିଚାରଧାରା, ସ୍ଥିରତା ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଗୌରବର ଏକ ଆନ୍ଦୋଳନର ରୂପ ନେଇ ଭକ୍ତି କଳାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରେ । ବିଶ୍ୱାସ ଯେତେବେଳେ ନେତ୍ରୀ ସହିତ ମିଶ୍ରଯାଏ ସେତେବେଳେ ସାଧାରଣ ଗୀତଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ସ୍ଵରରେ ପ୍ରତିଧ୍ୟନିତ ହୋଇଯାଏ ତାହାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ ନୀରବ ବିଷ୍ଣୁବୀ ପ୍ରମିଳା ପ୍ରଧାନ ।

ଜଙ୍ଗଳ ଓ ଭବିଷ୍ୟତର ସୁରକ୍ଷା
ପାଇଁ ଗାଆନ୍ତି ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଭକ୍ତିର ସଙ୍ଗୀତ

Achievers

Some voices rise so rooted in devotion they touch hearts far beyond origin. Pramila Pradhan, Odisha's remarkable sankirtan leader, transformed traditional devotional art into source of strength, identity, and empowerment for her entire community.

Leading an all-women sankirtan troupe, Pramila revived age-old practice once belonging to temples and festivals. Through her leadership, rhythmic chants, cymbals, and spiritual songs became symbols of dignity and solidarity. Her group's performances carry not just melody but weight of cultural inheritance lovingly upheld.

Prime Minister Narendra Modi highlighted her work in "Mann Ki Baat," praising how she mobilized women, preserved Odisha's devotional heritage, and inspired collective harmony through music. For Pramila, this acknowledgment celebrated every woman who once doubted her own voice.

Under her guidance, sankirtan transcends devotional art—it's a movement of community spirit, resilience, and cultural pride. A quiet revolutionary proving faith meeting leadership makes even simple songs echo nationally.

Sankirtan leader empowering
through devotion

Trailblazing

**Roopa
Roshan Sahoo**

Administrative Leader

ପାରୋଶନ ସାହୁଙ୍କ ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀ ଯାତ୍ରା ଛାତ୍ରବୁଦ୍ଧି ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ଦ୍ୱାରା ସମାନ ଭାବରେ ପରିଗଣିତ । ଉକ୍ତିଲ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ JNBPରେ ସମାଜବିଜ୍ଞାନରେ ତାଳିମପ୍ରାପ୍ତ, ଶ୍ରୀମତୀ ସାହୁ ସଂସ୍କାର ଆଣିବାକୁ ଚାହୁଁ ଥିବା ସାମାଜିକ ଗଠନ ବିଷୟରେ ଗଭୀର ବୁଝାମଣା ସହିତ IAS 2006 ରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର କ୍ୟାରିୟର କୋରାପୁଟର ଉପ-କଲେକ୍ଟରଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସ୍ଵନ୍ଦରଗୁଡ଼ର ଜିଲ୍ଲା କଲେକ୍ଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ସବୁଠାରୁ ଜଟିଲ ପ୍ରଶାସନିକ ଭୂମିକାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଠି ସେ ଆଦିବାସୀ, ଶିଳ୍ପ ଏବଂ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ପୂରଣ ର ଆହୁନ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲେ । ସେ SC/ST କଲ୍ୟାଣ, ସଂଖ୍ୟାଲାପ୍ନ୍ୟ ଏବଂ ପଞ୍ଜୁଆ ବର୍ଗଙ୍କ ସହିତ ଜହିତ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକରେ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶାସକ ଭାବରେ ନିଜକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରି ପାରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତିଦିନ ନୀତି ଆଉ ବାସ୍ତବତା ସବୁଦିନ ମୁହାଁ ମୁହାଁ ହେଉଥିଲା ।

2025 ଭୁଲାଇରେ, ସେ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ପ୍ରଥମ ମହିଳା ସତିବ ହୋଇ ନୀରବରେ ଇତିହାସ ରଚିଯାଇଛନ୍ତି, - ଏକ ଭୂମିକା ଯାହା ସାଂଶ୍ଲାଗତ ସତ୍ତ୍ଵଳନ, ବିଚକ୍ଷଣତା ଏବଂ ସାମିଧାନିକ ସମ୍ବ୍ଲାଟା ଦାବି କରିଥାଏ । ପୂର୍ବରୁ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜସ୍ଵ ବିଭାଗୀୟ କମିଶନର ଭାବରେ, ସେ ରାଜ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ବିବିଧ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଶାସନ ତଦାରଙ୍ଗ କରିଥିଲେ ।

ରୂପା ରୋଶନ ସାହୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିରୋନାମା ଦ୍ୱାରା ପରିଭାଷିତ ନୁହେଁ କରଂ ଛାଇ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦାରା ପରିଭାଷିତ - ଜଣେ ପ୍ରଶାସକ ଯିଏ ନିକଟରୁ ଶୁଣନ୍ତି, ବୁଝିବିଚାରି କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଶାସନ, ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ
ପ୍ରଥମ ମହିଳା ସତିବ

Achievers

Roopা Roshan Sahoo's public service journey is shaped equally by scholarship and field experience. Trained in sociology at Utkal University and JNU, she entered IAS 2006 with deep understanding of social structures she would later reform.

Her career unfolded across Odisha's most complex administrative landscapes—from Sub-Collector in Koraput to District Collector of Sundargarh, handling tribal, industrial, and welfare challenges firsthand. She emerged as trusted administrator in departments dealing with SC/ST welfare, minorities, and backward classes, where policy met lived realities daily.

In July 2025, history was quietly made when she became the first woman Secretary to the Governor of Odisha—a role demanding institutional balance, discretion, and constitutional clarity. As Revenue Divisional Commissioner of Southern Odisha earlier, she oversaw governance across the state's most diverse districts.

Roopa Roshan Sahoo's work isn't defined by headlines but steady authority—an administrator who listens closely, acts deliberately, believes governance must serve dignity before data.

“

**First woman secretary to
Odisha Governor**

”

Trailblazing

**Vishal
Kumar Dev**

Technology Administrator

1 996 ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ ବିଶାଳ କୁମାର ଦେବ IIT-BHU ରୁ କଞ୍ଚ୍ଚିତର ସାଇକ୍ଷ ଟିଗ୍ରୀ ଏବଂ IIM ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ MBA ହାସଲ କରି ଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା (IAS) ରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଓଡ଼ିଶା ଶାସନରେ ବିରଳ ଶୈଶାଳୀକ ବିଶେଷଜ୍ଞତା ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଆଣିଥିଲେ । ଆଜି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ସମୃଦ୍ଧ IT ଗନ୍ତବ୍ୟମୂଳରେ ପରିଣାମ ହେବା ପଛରେ ଶ୍ରୀ ଦେବ ଶ୍ଲୂପଟି ଭାବରେ ସ୍ଥାନିତିପ୍ରାପ୍ତ ।

ମ୍ୟାନିସିପାଲ କମିଶନର ଏବଂ BDA ଉପାଧ୍ୟେ ଭାବରେ, ଦେବ ରାଜଧାନୀକୁ ପ୍ରୟୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ହବୁ ଭାବରେ ପୁନଃକର୍ତ୍ତା କରିଥିଲେ । IT ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ସଚିବ ଭାବରେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳରେ ସେ ପ୍ରମୁଖ IT କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆକର୍ଷଣ କରୁଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଚଳନ ତଥା ସମାର୍ଥନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଓଡ଼ିଶାର ଅର୍ଥନ୍ତେକି ଦୃଶ୍ୟପଟକୁ ମୌଳିକ ଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଲେକ୍ଷ୍ଣାନ୍ତିକ ଏବଂ ଆଇଟି ଏବଂ ଶକ୍ତି ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ, ଶ୍ରୀ ଦେବ ଓଡ଼ିଶାର ଲଲେକ୍ଷ୍ଣାନ୍ତିକ ଉପ୍ରାଦନ ମହିଳାକାଂଶାର ନେତୃତ୍ବ ନେଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ESDM ନୀତି ନେତୃତ୍ବ - ଜମି ପ୍ରିମିୟମ ଛାଡ଼ି, ବିଦ୍ୟୁତ ସବସିଦ୍ଧି, ମାନବ ପ୍ରୁଣି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସହିତ - ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ନିବେଶ ନ ହୋଇ ବ୍ୟାପକ ଲକୋସିଷ୍ଟମ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରତିବନ୍ଦତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେ ।

ଶିକ୍ଷା ବିକାଶ ନିଗମର ନେତୃତ୍ବ ନେବାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସେମିକଣ୍ଟର ଗବେଷଣା ସହ୍ୟୋଗକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏହି IIT-IIM ପୂର୍ବତନ ଛାତ୍ର ନିରନ୍ତର ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ କରନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ-ପ୍ରୟୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିପାରିବ । ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ସାର୍ବଜନୀୟ ସେବାକୁ ମୁଦ୍ରିତ କରିଥାଏ - ନିରନ୍ତର ଅର୍ଥନ୍ତେକି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରଶାସନିକ ପଦବୀକୁ ଉପ୍ରେରକରେ ପରିଣାମ କରିବା ତାଙ୍କର ବ୍ରତ ବୋଲି ସିଦ୍ଧ କରାଏ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ପ୍ରୟୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା
ବିପୁଲର ଶ୍ଲୂପଟି

Achievers

When Vishal Kumar Dev joined IAS in 1996 with a Computer Science degree from IIT-BHU and MBA from IIM Lucknow, he brought rare technical expertise and administrative vision to Odisha's governance. Today, he's recognized as architect behind Bhubaneswar's transformation into thriving IT destination.

As Municipal Commissioner and BDA Vice-Chairman, Dev reimagined the capital as technology hub. His tenure as IT Director and Industries Secretary saw him champion policies attracting major IT companies, fundamentally altering Odisha's economic landscape.

Currently Principal Secretary for Electronics & IT and Energy, Dev spearheads Odisha's electronics manufacturing ambitions. His ESDM policy leadership—featuring land premium exemptions, power subsidies, human capital incentives—demonstrates commitment to building comprehensive ecosystems, not isolated investments.

From heading industrial development corporations to championing semiconductor research collaborations, this IIT-IIM alumnus consistently proves Odisha can compete globally in high-technology sectors. His journey embodies purposeful public service—transforming administrative positions into catalysts for sustained economic transformation.

“Architect of Bhubaneswar's technology revolution”

”

Trailblazing

**Injeti
Srinivas**

Economic Reformer

ଓଡିଶାର ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ କରିତରର ଭାରତର ଜାତୀୟ ସ୍କ୍ଵିକ ଏହୁତେଞ୍ଚର ଅଧିକାରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଇଞ୍ଜେଟି ଶ୍ରୀନିବାସ ତାଙ୍କ ଗୃହ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ବହୁଦୂର ପଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନିର୍ମାଣର ଏକ ଏତିହ୍ୟ ସ୍ମୃତି କରିଛନ୍ତି । ଏହି 1983 ବ୍ୟାଧ ଆଇଏସ୍ସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ 37 ବର୍ଷର ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା ଯାତ୍ରା ଅର୍ଥନୈତିକ ସଂସାର ଏବଂ ନିୟାମକ ଉକ୍ତରେ ଏକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଅଧ୍ୟାୟ ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହୁଏ ।

ଓଡିଶାର ଶିଳ୍ପ ସତିବ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ସତିବ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ତୁଳାଇ, ରାଜ୍ୟର ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶର ଦେବାରଣ କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀନିବାସ, ଶିଳ୍ପ ଅଭିବନ୍ଧିକୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରୁଥିବା ମୂଳଦୁଆ ଛ୍ଳାପନ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଶିଳ୍ପ ନୀତି ବୁଝାମଣା ପରେ ଭାରତର ବ୍ୟବସାୟିକ ଦୃଶ୍ୟପଟକୁ ପୁନଃଆକାର ଦେବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ସଂସାରକୁ ସୁଚିତ କରିବ ।

କେତେ କର୍ପୋରେସ୍ ବ୍ୟାପାର ସତିବ ଭାବରେ, ସେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆଇନକୁ ଅପରାଧମୁକ୍ତ କରିବାର ନେତୃତ୍ବ ନେବା ସହିତ ଭାରତର ବ୍ୟବସାୟ କରିବାର ସହଜତା ରାଙ୍ଗିକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇଛନ୍ତି । ସେ ଜନସଲଭେନ୍ଦ୍ରିୟ ଏବଂ ଦେବାଳିଆ କୋଡ଼କୁ ସମର୍ଥନ ଓ ପ୍ରଶନ୍ତି, ଜାତୀୟ ଆର୍ଥିକ ରିପୋର୍ଟ୍ ପ୍ରାଧିକରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାଞ୍ଚାକୁ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଭାରତର କର୍ପୋରେସ୍ ଆଇନଗତ ଛ୍ଳାପତ୍ୟକୁ ମୌଳିକ ଭାବରେ ଆଖୁନ୍ତିକାରଣ କରିପାରିଛି ।

IFSCA ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଅଧିକ ଭାବରେ, ଶ୍ରୀନିବାସ ବିଶ୍ୱଶ୍ରୀନାୟ ନିୟାମକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ଆରମ୍ଭ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି, GIFT IFSC କୁ ଭାରତର ବିଶ୍ୱ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାର ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀରାମ କଲେଜର ଅର୍ଥନୀତି ସ୍ଥାନକ ଏବଂ ଶ୍ଵାଅଧିକାରୀଙ୍କ ଏବଂ କୁଣ୍ଠାକୁ ଅଧିକାରୀ ଓଡିଶାର ପରିଶ୍ରମ ଏବଂ ସନୋଟତା ବହନ କରି ଭାରତର ଆର୍ଥିକ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ପୁନଃଆକାର ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ନେତୃତ୍ବ ପ୍ରମାଣ କରିଛନ୍ତି ।

“

ଓଡିଶାର ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ କରିତରର
ଭାରତର NSE ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

”

Achievers

From Odisha's Industries Department corridors to chairing India's National Stock Exchange, Injeti Srinivas carved a legacy of transformative institution-building extending far beyond his home state. This 1983-batch IAS officer's 37-year public service journey reads like a masterclass in economic reform and regulatory excellence.

As Industries Secretary and Additional Chief Secretary overseeing Odisha's infrastructure development, Srinivas laid foundational work still powering the state's industrial growth. His industrial policy understanding would later inform national-level reforms reshaping India's business landscape.

As Union Corporate Affairs Secretary, he spearheaded Companies Act decriminalization—propelling India's Ease of Doing Business rankings upward. He championed the Insolvency and Bankruptcy Code, established the National Financial Reporting Authority, and strengthened independent director frameworks, fundamentally modernizing India's corporate legal architecture.

As founding IFSCA Chairperson, Srinivas built world-class regulatory institutions from scratch, establishing GIFT IFSC as India's global capital gateway. This Shri Ram College economics graduate and Strathclyde MBA proves transformative leadership transcends geography—carrying Odisha's diligence and integrity to reshape India's financial future.

From Odisha's industries to
India's NSE

Trailblazing

**Sunil
Mohapatra**

Technology Leader

ଥିଲିକ ଆଧାର କିପରି ଜାଟୀୟ ପ୍ରଭାବକୁ ଲକ୍ଷନ ପ୍ରଦାନ କରେ ତାହାର ଉଦ୍ଦାହରଣ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ସହରରୁ ଭାରତର ଟିକିଟାଲ୍ ରୂପାନ୍ତରଣର ଅଗ୍ରଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁନୀଲ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଯାତ୍ରା, ପ୍ରତି ଜନ ମାନସ କୁ ସର୍ବ କରିଥାଏ । ଉକ୍ଳଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପୂର୍ବତନ ଛାତ୍ର ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର, ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ କର୍ପୋରେସନଗୁଡ଼ିକରେ 25 ବର୍ଷରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମୟ ଧରି ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବ୍ୟବସାୟକୁ ସ୍କେଲ୍ କରିବା ସହିତ, ଭାରତର ଟିକିଟାଲ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ସମାଧାନଗୁଡ଼ିକୁ ନିରନ୍ତର ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ସମର୍ଥନ ଓ ପ୍ରତାର କରିଥାଯିଛନ୍ତି ।

ସୁନୀଲ କୁମାର ମହାପାତ୍ର ଜଣେ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା କର୍ଣ୍ଣଧାର ଯାହାଙ୍କ କ୍ୟାରିଆର ଭାରତର ଆଇଟି କ୍ଲୋସିଷ୍ଟମର ଉତ୍ସାନ ଏବଂ ଏଥରେ ଓଡ଼ିଶାର ବନ୍ଦିତ ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରତିପଳିତ କରେ ।

ଦକ୍ଷିଣ ଏହିଆ ପାଇଁ ଆତୋବର ବିକ୍ରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ, ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର ଏଣ୍ଟରପ୍ରାଇନ୍, ମଧ୍ୟ-ବଜାର, ଶିକ୍ଷା, ସରକାର ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୃଦ୍ଧତ ପରିମାଣରେ ଆତୋବ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ୍ରହଣ କରାଇବା ପାଇଁ ନେତୃତ୍ବ ନେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସାତ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଆତୋବର ଆଶ୍ରମିକ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି, ଭାରତର ଅର୍ଥନ୍ତରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରୁଥିବା ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସୁନୀଲଙ୍କ ଏବଂ ଉତ୍ସମେଣ୍ଟ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାକୁ ସୁଗମ କରାଇବାରେ ବହୁମାତ୍ରାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରାଇଛି ।

ହେଉଲେବ୍-ପାକାର୍ତ୍ତରେ, ସେ କଷ୍ଟୀ ମ୍ୟାନେଜର ଭାବରେ ମିଲିତତା ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ସେବାର ନେତୃତ୍ବ ନେଇ, ଭାରତର ଆଇଟି ଭିତ୍ତିରେ ମନ୍ଦିରକୁ କରିଛନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ, ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାଜକ୍ରୋସିଷ୍ଟମ୍ବର ନେନେରାଳ ମ୍ୟାନେଜର ଭାବରେ, ସେ ପୂର୍ବ ଭାରତରେ ଜଟିଳ ଆଶ୍ରମିକ ବଜାରରେ ଆମ୍ଭର କରିଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ VerSe ଲନୋଡେସନ୍ (Dailyhunt) ରେ ମୁକୁପ CRO ଏବଂ Nexverse.ai (MENA) ର CEO, ସେ ଷାର୍ଟ୍‌ଅପ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ମୂଳ ମ୍ଳାର୍, ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ରମୂଳକ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଗ୍ରହଣକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ସହିତ ରଣନୀତି, ବିକ୍ରି ଏବଂ ନବସୁନ୍ଦରକୁ ମିଶଣ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ, VerSe ଲନୋଡେସନ୍ ପ୍ଲାନୀୟ ଭାଷାରେ ବିଷୟବସ୍ତୁ ବ୍ୟବସାର କରୁଥିବା 350 ନିମ୍ନତରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ନିକରରେ ପହଞ୍ଚିଛି - ଏହା ପ୍ରମାଣ କରୁଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ପୁଅମାନେ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବହନ କରିଛି ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇଥାଏ ।

“

ଓଡ଼ିଶାର ଛୋଟ ସହରରୁ ଟିକିଟାଲ୍
ଇଣ୍ଟର୍ନ୍‌ଆର ମଙ୍ଗୁଆଳ

”

Achievers

Sunil Mohapatra's journey from small-town Odisha to India's digital transformation forefront exemplifies how regional roots fuel national impact. With over 25 years scaling technology businesses across global corporations, this Utkal University alumnus consistently championed solutions bridging India's digital divide.

As Adobe's Director of Sales for South Asia, Mohapatra spearheaded large-scale Adobe Cloud adoption across enterprise, mid-market, education, government, and public sectors. His seven-year tenure transformed Adobe's regional presence, making creative and document cloud technologies accessible to organizations powering India's economy.

At Hewlett-Packard, he led alliances and technology services as Country Manager, strengthening India's IT infrastructure. Earlier, as Sun Microsystems General Manager, he mastered complex regional markets across East India.

When Dailyhunt recruited him as Chief Revenue Officer in 2019, his identification with "small-town India" drove his passion for platforms serving tier-2, tier-3, and tier-4 cities. Under his leadership, VerSe Innovation's properties reached over 350 million users consuming content in local languages—proving Odisha's sons carry inclusive vision where technology serves every Indian.

Digital India champion
from small-town Odisha

Trailblazing

**Soumendra
Mattagajasingh**

Workforce
Architect

ଶ୍ରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଶୈକ୍ଷିକ ଭିତ୍ତିମ୍ବି କିପରି ପରିମାଣରେ ସଂଗ୍ରହିତ ସଂସ୍କରିତ ପୁନଃଆକୃତି ଦେଇପାରେ ତାହାର ଦ୍ୱାଳନ୍ତ ଉଦ୍ଦାରଣ ଦିଏ ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ତ୍ତରରୁ ଭାରତୀୟ ପ୍ରମୁଖ ଘରୋଇ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ମାନବ ସମଳର ନେତ୍ରବ୍ଦ ନେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୌମେତ୍ର ମଭଗଜସିଂହଙ୍କ ପାତ୍ରା ସୌମେତ୍ର ମଭଗଜସିଂହ ଜଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମାନବ ସମଳ ନେତା ଯାହାଙ୍କ ଯାତ୍ରା ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ନେତ୍ରବ୍ଦ ଅପୂର୍ବ ଶକ୍ତିକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

HPCL ଏବଂ NMDC ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ 2002 ରେ ICICI ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଯୋଗଦାନ କରି, ମଭଗଜସିଂହ ବ୍ୟବସାୟିକ HR, କର୍ମଚାରୀ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ନେତ୍ରବ୍ଦ ବିକାଶରେ ନିରନ୍ତର ଉତ୍ସବ ଏବଂ ଅଭିଜତା ହାସଲ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର 22 ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକାଳରେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଗ୍ରଣୀ ରହିଆସିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଭା ଅର୍ଜନ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ବିକାଶ ବିଶେଷଜ୍ଞତା ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ।

2002 ମସିହାରେ ICICI ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଯୋଗଦାନ କରି, ସେ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ, ବ୍ୟବସାୟ ମାନବ ସମଳ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ବଡ଼ ଧରଣର HR ରଣନୀତି ଗଠନ କରିବାରେ ଦୁଇ ବଶଶିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପଦକ୍ଷେପ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଭା ପାଇପଲାଇନ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲା, 50,000ରୁ ଅଧିକ ପେଶାଦାରଙ୍କୁ ବିକଶିତ କରିଥିଲା ।

ମେ 2024 ରେ, 130,000 ରୁ ଅଧିକ କର୍ମଚାରୀ କାମ କରୁଥିବା ଭାରତର ଅନ୍ୟତମ ସର୍ବବୃଦ୍ଧତ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ HR ରଣନୀତିର କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ଗୋଟ୍ଟା ମୁଖ୍ୟ ମାନବ ସମଳ ଅଧିକାରୀ ପଦକୁ ତାଙ୍କର ପଦୋନ୍ନତି ଏକ ମାଇଲିଶ୍ଟୁ ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ ହୁଏ । ହାର୍ଡାର୍ଟ କେନେତ୍ର ସ୍କୁଲରେ ତାଙ୍କର କୋଟି ଅଭିଜତା ଏବଂ ବିବିଧତା, ନିଯୋଜିତତା ଏବଂ ପ୍ରତିଭା ପରିଚାଳନା ଉପରେ ଧାନ ତାଙ୍କୁ ଲୋକଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରରେ ରଖୁ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗର ଦୁଇ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ନେଇଗେଠ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି ।

ବ୍ରହ୍ମପୁରର ଜଣେ ପୁଆ ପ୍ରମାଣ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଧର୍ଯ୍ୟବାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଲୋକ-ପ୍ରଥମ ନେତ୍ରବ୍ଦ ଭୋଗଳିକ ସୀମା ଅନ୍ତିକ୍ରମ କରିଯାଏ ।

ନୀରବ HR ରଣନୀତିକାର ବିଶ୍ୱରାମ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ମାର୍ଗ ଦର୍ଶକ

Achievers

From Berhampur University's corridors to leading human resources at India's premier private bank, Soumendra Mattagajasingh's journey exemplifies how academic grounding in industrial relations can reshape organizational cultures at scale. This Odisha native transformed over two decades of dedication into one of Indian banking's most significant HR leadership roles.

Joining ICICI Bank in 2002 after stints at HPCL and NMDC, Mattagajasingh steadily built expertise across business HR, employee relations, and leadership development. His 22-year tenure saw him progress from Business HR Head-West to leading retail banking HR and employee relations—areas where his talent acquisition and organizational development expertise proved transformative.

In May 2024, his elevation to Group Chief Human Resources Officer marked a milestone—leading HR strategy for one of India's largest financial institutions with over 100,000 employees. His Harvard Kennedy School coaching experience and focus on diversity, engagement, and talent management position him to navigate banking's rapid technological transformation while keeping people at the center.

A Berhampur son proving that patient institution-building and people-first leadership transcend geography.

From Berhampur to
banking's HR summit

Trailblazing

**Mamata
Behera**

Grassroot Social Worker

ମଗ୍ନ ଓଡ଼ିଶାରେ, ମମତା ବେହେରା ଗୋଟିଏ ନୀରବ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଅପତ୍ତିରୋଧୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ପାଇଁ ଅତୁଳ ଶକ୍ତି ଭାବରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ମାଲକାନଗିରିର ମାଥୁଲିରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରି, ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଗତି ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ' ର ବିଶ୍ୱାସ ସହିତ ଆଗକୁ ବଜ୍ରିଛନ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟର କିଛି ଅବହେଲିତ କୋଣରେ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରି ତାଙ୍କ ଜୀବନ ବିତାଉଛନ୍ତି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କୁ ସ୍କୁଲରେ ଭର୍ତ୍ତା କରିବାର ଏକ ମିଶନ ସହିତ ତାଙ୍କର ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଗାଁରୁ ଗାଁକୁ ଚାଲି ଚାଲି, ସେ ସ୍ଥିତାଗ୍ରହ ପରିବାରକୁ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ, 500 ରୁ ଅଧିକ ପିଲାଙ୍କର ପଞ୍ଜୀକରଣ କରାଇଛନ୍ତି ଏବଂ 200 ରୁ ଅଧିକ ବାଲ୍ୟବିବାହକୁ ବନ୍ଦ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁଠାରେ ସୁବିଧା ସ୍ଥାଯୀ ସହଜରେ ପହଞ୍ଚି ନଥାଏ, ସେଠାରେ ମମତା ପ୍ରଥମେ ଆଶା ଓ ଭରସା ର ଦ୍ୱାରା ଉନ୍ନମ୍ବିତ କରିବା ପାଇଁ ପହଞ୍ଚି ଥାଆନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ସକାରାମକ ପ୍ରଭାବ ଶୀଘ୍ର ବିଦ୍ୱାରିତ ହୋଇପାରିଥିଲା କାରଣ ସେ ନିଶା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମ୍ପଦାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ରିତ କରି, ମହିଳାଙ୍କୁ ପୁଣ୍ୟକର ଖାଦ୍ୟ ସେବନ ଏବଂ ପରିଷ୍କାର ପରିଷ୍କାରକ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଚାଲିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାମ୍ୟ ସହାୟକ ଗୋଟ୍ଟା ଏବଂ ଆଯ୍ ଚାଲିମ ଆତରୁ ଗତି ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମୀଣ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ beauty-wellness skills ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଉଷ୍ଣାହିତ କରି, ସେ ଅବ୍ୟବହୃତ ପ୍ରତିଭାକୁ ରୋଜଗାର ଶକ୍ତିରେ ପରିଣତ କରାଇଛନ୍ତି ।

ମହାମାରୀ ସମୟରେ, ଭୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଘର ଭିତରେ ବନ୍ଦ କରି ରଖିଥିବା ବେଳେ, ମମତା, ମାଇଲ ମାଇଲ ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ - ହଜାର ହଜାର ମାସ୍, ରାସନ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ବଣ୍ଣନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରତ୍ନରେ, ତାଙ୍କର ଛୋଟ ଛୋଟ ଉପକ୍ରମ ଯେମିତିକି - ଶୀତରେ କମଳ, ବର୍ଷାରେ ଛତା, ଅଲୋଡ଼ା ଅଳଣା ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭିନ୍ନ ଉଷ୍ଣବ ପାଳନ - ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ଯନ୍ମର ଜୀବନରେଖା ପାଲିଥିଲା ।

ତାଙ୍କର ସେବା ତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ସହିତ ଶେଷ ହୁଏ ନାହିଁ; ସେ ତାଙ୍କର ଶରୀରର ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗ କୁ ଦାନ ପାଇଁ ସମର୍ପିତ କରିଛନ୍ତି, ମୁଢୁୟପରେ ମଧ୍ୟ ଦାନ କରିବାର ସୁଦୃଢ଼ ବିଚାରଧାରା ତାଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ପରିଚୟ ଦେଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କୁ କେବଳ ଜଣେ ସମାଜସେବୀ ଭାବରେ ହୁଅଁ, ବରଂ କରୁଣା, ଶ୍ରୀରତ୍ନ ଏବଂ ଆଶାର ଜଣେ ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ସ୍ଵରଣ କରେ - ଯିଏ ବାରମ୍ବାର ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇ ସମାଜର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ଉତ୍ସାହ ପାଇଁ ନିଜକୁ ନିଯୋଜିତ କରି ଥାଆନ୍ତି ।

କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ, ସୀମାହୀନ ସେବା

Achievers

Across Odisha, Mamata Behera stands out as a force of quiet conviction and unstoppable purpose. Born in Mathili, Malkangiri, she grew up believing that true progress begins with people—and she has spent her life proving it in some of the state's most underserved corners.

Her journey started with a mission to put every child in school. Walking from hamlet to hamlet, she persuaded hesitant families to trust education, enrolling over 500 children and stopping more than 200 child marriages. In places where opportunity rarely knocks, Mamata became the one who knocked first.

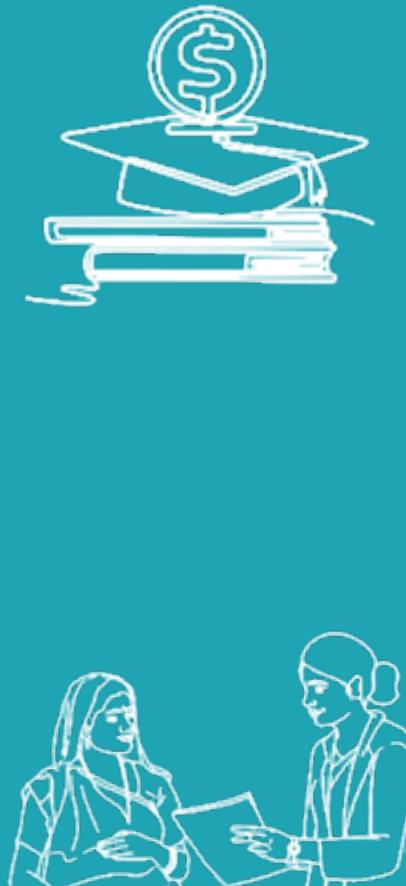
Her impact soon widened. She rallied communities against addiction, taught women the basics of nutrition and hygiene, and pushed them toward self-help groups and income training. By encouraging rural women to embrace beauty-wellness skills, she turned untapped talent into earning power.

During the pandemic, while fear locked people indoors, Mamata walked miles—distributing thousands of masks, rations and essential supplies. Through every season, her small gestures—blankets in winter, umbrellas in rains, festival celebrations in forgotten villages—became lifelines of care.

Her commitment to service extends beyond her lifetime, she has pledged her entire body for donation, choosing to give even in death.

Odisha celebrates her not just as a social worker, but as a living emblem of compassion, resilience and hope—one who lifts communities simply by showing up, again and again.

Grace in action,
service without limits

Trailblazing

**Yugabrat
Kar**

Cultural Tourism Pioneer

ଶ୍ରୀ କିପରି ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦେଖେ - ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ନିଜକୁ କିପରି ଦେଖେ ସେହି ଶୈଳୀରେ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି, ଯୁଗବ୍ରତ କର ନୀରବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁଠାରେ ଅଧିକାଂଶ ଛାର ଅପରେଟରମାନେ ପରିମାଣ ପଛରେ ପଡ଼ନ୍ତି, ସେଇଠି ଶ୍ରୀ କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା, ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ସମ୍ପଦାୟ ମାଲିକାନା ଆଧାରିତ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରେଲୁ ପରି କିଛି ବିଷୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ବାରା କୁହାୟାଇଥୁବା ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମ, ପ୍ରାଚୀନ ଖାଦ୍ୟ ପରମରା ଏବଂ ଜୀବକ୍ତ ଆଦିବାସୀ ଏତିହ୍ୟର କଥା ଯାହା କେବଳ କାହାଣୀ ରେ ସୀମିତ ଥିଲା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ କରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ମାଲିଖୁଣ୍ଡ ହେରିଟେଜ୍ ଟ୍ରୂର୍ସ ଓଡ଼ିଶା, ଏକ ଅଗ୍ରଣୀ ଉଦ୍ୟମ ଯାହା ମୁଖ୍ୟଧାରାର ଶବକୋଷରେ "ଦାନ୍ତିଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ" ପ୍ରବେଶ କରିବାର ବହୁ ପୂର୍ବ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ସଂଗ୍ରହୀତ ଯାତ୍ରା - କୋରାପୁଟର ଆଦିବାସୀ ବଜାର, ପୁରୀର ମନ୍ଦିର କରିଛନ୍ତି, ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ଗ୍ରାମ ଏବଂ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ବସନ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ - ଦେଖଣାହାରୀ ମାନଙ୍କର ଆଲୋଚନାର ବିଷୟକୁ ହୋଇଥିଲା । ଏଠି ଯାତ୍ରୀ ଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ ମାନେ କୌତୁଳ୍ୟ ଦ୍ରୁତେଁ ବରଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ରକ୍ଷକ ଭାବରେ ଚାଷୀ, କୁମ୍ବାର, ବୁଣ୍ଣାକାର ଏବଂ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ଭେଟନ୍ତି ।

ଖାଦ୍ୟ ତାଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ କାନଭାସ ହୋଇଗଲା । ପୁରୀରେ ଆଳକଣ୍ଣାସ୍ ସହିତ, ଶ୍ରୀ କର ଓଡ଼ିଆ ଖାଦ୍ୟ, ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସାମ୍ବାଦିକ ଖାଦ୍ୟର ଏକ ମନୋରମ ଖାଲ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ - ଯେଉଁଠାରେ ବାଉଁଶ କୁଟୀର ଏବଂ ଉଦ୍ୟାନରେ ପରିବେଶଣ କରାଯାଇ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାକୃତିକ ଉତ୍ସତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରାଯାଏ । ଏହି ରେଣ୍ଡୋରୀ କେବଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କ ଖୁସି କରେ ତା ଦ୍ରୁତେଁ ବରଂ ଖାନୀୟ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଏକ ରାନ୍ଧଣା ପରିଚଯରେ ଉନ୍ନତ କରେ ଯାହାକୁ ରାଜ୍ୟ ଗବର ସହିତ ଗ୍ରହଣ କରେ ।

କିନ୍ତୁ ଦେସିଆ କୋରାପୁଟ ତାଙ୍କର ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରକଳ୍ପ । ଖାନୀୟ ସାମଗ୍ରୀରେ ନିର୍ମିତ ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ଏବଂ ସମ୍ପଦାୟ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ରହଣି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହାର ସିଧାସଳଖ ଗ୍ରାମ ଜୀବିକା - ନିଯୁକ୍ତି, ପ୍ରାକ୍-ସ୍ଥାଲ ସହାୟତା, ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ଆବୁଷଙ୍ଗିକ ସେବାପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପହଞ୍ଚାଏ । ଦେସିଆ ଆଜି ଭାରତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରାମାଣୀକ ଉଦ୍ୟାନର ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଯାହା ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପଦାୟକୁ ବିଶ୍ଵାପିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଯୁଗବ୍ରତ କରିବାକୁ ଜଣେ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିଚାଳକ, ଅର୍ଥନ୍ତ୍ରେତିକ ସୁଧାରକ ଏବଂ ଶାନ୍ତ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିରେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ କରେ ଯାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଲୋକ ଏବଂ ଖାନ ଉଭୟ କୁ ସନ୍ଧାନ କରେ ।

**ଦାନ୍ତିଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ
ସାଂସ୍କୃତି ସଂରକ୍ଷଣର ପୁରୋଧା**

Achievers

For over twenty years, Yugabrata Kar has been quietly transforming how the world sees Odisha—and how Odisha sees itself. Where most tour operators chase volume, Kar has championed something deeper: a tourism model rooted in dignity, culture and community ownership. His work has turned remote hamlets, ancient food traditions and living tribal heritage into narratives told by Odias, not merely shown to visitors.

Kar's first milestone was Heritage Tours Orissa, a pioneering venture launched long before "responsible tourism" entered mainstream vocabulary. His curated journeys—through Koraput's tribal markets, Puri's temple corridors, craft villages and coastal settlements—emphasise conversation over spectacle. Travellers meet farmers, potters, weavers and performers as cultural custodians, not curiosities.

Food became his next canvas. With Wildgrass in Puri, Kar created an oasis of Odia cuisine, coastal seafood—served in bamboo huts and gardens that mirror Odisha's natural warmth. The restaurant not only delights travellers but elevates local ingredients into a culinary identity the state proudly embraces.

But Desia Koraput is his soul project. Built with local materials and staffed almost entirely by Adivasi youth, the community-run stay channels tourism revenue straight into village livelihoods—employment, preschool support, craft sales and ancillary services. Desia stands today as one of India's most authentic examples of tourism empowering indigenous communities rather than displacing them. Odisha celebrates Yugabrata Kar as a cultural steward, economic catalyst and quiet visionary whose work honours people as much as places.

Crafting culture, empowering communities,
inspiring Odisha

Odisha's *Cultural* *Decalogue*

Ranapa
Dance

Paika
Dance

Ghumura
Dance

Chaiti
Ghoda

Medha
Nachā

Mahari
Dance

Rasarkeli
Dance

Kela
Keluni Nacha

Changu
Dance

Jodi
Sankha
Dance

Ranapa Dance

Odisha's Gravity-Defying Spectacle of Warrior Grace and Devotional Artistry

Ranapa Dance, one of Odisha's most distinctive and thrilling folk traditions, stands as a remarkable testament to the state's martial heritage fused with devotional expression. Originating in the Ganjam district, this extraordinary dance form derives its name from "Ranapa"—meaning stilts—the towering bamboo supports upon which dancers perform breathtaking feats of balance, agility, and artistic grace. Rooted in the warrior traditions of Odisha's legendary Paika forces, Ranapa embodies both the courage of ancient battle formations and the spiritual devotion of cowherd communities celebrating Lord Krishna's playful exploits.

The dance's origins trace back to the ingenious military tactics of Odia Paikas, who used stilts to traverse sandy terrains and thorny regions swiftly during warfare, taking large strides to reach battlefields with remarkable speed.

Over centuries, this practical battlefield technique evolved into a captivating folk art, preserved primarily among the cowherd communities of southern Odisha, particularly in Narendrapur village of Ganjam district. The transformation from martial necessity to cultural celebration reflects Odisha's ability to convert valor into artistic legacy.

Ranapa performances are visual spectacles of extraordinary skill. Young dancers, standing atop bamboo stilts often several feet high, execute complex choreography with astonishing ease and precision. Adorned in vibrant red gowns, turbans crowned with peacock feathers, garlands, and iron anklets producing rhythmic jingling sounds, they perform intricate gymnastic movements including the Krishna Bhangi, Mayura Bhangi (peacock expressions), and Kandha (tribal expressions).

The accompanying Dhola Badak (drummers) themselves become performers, rolling, jumping, and twisting their bodies in synchronized motion.

The musical accompaniment features indigenous instruments—the resonant Dhol and melodious Mahuri—while singers narrate enchanting tales of Lord Krishna's boyhood adventures, episodes from the Mahabharata's great battles, and celebrations of Dola Jatra and Giri Govardhan Puja festivals. This seamless blend of martial prowess, devotional storytelling, and acrobatic brilliance creates an unforgettable cultural experience.

The legendary Padmashree Bhagaban Sahu achieved immortal recognition for perfecting and popularizing this endangered art form, becoming Odisha's cultural ambassador and ensuring Ranapa's survival for future generations.

Today, breaking traditional barriers, women artists like SS Swayamprabha are mastering this demanding dance, proving that dedication transcends gender.

Despite facing challenges from modernization, Ranapa Dance remains a proud symbol of Ganjam's cultural wealth—a thrilling celebration where courage meets devotion, and human determination defies gravity itself, making it an irreplaceable jewel in Odisha's artistic crown.

► Paika Dance

Odisha's Living Testament to Warrior Valor and India's First Freedom Struggle

Paika Dance stands as one of Odisha's most powerful martial art forms, embodying centuries of warrior tradition, resistance, and unshakeable courage. More than mere performance art, this ancient battle dance represents the indomitable spirit of the Paika warriors—the legendary peasant-militia who defended Odisha's kingdoms from invaders and led India's first organized armed rebellion against British colonial rule in 1817, forty years before the Sepoy Mutiny.

Rooted in the glorious Gajapati Dynasty era and immortalized in stone carvings at Konark's Sun Temple, Paika Dance transforms military discipline into breathtaking artistic expression.

The term “Paika” derives from the Sanskrit word “Padatika,” meaning infantry. These warriors, granted vast land holdings by the Ganga and Gajapati rulers, formed a unique peasant-military class—farmers by day, disciplined soldiers when duty called. To maintain combat readiness during peacetime, they established Paika Akhadas (warrior gyms) across villages, where traditional physical exercises, acrobatic maneuvers, and weapon training merged seamlessly with rhythmic performance. This practice preserved both martial prowess and cultural identity through generations.

The Paika Rebellion of 1817, led by the valiant Bakshi Jagabandhu Bidyadhar, military chief of Khurda's king, showcased the lethal effectiveness of skills honed through this dance.

When British forces attempted to breach the Barunei Fort at Khurda—known as India's last freedom fort—the Paikas' fierce resistance forced colonial troops into temporary retreat. Their martial prowess, documented in Sarala Das's 15th-century Mahabharata and Balaram Das's Jagamohan Ramayana, influenced numerous Odishan art forms including Mayurbhanj Chhau, Ghumura, and Ranapa.

Performance begins on specially prepared grounds sprinkled with oil and water. Warriors dressed in vibrant turbans, tight dhotis, chest guards, and metallic ornaments stand in opposing rows, wielding wooden swords (khanda), shields (dhali), and sometimes spears.

Accompanied by thunderous drums—Dhol, Mardala, Nagara—along with Mahuri (shehnai) and cymbals, they advance slowly before erupting into explosive mock combat. Vigorous movements, acrobatic formations, pyramids, and effortless weapon choreography create electrifying spectacles that reach fever pitch with rapid drumbeats.

Despite colonial suppression attempts and modern neglect, approximately 20,000 practitioners across Khurda, Puri, Dhenkanal, and Mayurbhanj districts keep this heritage alive. Breaking tradition, Soubhagini Debi founded the Rani Sukadei Regiment—Odisha's first all-women Paika Akhada—proving valor transcends gender.

Today, Paika Dance remains Odisha's proudest symbol of resistance, discipline, and the eternal warrior spirit that refused to bow before tyranny.

Mahari Dance

The Sacred Divine Romance That Birthed Odissi's Classical Soul

Mahari Dance stands as one of Odisha's most spiritually profound and historically significant dance traditions—an ancient temple ritual that evolved into the foundation of the world-renowned Odissi classical dance form. Performed exclusively by Devadasis (servants of God) called Maharis at the sacred Jagannath Temple in Puri, this dance was not mere artistic expression but divine seva—an intimate spiritual offering to Lord Jagannath himself. The term "Mahari" derives from "Mahnari," meaning "great lady," reflecting the elevated spiritual status these temple dancers held in medieval Odishan society.

The Mahari tradition traces its origins to the 12th century during King Anantavarman Chodaganga Deva's reign, though references in the Skanda Purana and Madala Panji temple chronicles suggest even earlier roots.

Young girls, initiated through the sacred Sari-bandhan ceremony around ages eight or nine, were ritually married to Lord Jagannath, symbolically becoming his divine consorts. They dedicated their lives to temple service, receiving instruction from the Rajguru and mastering music, dance, and the lyrical poetry of Jayadeva's Gita Govinda—verses woven into special temple saris and performed with exquisite devotion.

Maharis performed distinct ritual services: Bhitara Gauni sang in the inner sanctum during Badasinghar Vesa when Lord Jagannath retired to sleep; Bahara Gauni performed outside; Nachuni danced in the audience hall; and Pathuaris accompanied the deity during festivals and processions.

Their performances, accompanied by traditional instruments like veena, mardala, dambaru, and kahali, created transcendent spiritual atmospheres that enchanted both devotees and deities. As spiritual wives of Jagannath, Maharis enjoyed privileged social standing, considered auspicious bearers of divine grace, regularly invited to royal courts and noble households.

The tradition began declining during colonial rule when British administrators, viewing temple dancing through Victorian moral lenses, condemned the practice. The Devadasi Prohibition Act of 1947 effectively ended institutional Mahari service. By the mid-20th century, only legendary practitioners like Kokilaprabha and Sashimani Devi—the last professional Mahari—kept the flame flickering.

Yet Mahari's soul never perished. Guru Pankaj Charan Das, himself from a Mahari family, courageously brought the tradition onto public stages, ensuring its movements, grace, and spiritual essence infused the emerging Odissi dance form.

Today, scholars like Dr. Ileana Citaristi and performers like Rupashree Mohapatra continue documenting and reviving this sacred heritage, ensuring that the divine romance between dancer and deity—Odisha's most exquisite spiritual expression—remains alive in contemporary consciousness, inspiring reverence for the Maharis who transformed devotion into timeless art.

Rasarkeli Dance

Western Odisha's Celebration of Love, Romance, and Divine Devotion

Rasarkeli Dance stands as one of the most enchanting and lyrical folk traditions of western Odisha, embodying the eternal romance between Radha and Krishna while celebrating the playful, flirtatious spirit of youth and courtship.

Originating primarily in the Sambalpur and Sonepur regions, this captivating dance form derives its name from the opening refrain "Rasarkeli bo"—meaning "O dear girlfriend Rasarkeli"—sung at the beginning and end of each musical stanza, creating an intimate atmosphere of companionship and shared secrets among young women.

Part of the broader Sambalpuri dance tradition that has become the cultural face of western Odisha globally, Rasarkeli belongs to a constellation of folk forms including Dalkhai, Jaiphula, Maelajada, and Chutkuchuta. While Dalkhai remains the most popular and is associated with ritual celebrations during festivals like Dussehra and Nuakhai, Rasarkeli distinguishes itself through its specifically romantic themes and performative context—traditionally danced during marriage ceremonies and social gatherings where themes of love, longing, and divine devotion naturally resonate.

The dance is predominantly performed by young women and teenage girls, though men join as musicians providing rhythmic accompaniment. Dancers adorn themselves in vibrant, handwoven Sambalpuri sarees that have themselves become symbols of Odishan cultural identity, complemented by traditional jewelry and flowers.

Their movements reflect grace, energy, and the shy playfulness characteristic of young romance—stepping forward and backward in half-sitting positions, forming concentric circles that move clockwise and anticlockwise, creating hypnotic patterns that mirror the circular nature of folk storytelling.

Musical accompaniment features the robust Dhol (drum) controlled by the Dhulia, whose tempo dictates the dance's rhythm, alongside the melodious Mahuri (wind instrument), Tasa, and Nisan. The performance traditionally begins with a musical piece called "Dulduli," setting the tone for what follows.

Songs narrate tales of Radha-Krishna's divine love, episodes from the Ramayana and Mahabharata, descriptions of nature's beauty, and the everyday joys, sorrows, and romantic aspirations of rural communities.

What makes Rasarkeli particularly special is its dual nature—simultaneously depicting divine devotion to Lord Krishna while celebrating earthly romance and the universal human experience of love and courtship. Through smiling faces and graceful movements, dancers spread goodwill and joy, transforming social occasions into celebrations of life's most profound emotion.

This dance form preserves western Odisha's unique cultural identity while reminding audiences that the sacred and the romantic have always danced together in India's spiritual-cultural landscape, making Rasarkeli an irreplaceable jewel in Odisha's folk heritage crown.

Chaiti Ghoda

The Sacred Horse Dance Where Mythology Meets Maritime Devotion

Chaiti Ghoda stands as one of Odisha's most unique and visually captivating folk traditions—a vibrant dummy horse dance performed by the Keot (Kaibarta) fishing communities that beautifully interweaves Ramayana mythology, goddess worship, and the cultural identity of coastal Odisha.

The name itself reveals its essence: "Chaiti" refers to the Hindu month of Chaitra (March-April), while "Ghoda" means horse in Odia. This remarkable dance-drama tradition transforms a simple legend into a month-long celebration that has preserved aboriginal fishing communities' spiritual heritage for over a millennium.

The tradition's origins trace to two powerful legends. The Ramayana narrative recounts how Lord Rama, during his forest exile, needed to cross the Saraju River. Aboriginal Keot fishermen assisted him, and in gratitude, Rama presented them with a sacred horse—a gift that elevated their community's status and made the horse their tutelary deity. The second legend connects to Goddess Baseli (also called Basuli), a formless manifestation of Shakti mentioned in 15th-century poet Achutananda Das's Kaibarta Gita.

According to this mythology, Baseli emerged in the 10th century and is believed to be horse-headed, making dummy-horse performances essential to her worship.

The celebration unfolds from Chaitra Purnima (full moon) through Baisakha Purnima, spanning approximately one month. It begins ceremonially when fishermen anoint bamboo with turmeric paste, vermillion, and butter lamps, splitting it into twelve pieces to construct the dummy horse frame. Dyed with red clay, adorned with a carved wooden horse head, and decorated with vibrant hibiscus garland and colorful cloth, the dummy becomes sacred ritual art.

Performance features two central characters: the Rauta (male fisherman-dancer) who serves as main singer and interpreter, and the Rautani (his wife, traditionally played by men, now increasingly by women). The dancer enters the hollow horse body, hanging it at his waist to create the illusion of a mounted rider performing in village arenas. Professional troupes typically comprise six members—three actors and three musicians playing Dhol (drum), Jodi Nagara (twin kettledrums), and Mahuri (wind instrument).

The dance-drama enacts episodes from Kaibarta Gita, celebrating the fishing community's heritage, struggles, and devotion. In 2020, Utsav Charan Das from Choudwar received the Padma Shri for his six-decade dedication to preserving and reviving this art form. His efforts transformed Chaiti Ghoda from a declining tradition into a vehicle for social awareness and cultural pride.

No longer limited exclusively to fishing communities, Chaiti Ghoda has evolved into a broader cultural celebration, performed during festivals and special occasions across districts like Subarnapur and Ganjam. This sacred horse dance continues reminding Odisha that legends, when honored through artistic devotion, transcend time—carrying ancient gratitude, divine blessings, and community identity into contemporary consciousness.

► Medha Nacha

Odisha's Spectacular Masked Dance of Divine Processions and Mythological Drama

Medha Nacha stands as one of Odisha's most visually arresting and theatrically powerful folk traditions—a magnificent mask dance where larger-than-life characters from mythology, history, and folklore come alive through elaborate papier-mâché masks and dramatic performances. The name itself reveals the art's essence: "Medha" means mask in Odia, while "Nacha" signifies dance, creating a performance tradition where dancers don elaborate, oversized masks depicting gods, goddesses, demons, kings, and queens, transforming themselves into mythological beings that captivate and entrance audiences across coastal Odisha.

This ancient tradition originated and thrives primarily in the coastal districts of Puri, Cuttack, Kendrapara, and Jagatsinghpur, where it evolved as an integral component of religious processions and temple festivities. Historical references in Odia literature and temple inscriptions confirm Medha Nacha's long-standing presence in the state's artistic heritage, deeply intertwined with Jatra (folk theatre) and Pala (traditional storytelling performances) that form the bedrock of Odisha's narrative arts. The dance was traditionally performed to invoke divine blessings, ward off evil spirits, and provide entertainment to devotees during sacred occasions.

The masks themselves represent extraordinary artistic achievement. Master craftsmen from renowned artisan villages like Raghurajpur, Puri, and Cuttack create these magnificent Medhas using papier-mâché, wood, or clay, painting them in vibrant, eye-catching colors. Adorned with gold foil, intricate mirror work, and complex carvings, each mask captures the essence of the character it represents—whether the fierce visage of demons, the regal bearing of royalty, or the divine serenity of deities. These larger-than-life masks can be remarkably heavy, requiring dancers to maintain exceptional balance while executing energetic movements and dramatic gestures.

Medha Nacha performances typically occur during major religious festivals including Durga Puja (especially during idol immersion processions), Dussehra, Dol Purnima (Holi), Kali Puja, Rama Navami, and Sahi Yatra celebrations. When idols are carried through streets for congregation (Melan) or immersion, mask-dancers join the sacred processions, halting at market squares and road crossings to display their artistry. These pauses transform ordinary spaces into impromptu performance arenas where mythology meets community celebration.

Musical accompaniment features the rhythmic Dhol (drum) and Changu (tambourine), creating pulsating beats that energize both performers and spectators. The combination of vibrant mask colors, dramatic dance movements, rhythmic percussion, and mythological storytelling creates an electrifying atmosphere of spiritual fervor and communal joy.

Regional variations enrich the tradition's diversity. Puri and Cuttack feature gigantic masks for grand festival performances, Kendrapara maintains more traditional rustic styles focusing on local folklore, while Balasore and Bhadrak incorporate elements from Chhau dance, adding acrobatic and martial dimensions to performances.

Today, Medha Nacha continues thriving as a vibrant embodiment of Odisha's cultural identity, blending spirituality, artistic excellence, and historical continuity into spectacular performances that remind audiences that the divine and dramatic have always danced together in Odisha's sacred streets.

► Changu Dance

The Tribal Tambourine Tradition Where Rhythm Unites Hearts

Changu Dance stands as one of Odisha's most enchanting tribal folk traditions—a rhythmic celebration named after the Changu, a distinctive single-membrane frame drum resembling a rural tambourine that provides the heartbeat for this captivating performance. Performed primarily by the Bhuyan, Bathudi, Kharia, Juang, Mechi, Kondh, and Gond tribal communities across Sundargarh, Keonjhar, Mayurbhanj, Anugul, and Phulbani districts, this dance embodies the joy of living, communal bonding, and the spontaneous celebration that characterizes tribal life in Odisha's verdant highlands.

The Changu dance represents more than mere entertainment—it serves as a vital cultural expression where music, movement, and social interaction blend seamlessly. Performed during significant occasions like the Chaitra Parab festival in March-April, Karma Puja, Maghe Parab, and Sarhul celebrations, the dance creates an atmosphere of unity and festivity that reinforces social bonds across generations. Interestingly, this tradition also functions as a socially acceptable platform for unmarried young men and women to meet, making it an essential component of tribal courtship customs.

The performance structure reveals fascinating gender dynamics and choreographic sophistication. Women, dressed in long locally-woven saris that cover their bodies while leaving only their bangled hands and feet visible, dance slowly in rows, holding each other's hands or wrists. Moving in half-sitting positions with swaying and sometimes jerky movements, they advance forward as men recede backward, then retreat when men confront them with music and song. This playful call-and-response pattern creates mesmerizing visual rhythms.

Male dancers serve dual roles as musicians and performers. Playing the Changu drum along with Dhol, Madala, and Badakatha, they provide accompanying music while executing simple steps. Periodically, they perform vigorous acrobatic stunts—leaping high into the air and making wide circling movements that inject explosive energy into otherwise graceful proceedings. Songs, frequently inspired by nature, everyday life, and tradition, accompany the dance, creating rich auditory tapestries celebrating tribal existence.

The dance's choreography demonstrates remarkable artistry despite its spontaneous folk character. Dancers form straight lines that organically transform into semicircles and curves as performances progress. Footwork and body movements are both artistic and virile, while facial expressions remain generally absent—allowing the body itself to become the primary instrument of expression.

Unlike classical dances bound by structured movements, Changu Dance flows spontaneously from the everyday life and spiritual beliefs of tribal communities, making it deeply authentic and emotionally resonant. Despite modernization's challenges and urban migration threatening traditional practices, cultural organizations and government initiatives continue promoting this heritage through festivals, workshops, and documentation efforts.

Today, Changu Dance thrives as a living symbol of Odisha's tribal identity—proving that when communities gather around ancestral rhythms, simple drums and swaying bodies create timeless bonds that neither distance nor time can break.

Ghumura Dance

The Thunderous Heartbeat of Kalahandi's Warrior Spirit

Ghumura, the pulsating folk dance of Kalahandi district in western Odisha, is a magnificent expression of martial valor, agricultural celebration, and communal unity. Named after the 'Ghumura'—a massive drum that produces earth-shaking resonance—this ancient dance form embodies the indomitable spirit of Odisha's tribal and rural communities. Recognized as the state's defining folk dance tradition, Ghumura's powerful rhythms and dynamic movements have earned it reverence as the cultural heartbeat of southern and western Odisha.

Ghumura's origins lie deep in the warrior traditions of Kalahandi, where it was performed by tribal communities to celebrate victories, invoke divine blessings, and mark the completion of harvests. The dance revolves around the Ghumura drum itself—a colossal percussion instrument crafted from wood and animal hide, often weighing between 10 to 15 kilograms. The drum's thunderous beats, combined with the clash of cymbals and traditional wind instruments, create an acoustic spectacle that reverberates across villages, symbolizing the triumph of good over evil and the fertility of the land.

The dance is performed by groups of men who display remarkable physical prowess and synchronization. Dancers don traditional attire—colorful headgear adorned with peacock feathers, waist ornaments, and ankle bells—while wielding the massive Ghumura drums strapped across their shoulders. Their movements are vigorous and athletic, featuring acrobatic leaps, rapid spins, and intricate footwork that mirror the intensity of ancient warfare. The choreography evolves from slow, deliberate rhythms to crescendos of frenetic energy, captivating audiences with its raw power and collective coordination.

Ghumura transcends mere performance; it is a living chronicle of Kalahandi's social fabric and agrarian lifestyle. Traditionally performed during festivals like Nuakhai (the harvest festival), Dussehra, and Chaitra Parva, the dance brings entire communities together in celebration. Villages compete to showcase the most impressive Ghumura troupes, fostering healthy rivalry and preserving generational knowledge. The dance also plays a ceremonial role during weddings, religious processions, and local deity worship, particularly in temples dedicated to Goddess Samaleswari, Kalahandi's presiding deity.

In recent decades, Ghumura has transcended its rural origins to gain recognition on national and international stages. Its inclusion in cultural festivals, Republic Day parades, and tourism promotions has amplified awareness of Odisha's rich folk traditions. The Government of Odisha has championed Ghumura as a cultural ambassador, supporting training initiatives and documentation efforts to ensure its preservation for future generations. Despite modernization's encroachment, village communities remain steadfast guardians of this tradition, passing down techniques, rhythms, and rituals through oral instruction and lived practice.

In its thunderous beats and warrior-like grace, Ghumura Dance encapsulates the resilience, joy, and cultural pride of Odisha's heartland. This magnificent folk tradition not only celebrates the land's bounty and heritage but also unites communities in a timeless rhythm that echoes through generations—a true jewel in Odisha's cultural crown.

Kela Keluni Nacha

The Playful Romance of Odisha's Pastoral Traditions

Kela Keluni, a captivating folk dance from the verdant landscapes of western Odisha, is a delightful celebration of youthful romance, rural courtship, and the timeless bond between nature and human emotion. This enchanting dance form, whose name translates to "Kela" (boy) and "Keluni" (girl), depicts the playful interactions between young lovers amidst the backdrop of agricultural life. With its graceful movements, melodious folk songs, and vibrant expressions, Kela Keluni stands as a testament to Odisha's rich tradition of storytelling through dance.

Rooted in the agrarian communities of districts like Sambalpur, Bolangir, and Kalahandi, Kela Keluni emerged as a cultural expression of the social dynamics within rural villages. The dance traditionally unfolds during harvest festivals, community gatherings, and seasonal celebrations, particularly after the arduous work of paddy cultivation concludes. It captures the essence of village life where young men and women, despite societal norms and familial oversight, find moments of innocent flirtation and emotional connection through dance and song.

The performance features groups of young men and women who form separate lines or semi-circles, engaging in a choreographed dialogue of movement and gesture. The dancers wear traditional Odia attire—women adorned in colorful sarees with silver jewelry and flowers in their hair, while men don dhotis and headgear reflecting rural aesthetics. The dance unfolds through a series of teasing exchanges, where boys attempt to woo the girls through expressive gestures, while the girls respond with coy movements, playful rejections, and graceful twirls. The choreography mirrors the natural rhythm of courtship—advances and retreats, questions and answers, all woven into a seamless narrative of budding romance.

Musical accompaniment plays a vital role in Kela Keluni's charm. Traditional instruments like the dhol, mahuri, jhanj (cymbals), and harmonium create melodious compositions that underscore the dance's romantic theme. The lyrics, sung in local dialects, often describe the beauty of nature—blooming flowers, flowing rivers, and agricultural abundance—as metaphors for love and attraction. These folk songs, passed down through generations, carry the wisdom, humor, and emotional depth of rural Odisha's collective consciousness.

Beyond its entertainment value, Kela Keluni serves as a cultural repository of social customs and gender dynamics in traditional Odia society. The dance provided a sanctioned space for young people to interact, express emotions, and explore relationships within the framework of community supervision. It reinforced values of respect, playfulness, and the celebration of life's simple joys while maintaining the boundaries of cultural propriety. Village elders and families would gather to watch these performances, finding both amusement and affirmation of their cultural identity.

In contemporary times, Kela Keluni has found renewed appreciation through cultural festivals, folk dance competitions, and tourism initiatives showcasing Odisha's diverse artistic heritage. Educational institutions and cultural organizations have undertaken efforts to document and teach this dance form to younger generations, ensuring its survival amid rapid urbanization. The dance continues to be performed during major celebrations like Raja Parba and local melas, where it evokes nostalgia and connects modern audiences with their pastoral roots.

Jodi Sankha Dance

The Sacred Symphony of Devotion and Tradition

Jodi Sankha, a mesmerizing folk dance from the coastal regions of Odisha, is a profound expression of devotional fervor, spiritual harmony, and the sacred traditions that bind communities to their divine heritage. Named after the 'Jodi Sankha'—a pair of conch shells played in unison—this distinctive dance form represents the confluence of religious ritual and artistic performance. With its rhythmic sanctity and ceremonial grace, Jodi Sankha stands as a luminous testament to Odisha's enduring temple culture and the devotional arts that flourish within it.

Rooted in the temple traditions of coastal Odisha, particularly in districts like Puri, Cuttack, and Ganjam, Jodi Sankha emerged as an integral component of religious ceremonies and festivities. The dance finds its spiritual anchor in the worship of Lord Jagannath and other deities, where the blowing of conch shells has been considered auspicious since ancient times. The paired conch shells produce a divine resonance believed to purify the atmosphere, ward off negative energies, and invoke celestial blessings. This sacred sound forms the rhythmic foundation upon which the dance's choreography unfolds.

The performance is characterized by the central role of the Jodi Sankha players, who skillfully blow the paired conch shells while executing synchronized movements. Dancers, predominantly men, don traditional attire including white dhotis, colorful sashes, and ornamental headgear that reflects temple aesthetics. The choreography combines devotional gestures with rhythmic footwork, creating patterns that mirror the ritualistic ceremonies of Odia temple worship. The dancers move in circular formations, their bodies swaying to the undulating sound of the conch shells, punctuated by traditional percussion instruments like the mardala, jhanj, and gini. The overall effect creates an immersive spiritual experience that transports both performers and audiences into a realm of divine communion.

Musical and ritualistic elements are inseparable in Jodi Sankha Dance. The conch shells, regarded as divine instruments in Hindu mythology, produce two distinct tones that harmonize to create a celestial melody. This sonic signature is complemented by devotional songs in Odia, often drawn from the Gitagovinda and other sacred texts composed by medieval saint-poets. The lyrics celebrate divine love, cosmic order, and the eternal relationship between devotee and deity. The dance serves not merely as entertainment but as a form of moving prayer, where every gesture carries symbolic meaning and every rhythm echoes spiritual aspiration. Jodi Sankha Dance occupies a sacred space in Odisha's festival calendar and temple traditions. It is prominently performed during major religious occasions including Rath Yatra, Durga Puja, Kartik Purnima, and various temple anniversaries across coastal Odisha. The dance accompanies processions of deities, temple rituals, and community celebrations where the divine presence is invoked and honored. Village communities and temple committees preserve this tradition with reverence, ensuring that the techniques, rhythms, and spiritual essence are transmitted to younger generations through dedicated training and ritualistic practice.

In recent years, Jodi Sankha has gained recognition beyond temple precincts, finding appreciation in cultural festivals, heritage showcases, and efforts to document Odisha's intangible cultural wealth. The Odisha Sangeet Natak Akademi and various cultural organizations have supported initiatives to preserve this unique dance form, recognizing its significance in the state's devotional arts landscape. Despite the pressures of modernization, coastal communities continue to uphold Jodi Sankha as a sacred obligation and cultural identity, performing it with the same devotion that has characterized it for centuries.

Tally
Prime 6.0

Everything tallies

with the power of **PrimeBanking**

Automated Accounting
with Bank Statements

Smart Bank
Reconciliation

Integrated Payments
and Accounting

Connected
Banking

Buy /Upgrade

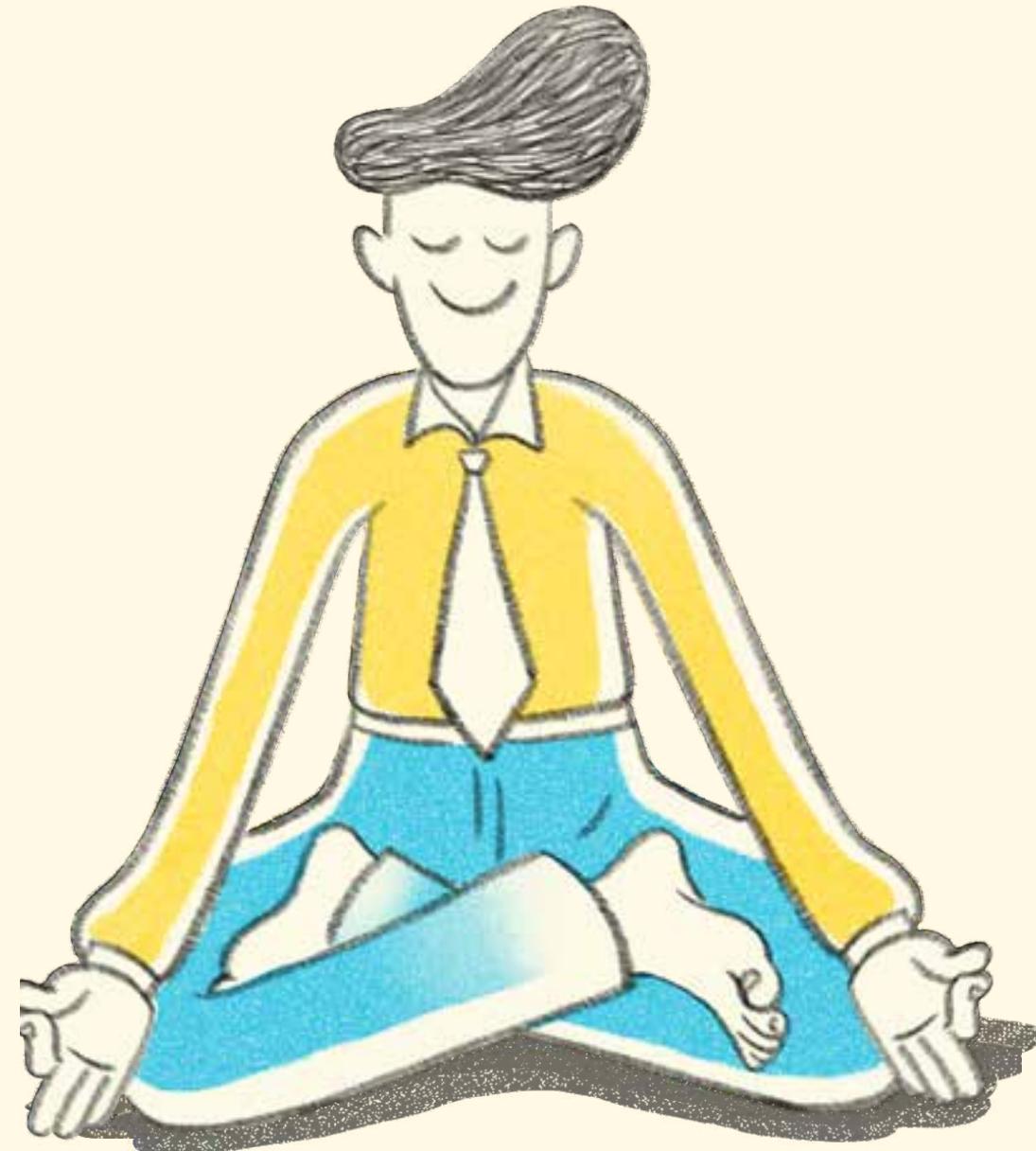

TallyCare:

1800 309 8859/+91 80 25638240

help.tallsolutions.com | tallsolutions.com

Chat with us on **+91 90199 10043**

Leading India's Aluminium Revolution with Vision and Values

RAJIV KUMAR

Chief Executive Officer –

 vedanta transforming for good | **aluminium**

Rajiv Kumar is Chief Executive Officer of Vedanta Aluminium, India's largest producer of aluminium and amongst the top producers globally.

He is a seasoned industry leader with more than three decades of strategic and operational expertise in the steel and mining sectors. He brings with him a wealth of experience from Tata Steel, where he held several key leadership positions.

As CEO of Vedanta Aluminium, Rajiv is responsible for steering the business towards sustainable growth and global competitiveness. He leads the overall strategy for the aluminium business, including Vedanta's ongoing demerger process, ensuring a smooth transition and maximization of stakeholder value. His role encompasses the development of strategic global alliances, driving innovation through digitalization and advanced technologies, and strengthening the company's ESG and marketing initiatives.

Under his leadership, Vedanta Aluminium aims to emerge as a future-ready, high-performance enterprise at the forefront of India's industrial and energy transition.

Rajiv holds a General Management Degree from INSEAD, France, and is a Metallurgical Engineer from BIT Sindri.

Experience our
award-winning
solutions

i **ICICI Bank**

Private Banking

Banking

Investments

Business

Family Wealth

Please step in for more information

Terms and Conditions of ICICI Bank as at www.icicibank.com and Terms and Conditions of third parties apply. The solutions and services are delivered in-house or in association with our group companies/external business partners or are facilitated through our referral partners.

BUILDING A SUSTAINABLE
TOMORROW WITH ALUMINIUM,
THE METAL OF THE FUTURE

vedanta
transforming for good | aluminium

DESH KI ZAROORATON KE LIYE